L. gr.
426

<36613850500013
<36613850500013
Bayer. Staatsbibliothek

L gr
426

Bibl. Gott. univ.
L. III, Cp. I. Ling. Graec.
C. Gran.
Pg. 895.

Kurze griechische

Sprachlehre

mit beygefügter Krestomathie,

nach der

leichtesten, etymologischen

Methode.

Herausgegeben

für den

Anfangsunterricht

von

Xaver Weinzierl, regul. Chorh. in Polling,

und Lehrer der ersten Rhetorik.

A. FABER P. I. B.

1787.

München bey Joseph Lentner.

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS

Bayerische
Staatsbibliothek
München

Bayerische Staatsbibliothek München

Junge, edle Freunde!

Sie machten mir durch ihre Liebe für das Studium, ihren guten Wandel, ihr dankbares Herz diese 6 Jahre so viele Freude, daß ich dem Cicero (vom Alter) gerne Beyfall gab, wenn er den Lehrer so braver Jünglinge als den seligsten pries. Nun kömmt die Reihe an mich, auch endlich einmal für ihr Vergnügen zu sorgen. Ich entdeckte von jeher bey so manchen aus ihrer Mitte brennenden Eifer für die griechische Litteratur. Sie glaubten, diese Sprache besäße vorzügliche Grazien, weil die Muster der griechischen Sophen, Redner, Dichter, Historiker, noch immer die größten Ideale bleiben, auf die der gute Geschmack hinschaut. Sie wähnten sogar, man könnte ohne der griechischen Sprache die lateinische nie im ganzen Umfange, und auf sicherm Wege lernen, weil man in jeder Methode die Muttersprache zum Grunde legt, und unzählige griechische Wörter ins Latium gewandert sind; weil sich die größten Männer Roms ihre Schätze der Rede, und den Reichthum des Ausdrucks aus Griechenland holten. Sie hörten im Tullius die Sprache des Demosthenes; Virgil spielte seine Hirtenlieder im ablernenden Tone des Syrakusers; im Landbuche war Hesiod sein Geleitsmann; und wer weiß es nicht, weß Nachhall die Aeneide ist. Horaz hellenisiert so ganz griechisch, daß

man oft über den Alkäus, Pindar, die Sapho, den Römer vergessen möchte.

Auch das schien ihnen kein verachtenswerther Vortheil zu seyn, daß ihre göttliche Religion mit dieser Sprache im genauesten Verhältniße steht. Das H. Evangelium ist griechisch geschrieben, und es verdrießt sie den göttlichen Trank nicht aus der Urquelle eigenmächtig schöpfen zu können: und das Herz blutet ihnen, daß sie die liebliche Rede des Chrysostomus, Basilius, Gregors von Nazianz nimmer vernehmen sollten. Alles dieses eiferte sie zum Studium dieser göttlichen Sprache auf: und dieses um so mehr, weil auf dieser rühmlichen Bahne unsere größten Landsleute so allgewaltig vorausschritten, und unsere Sprache wirklich mehr Ründe, Anmuth, Reichthum, Majestät und Völle gewann, seit Homer, Sophokles uns im deutschen Gewande ihre Schätze liehen.

Wer kann die Bemühung vom Weiße, Voß, den beyden Grafen von Stollberg, Manso ꝛc. sehen, ohne die Stimme des Nachrufs zu hören:

Exemplaria græca
Nocturna versate manu, versate diurna;

ohne ihr muthig nachzufolgen?

Von diesem Eifer, von dieser edlen Wißgierde sah ich sie von Tag zu Tag feuriger entflammt; und nun glaubte ich die Gelegenheit zu haben, ihnen gegenseitige Freude verschaffen zu können, wenn ich für die griechische Litteratur etwas arbeiten, und ihr Be-

mühen

mühen darinne auf was immer für eine Weise erleichtern würde. Diesem freundlichen Zwecke widmete ich dieses griechische Lesebuch; sie sollten es oft und gern in ihre fleißigen Hände nehmen, sich manche Stunde damit vergnügen, und am Ende nicht nur den Grund zur griechischen Sprache legen, sondern auch ihren Charakter nach den grossen Vorschriften formen, die ich ihnen hier aufzeichnete. Möchte ich doch den Zweck erfüllt haben, möchten sie mir ihn doch, wie jeher, erfüllen helfen!

Und Sie werden es um so sicherer thun, wenn ich sie kurz mit dem Plane des Werkes bekannter mache.

Im Anfange setzte ich eine kurze Sprachlehre vor, wo freylich nur das nöthigste zusammengedrängt ist. Denn ich fand sie als Feinde zu vieler Regeln, und wie diese geschwind kommen, so fliegen sie schnell wieder aus dem Gedächtniße. Erst machte ich Sie mit der Buchstaben-Geschichte bekannt, weil sich daraus so mancher Wechsel folgern läßt. Die Hauptwörter und Beywörter gründete ich auf das Geschlechtswort. Vor dem Zeitwort häufte ich die nothwendigen Bemerkungen der Vermehrung, des Kennbuchstaben, der vorletzten Sylbe, und des Ausgangs zusamm, die ich jedem Anfänger wieder und wieder zu lesen rathe. Die thätige, leidende und Mittelgattung gründete ich auf das Präs. und Imperf. welches das Gedächtniß nicht beschweren kann, und die abstammenden Zeiten unvergeßlich macht. Die Verba in μι setzte ich ganz nach der Länge her, weil sie dem Anfänger sonst viel Be-

schwerde

schwerde schaffen. Am Ende fügte ich die unregelmäßigen Zeitwörter noch bey, und beschloß mit der Lehre vom Vorworte. Mehr hielt ich für meinen Zwecke nicht nöthig. Die übrigen Theile der Lehre, die Syntaxe, die Dialekte bin ich gesinnt, in einem anderen Werke vorzutragen, von dem ich sogleich reden werde.

Nun auf die Chrestomathie selbst hinüber.

Ich befolgte die etymologische Methode: denn sie ist die sicherste und noch dazu die leichteste. Ich setzte jedem Wort sogleich die Bedeutung bey, und nebenher auch die des Stammworts. Bey jedem neuen Stücke werden also die Wörter weniger, und wenn Sie die ersten Histörchen, und Gnomen fleißig gelernt haben, so werden die folgenden ungemein leichter scheinen, und sie sehen sich so spielend am Ende.

Die Wahl selbst ist nicht von mir, ich borgte sie einem alten Freunde ab: Sie kömmt vom Isokrates. Χρη, sagt er, παραδειγμασι χρωμενους ορεγεσθαι της καλοκαγαθιας, και τα των ποιητων τα βελτιστα μανθανειν, και των αλλων σοφιστων, ει τι χρησιμον ειρηκασιν, αναγινωσκειν. ὥσπερ γαρ την μελιτταν ὁρωμεν εφ᾽ ἅπαντα μεν τα βλαστηματα καθιζανουσαν, αφ᾽ ἑκαστου δε τα χρησιμα λαμβανουσαν, ὅυτω χρη και της παιδειας ορεγομενους, πανταχοθεν τα χρησιμα συλλεγειν.

Wir

„Wir müssen uns Ideale wählen, und durch sie Tugend und Edelmuth lieben, die besten Gnomen der Dichter lernen, oder was auch sonst die Sophen Gutes sagten, fleißig lesen. Wie wir sehen, daß die Biene sich auf jedes Blümchen niederläßt, und von jedem das Beste saugt, so muß auch der Freund der Weisheit ringsher das Beste lesen.“ Diese Methode des Isokrates wählte ich mir zu meinem Plane. Ich stellte die weisesten Männer zur Schaue aus, las mir die wichtigsten und unterhaltendsten Anekdötchen, würzte sie mit lehrreichen Gnomen. Zum Muster einer guten Erziehung fügte ich die Erziehung der Perser mit unter. Die Briefe haben meist auf ihr Jugendalter Bezug. Wollen sie die Quelle wissen, wo ich alles sammelte? hier gestehe ich sie: Diogenes Laertius, Aelian, Xenophon, Aulus Gellius, Gregor von Nazianz, Phalaris, Isokrates, Amphilochus rc. Nun muß nur eine Sache noch auffallend scheinen; warum ich dem Stücke von Aesops niedlichen Fabeln, keine der Reden vom Isokrates, die doch meist für die Jugend gemacht sind, keine Excerpten der griechischen Historiker, nicht die passenden Gnomen des Menanders und anderer, nichts von der Anthologie, überhaupt nichts von einem Dichter in meinem Lesebuch eintrug? Hier ist die Antwort darauf: Ich weiß es zwar, ȣδεν ȣ̔τως ουτ᾽ ευχρηστον, ουδε καλον ανθρωποις ὡς ἡ ταξις: aber eben dieses ist die Ursache, warum ich nichts von den erwähnten Klassikern auslas.

Dieß Werkchen ist nur der Eingang zur griechischen Sprache: es soll nur vorbereiten

und

und einem andern folgenden Werke die Hände reichen: und welches soll dieses seyn? Eine Poesie und Rhetorik in griechischen Mustern. Ich schweig indeß von der Methode dieses Buches, und behalte mir nähere Analyse des Planes für die Vorreden der folgenden zwey Werke auf, die uns tiefer in das Heiligthum der griechischen Sprache, und ihres richtigen Geschmackes führen wird.

Begnügen Sie sich indeß mit diesem Vorspiele. Dieses Lesebuch ist die Grundstütze deß, was ich ihnen in der Zukunft von den besten Klassikern liefern werde. Leben sie indeß wohl, denken sie an den Spruch des Hesiodus: daß die Götter vor der Tugend und der Siegerkrone allzeit den harten Tages-Schweis hinsetzten: της δε αρετης ἱδρωτα θεοι προπαροιθεν εθηκαν. und wenn ich sehe, daß sie durch ihren Fleiß meinen Zweck erhöhen, und mir so die saure Arbeit durch Mitarbeit vergelten, so werden sie bald die Muster von den Dichtern und Rednern Griechenlands nachfolgen sehen. Bleiben sie, wie bisher, die Freude und das Vergnügen

ihres Freundes

X. W.

Von den Buchstaben.

Kadmus brachte aus Phönicien diese 16 Urbuchstaben unter den ersten Richtern Israels:

A, α. A. B, β. B. Γ, γ, ſ. G. Δ, δ, D. E, ε, E. I, ι, J. K, κ. K. Λ, λ, L. M, μ, M. N, ν, N. O, ο, O. Π, π, ϖ, P. P, ϱ, R. Σ, σ, ς, S. T, τ, T. Υ, υ, Y.

Diese waren hinlänglich zum nothwendigen Ausdrucke der Sprache. Doch um ihr mehr Ründe, Feinheit, und leichten Fluß zu gewähren, erfand Palámedes unter Trojas Belagerung, 2800 Jahr nach Gründung der Welt, 280 nach Kadmus, neue vier Ξ, ξ, das den Schmelz von γσ, κσ, und Χσ ausdrückt Θ, ϑ, dh. X, χ. Kh. und Φ, φ, Ph. Oder die 3 Rauhen. Simonides aber 650 Jahre nachher:

H, η. ein langes E, Ω, ω ein langes O, Ψ, ψ, der Schmelz von βσ. πσ, φσ. und Z, ζ. δσ oder σδ. Der Schmelz von

7 Vokalen:				
lang	η	ω		
kurz	ε	ο		
zweydeutig	α	ι	υ	

Selbstlauter

gelinde	π	κ	τ	
mittlere	β	γ	δ	
rauhe	φ	χ	θ	
zusammengesetzte	ψ	ζ	ξ	
flüßige	λ	μ	ν	ρ
und	σ			

12 Diphtongen

eigentliche	αι	αυ	ει	ευ	οι	ου	
uneigentliche	ᾳ	ηυ	ῃ	υι	ῳ	ωυ	

Merke 1) Die gelinden, rauhen, mittlern wechseln gerne mit einander, 2. Ein rauher hat gerne einen rauhen, ein gelinder einen gelinden ꝛc. vor sich stehen. 3. Nur darf es der nämliche nicht seyn.

2)

2) Bey der Vermehrung wandelt sich α und ε in η, und ο in ω.

Zusammenziehung.

A	αα	H	εη	I	ιι
wird	αε	aus	εε	aus	ια
aus	αη		εα		ιε
	αϊ				
	εα				
	οα				

οι	εοι	ου	εȣ		εω				
aus	οοι	aus	οȣ		οω				εε
	οει		οο	ω	οα	Υ	υες	Ει	εει
	οη		εο		αο		υας		εο
			οε		αω				
			οει		αȣ				
			οα						

Jota wird unterschrieben, z. B. τιμαει, oder τιμᾷ.

Sprachzeichen.

ʼ ist ein gelinder Hauch, ʽ ein rauher wie H. ρ in der Mitte mit ʽ will ein ρ mit dem Gelinden vor sich haben nämlich ῤῥ. (ʼ) Apostrophe bedeutet ein ausgeworfenes α, ε, ι, oder ο. zum Beyspiel παντʼ ελεγον statt

παντα: ich sagte alles, κἀγω statt και εγω. ˜ bedeutet die Contraction ꝛc. oder sonst etwas Gezogenes oder Verlängertes einer Sylbe. Trennungszeichen ¨ αϋτη.

Vorstehendes Geschlechtswort.

Einf. Z.

	N.	Z.	G.	K.
Männl.	ὁ,	τȣ,	τῷ,	τον.
Ung.	το,	—	—	το.
Weibl.	ἡ,	της,	τῃ,	την.

Zweyf. Z.

	N. u. K.	G. u. Z.
Männl.	τω,	τοῖν.
Ung.	—	—
Weibl.	τα,	ταιν.

Vielf. Z.

	N.	Z.	G.	K.
Männl.	ὁι,	των,	τοις,	τȣς.
Ung.	τα	—	—	τα.
Weibl.	ἁι,	των,	ταις,	τας.

Nachstehendes Geschlechtswort.

Einf. Z.

	N.		Z.	G.	K.
M.	ὁς,	welcher,	ȣ̔,	ᾧ,	ὁν.
U.	ὁ,	welches,	—	—	ὁ.
W.	ἡ,	welche,	ἡς,	ᾗ,	ἡν.

Zweyf.

	Zweyf. Z.		Vielf. Z.			
	N.K.	Z.G.	N.	Z.	G.	K.
M.	ὥ,	ὅιν.	ὅι,	ὧν,	ὅις,	οὕς.
U.	—	—	ἅ,	—	—	ἅ.
W.	ἅ,	ἅιν.	ἅι,	—	ἅις,	ἅς.

Einf.

	N.		Z.	G.	K.
M. W.	τις,	Wer?	τινος,	τινι,	τινα.
U.	τι,		—	—	τι.

Zweyf.

	N.u.K.	Z.u.G.
M. W.	τινε,	τινοιν.
U.	—	—

Vielf.

	N.	Z.	G.	K.
M. W.	τινες,	τινων,	τισι,	τινας.
U.	τινα,	—	—	τινα.

Hauptwort.

Dieses theilt sich in 3 Abänderungen. Die erste gleicht dem weiblichen nachstehenden Geschlechtswort. Die zweyte dem M. und U. nachstehenden Geschlechtswort. Die dritte dem τις, und τι.

Einf.

	Einf. Z.					Zweyf.		Vielf.				
	N.	Z.	G.	K.	V.	N.K.	Z.G.	N.	Z.	G.	K.	
M.	ας,	ου,	ᾳ,	αν,	α.	α,	αιν.	αι,	ων,	αις,	ας.	1. Ab.
	ης,	—	ῃ,	ην,	η.	—	—	—	—	—	—	
W.	α,	ης	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	η	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
W. M.	ος,	ου,	ῳ,	ον,	ε.	ω,	οιν.	οι,	ων,	οις,	ους.	2. Ab.
	ον,	—	—	ον,	ον.	—	—	α,	—	—	α.	
M. U.	—	ος,	ι,	α,	—.	ε,	οιν.	ες,	ων,	σι,	ας.	3. Ab.
W.	—	—	—	—	—.	—	—.	α,	—	—	α.	

1. Merke: in Weiblichen der ersten Abänderung bleibt bey dem reinen Ausgange, z. B. σοφια, und bey δα, θα, ρα, das α durch alle Fälle.

2. Merke:

2. Merke: bey der zweyten Abänderung ändern die Attener ο in ω, υ fällt weg; das lange α wandelt sich in ε.

Die 3. Abänderung bekömmt im Klagfall bey ις, υς, αυς, ους. ιν, υν, αυν, ουν. Der Ruffall gleicht dem Nennfalle: oft fällt das ς weg: παις, παι. η und ω wandeln sich in ε und ο. N. σωτηρ, Retter. σωτερ. N. παντοκρατωρ, der Allmächtige N. παντοκρατορ, ist αν im Z. so wirft der N. τος weg. αιας, αντος. αν. Der Gebfall der Vielfachen wirft ν und δ, θ, τ. weg. Zum kurzen ε wird das Analoge ι, zu ο das Analoge υ gesetzt. τιθεντες, τιθεντσι, τιθεῖσι. λεοντες, λεοντσι, λεουσι, in ξ, ψ, αυς, ευς, bedarf es nur ι zum Zusatze. Zum N. κοραξ. καραξι, ωψι, ναυσι, ελμινσι. Die Synkopirten haben ασι. πατηρ, τερος, τρος, τρασι.

Beywort.

Das Beywort wird nach Verschiedenheit seines Geschlechts über diese drey Abänderungen gewandelt. Es hat bald 3, bald 2 Geschlechter, oft nur 1, z. B.

M.	W.	U.
ας, ανος.	αινα, αινης.	αν, ανος.
εις, ενος.	εσσα, εσσης.	εν, ενος.
ος, ȣ.	η, ης.	ον, ȣ.
οῦς, ȣ̃.	ῆ, ᾶ, ῆς, ᾶς.	οῦ, ȣ̃.
υς, εος	εῖα, ειας.	υ, εος.
ην, ενος.	— —	εν, ενος.
ης, εος.	— —	ες, εος [ȣς]
ις, ιτος.	— —	ι, ιτος.
ων, ονος.		ον, ονος.
ως, ω.	Attisch.	ων, ω.

Von dieser Regel weichen εις, μια, εν. πας, πασα, παν. μεγας, μεγαλη, μεγα. πολυς, πολλη, πολυ, ὁυτος, αυτη, τουτο ab.

Vergleichungsstaffel.

Die höhere Vergleichungsstaffel ist τερος oder ιων, die höchste τατος oder ιστος. Ist die Vorletzte kurz, so wird das ο in ω gewandelt, z. B. Φρονιμος, Φρονιμωτερος, Φρονιμωτατος.

Beyspiele der Vergleichungsstaffel in υς.

ὁ Βραχυς, υτερος und ιων, υτατος und ιςος.
ἡ βραχεια, υτερα und ιων, υτατη und ιςη.
το βραχυ, υτερον und ιον, υτατον und ιςον.

In

In εςτερος und εςατος.

αληθης,	εςερος,	εςατος.
χαριεις,	—	—
ευδαιμων,	—	—
τερην,	—	—
ἁπλους,	ουςερος,	ουςατος.

In ας.

μελας,	αντερος,	αντατος.

Einige werden von den Zeitwörtern hergeleitet, z. B.

βαλλω,	βελτερος,	βελτιςος.
φερω,	φερτερος,	φερτιςος.
	φεριςος und	φερτατος.

Einige von den Nebenwörtern, z. B.

σοφῶς,	σοφωτερος,	σοφωτατος.
καλῶς,	καλλιος,	καλλιςος.
ανω,	ανωτερος,	ανωτατος.
εγγυς,	εγγυτερος,	εγγυτατος.

Einige von den Mittelwörtern, z. B.

ἐῤῥωμενος, ἐῤῥωμενεστερος, ἐῤῥωμενεςατος.

Einige von den Vorwörtern, z. B.

ὑπερ, ὑπερτερος, ὑπερτατος.
πρὸ, προτερος, προτατος, προατος und πρῶτος.

Unre

Unregelmäßige Vergleichungsstuffen.

αγαθος, oder εσθλος.	αμεινων,	αριστος.
	βελτιων,	βελτιστος.
	βελτερος,	λῷστος.
	κρεισσων,	
	αρειων,	κρατιστος und
	λωΐων,	αγαθωτατος.

κακος.	κακιων,	κακιστος.
	χερειων,	χεριστος.
	χειρων.	

μικρος.	μικροτερος,	μικροτατος.
	ελασσων, oder	ελαχιστος.
	ελαττων.	
	ἡττων.	
	μειων.	

αισχρος,	αισχιων,	αισχιστος.
εχθρος,	εχθιων,	εχθιστος.
ῥαδιος,	ῥᾷον,	ῥᾷστος.
λαλος,	λαλιστερος,	λαλιστατος.
φιλος,	φιλτερος,	φιλτατος.

μεγας,	μειζων,	μεγιστος.
πολυς,	πλειων,	πλειστος.

Das

Das Fürwort.

Urfürwörter sind:

	N.	Z.	G.	K.
Einf. Zahl.	εγω, ich,	εμȣ, μȣ.	εμοι, μοι.	εμε, με.
	συ, du,	σȣ,	σοι,	σε.
	ὁς, er,	ὁȣ͂,	ὁι, ἑοι.	ἑ.
Zweyf.	νωι,	νωιν.		
	σφωε,	σφῶιν.		

	N.	Z.	G.	K.
Vielf. Zahl.	ἡμεις,	ἡμων,	ἡμιν,	ἡμας.
	ὑ—	ὑ—	ὑ—	υ—
	σφεῖς,	σφῶν,	σφισι,	σφᾶς.

Von diesen stammen die zueignenden Fürwörter εμος, mein, σος dein, ἑος, sein, (νωϊτερος der unsrige, σφωϊτερος der eurige; wenn von zweenen die Rede ist) ἡμετερος, der unsrige, ὑμετερος, der eurige, σφετερος, der seinige.

Anzeigende sind εκεινος jener, und ὁτος dieser.

	Einf.			
M.	ὁυτος,	τȣτȣ,	ῳ, —	ον.
U.	τȣτο	—	—	—
W.	αὑτη,	ταυτης,	ῃ	ην.

Zweyf.

Zweyf.

M. τȣτω , — οιν.
U. — — —.
W. ταυτα , — αιν.

Vielf.

ὁυτοι, τȣτων — οις, — ους.
ταυτα, — — — ταυτα.
ἁυται, ταυτων, αις, ας.

Das beziehende αυτος, er selbst, zusammengesezte εμαυτȣ, meiner selbst, σεαυτȣ, deiner selbst, ἑαυτȣ seiner selbst.

Von ος, τις, war bey dem Geschlechtswort die Rede. ὁ, τι wird zum Unterschied von ὁτι geschrieben.

Merke: ὁς steht oft statt ὁυτος, man findet οςτις, ὁυτινος zusammengeschmolzen. Auch mit περ, δε, γε kömmt es häufig vor: ὁςπερ, ὁδε, ὁγε.

Das Zeitwort.

Ist thätig ω, 2tens leidend ομαι, oder ein Mittelwort: wenn es theils den Sinn, oder die Endung von den ersten zwo Gattungen hat.

Zah-

Zahlen sind die einfache. Vielfache. Die Zweyfache ist eine spätere Erfindung, die Aeolier und Lateiner nahmen sie daher nie an.

Außer den gewöhnlichen Zeiten hatten die Griechen auch zwo unbestimmte Zeiten, oder αοριστοι, von α, nicht, und οριζω ich bestimme; zudem 3 zukünftige Zeiten.

Bey dem Zeitworte hat man 1. auf den Kennbuchstaben, 2. auf den Ausgang, 3. die vorlezte Sylbe, 4. die Vermehrung zu achten.

Kennbuchstab.

Steht unmittelbar vor dem Ausgange: z. B. τιμαω, hier ist α die Karakteristik, βλεπω, hier π, doch bey πτ, κτ, μν ist es π, κ, μ.

Der Kennbuchstab bestimmt die Verschiedenheit der Abwandlung so:

I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
					das reine.
βω,	γω,	δω,	ζω,	λω,	ω,
πω,	κω,	τω,		μω,	
				νω,	
φω,	χω,	θω,	ττω,	ρω,	
πτω,	κτω,				

Fut.

Fut. I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
ψω	ξω	σω	σω und ξω	λῶ μῶ νῶ ϱῶ	σω

Perf.

φα	χα	κα	κα und χα	κα	κα.

Merke: Der Kennbuchstab des 1. Fut. ist auch im 1. Aorist. εϑηκα, εδωκα, ἧκα von ἵημι, ειπα und ηνεγκα ausgenommen. Und im 3. Fut.

2. Der Kennbuchstab des Perf. ist im Plusq.

3. Sonst gilt überall der Kennbuchstab der gegenwärtigen sogar im Perf. und Plusq. der Mittelgattung.

2. Vermehrung.

Vermehrung steht im Anfange, und ist zweyfach. Die eigentliche, wenn das Wort um eine Sylbe wächst. 2. Die uneigentliche: wenn nur ein Vokal verlängert wird. Sie kömmt in allen vergangenen Zeiten vor. Doch nur das Perfektum behält sie auch außer dem Indikat.

Die

Die erste setzt dem Mitlauter ein ε vor. Im Perf. wird überdieß der erste Buchstab wiederholt. Im Plusq. steht noch ein ε, z. B. λεγω, ελεγον, λελεχα, ελελεχειν, dieß geschieht nur bey dem kurzen ε; denn wird es durch zween oder einen doppelten Mitlauter verlängert, (zween flüßige verlängern nicht) so bleibt ε allein, z. B. εζητεον, εζητηκα, εζητηκειν.

Die uneigentliche wird bey Selbstlautern und Doppellautern so gebraucht:

(α = η   αι (η
(ε   ει (

ο = ω   αυ (ηυ
            ευ (
            οι = ῳ.

εε einige in ει wegen der Kontraktion. Doch bey der Zusammensetzung steht es nach den Präpositionen, und prellt deren Endvokal ab, z. B. παρελαμβανον. Außer bey αμφι, περι, προ.

Bey den Hauptwörtern, und α, dem Verneinenden, steht es vor, z. B. φιλοσοφεω, εφιλοσοφεον. αφρονεω, ηφρονεον. bey ευ und δυς vor dem veränderlichen Vokal in der Mitte δυςηρεςεον, ευηργετεον, sonst εδυςτυχεον.

Die

Die Attiker setzen statt ε oft η z. B. ηδυναμην.

2. Setzen sie oft beyde Vermehrung ἑωρακον.

3. Statt λε und με oft ει. ειληφα, ειμαρμαι.

4. Wiederholen sie vor dem Augment die 2 ersten Buchstaben ολωλα.

5. Schalten sie oft ο ein: εργω, εοργα. ελπω, εολπα.

6. Lassen es die Dorer oft weg: τυπτον, oder setzen es unrechten Zeiten bey πεπιθησω statt πιθησω.

3. Ausgang.

Die griechische Sprache liebt überhaupt die Simplicität: ich sehe also nicht, daß man ganze Stammbäume aufsetzen muß, um die Endungen der Zeiten herzuleiten. Ich nahm die Hypothese an, das von der gegenwärtigen und jüngstvergangenen alle übrige Zeiten auf das leichteste abstammen. Ich fand diese Methode so fruchtbar, daß meine Schüler nach der Aufschrift der erwähnten zwo Zeiten sogleich die übrigen fertig darunter schreiben konnten. Ich schrieb daher

unter

unten die Zeiten nach der Ordnung meiner Ableitung.

4. vorletzte Sylbe.

Die vorletzte Sylbe bleibt beynahe allzeit, wie in der Gegenwärtigen. Doch

a. im 1sten Fut. sind die Zeitwörter der 5ten **Abwandlung**, wo der Kennbuchstab flüßig ist, kurz; daher wirft er bey einem Doppellauter den letzten Selbstlauter, bey zween Mitlautern den Nichtkennbuchstaben weg, z. B. φαινω, φανῶ. ψαλλω, ψαλῶ. σπειρω, σπαρῶ. u. s. w. in der sechsten Abwandlung ist die vorletzte lang. $\left(\begin{matrix}\alpha\\ \varepsilon\end{matrix}\right. = \eta$, ο = ω, φιλεω, φιλησω. u. s. w. die Zweysylbigten in εω, αω, schalten υ ein: πνεω, πνευσω. καω, καυσω.

b. Im ersten Aorist wird das α der 5ten **Abwandlung** in η: ψαλλω in εψηλα. das ε in ει: ςελλω, εςειλα gewandelt. Die 6te **Abwandlung**. $\left(\begin{matrix}\alpha\\ \varepsilon\end{matrix}\right. = \eta$; ο = ω.

c. Das Perfektum verändert bey den Zweysylbigten der 5ten Abwandlung ε in α, z. B. δερω, δεδαρκα.

2tens nach μ wird η gesetzt: καμνω, κεκαμηκα.

3tens. Die Attiker wandeln in der ersten und zwoten Abwandlung ε in ο: βρεχω, βεβροχα; πεμπω, πεπομφα.

Der 2te Aorist liebt die Vorletzte kurz.

Z. B.	η,	α.	ληβω,	ελαβον.
	ω	α.	τρωγω,	ετραγον.
	αι	α.	καιω,	εκαον.
	αυ in	α.	παυω,	επαον.
	ȣ,	ο.	ακȣω,	ηκοον.
	ευ,	υ.	φευγω,	εφυγον.
	ε,	α.	δερω,	εδαρον.
	ει,	ι.	λειπω,	ελιπον.

Doch die Zweysylbigten der 5ten Abwandlung, oder wenn ein Flüßiger vorsteht, erhalten, statt ει, α: σπειρω, εσπαρον, außer λεγω, φλεγω, βλεπω. Gleiches versteht sich vom zweyten Fut.

Merke: diese Regeln gelten durch alle Gattungen und Arten; worauf man die Schüler bey jedem Falle erinnere: z. B. bey πειθω der 2te Aorist.

	Thätig.	Leidend.	Mittelwort.
Anzeig.	επιθον,	επιθην,	επιθομην.
Befehl.	πιθε,	πιθητι,	πιθȣ.
Wünsch.	πιθοιμι,	πιθειην,	πιθοιμην.
Verb.	πιθω,	πιθῶ,	πιθωμαι,
Unbest.	πιθεῖν,	πιθῆναι,	πιθεσθαι.
Mittel.	πιθων,	πιθεις,	πιθομενος.

Ab-

Ableitung der Endsylbe.

Erklärung der Tabelle.

Thätige Gattung.

Von dem Präs. stammt das erste Fut. ganz gleich. Das 2te Fut mit einem ῀, daher setzt es zum Analogen kurzen ε das ι, und zu ο das υ: das Perf. wandelt den ersten Vokal des Ausgangs in α. in der 3ten Einf. zum Unterschied der 1sten Person statt α, ε. Im Conjunkt wird der erste Vokal des Ausgangs lang: daher in dem 3ten Plur. υ wegfällt. Vom Imperfekt stammt der 2te Aorist ganz ähnlich. Der erste wandelt den ersten Vokal des Ausgangs in α. Die erste Einfache verliert ν zum Unterschiede der 3ten Vielf., und die 3te Einfache ändert sich zum Unterschiede der 1sten Einfachen. Das Plusq. wandelt den 1sten Vokal des Ausgangs in ει. Die 3te Vielfache schaltet σα ein, zum Unterschiede von der 1sten Einfachen. Der Optativ wandelt den 1sten Vokal des Ausgangs in οι. Die 1ste Einfache macht οιμι, die 3te Vielfache schaltet ε ein. Der erste Aorist wandelt den Endvokal in αι. Das 2te Fut. ist wieder circumflektirt ῀. Der Aeolische Aorist gleicht dem 1sten im Indik. mit vorgesetztem ει.

Tabelle der thätigen Gattung.

Indik.

	Sing.			Dual. 2	3	Plur.		
Präs.	τυπτω,	εις,	ει.	ετον,	ετον.	ομεν,	ετε,	ȣσι.
Fut. I.	τυψω,	—	—	—	—	—	—	—
Fut. II.	τυπῶ,	εῖς,	εῖ.	εῖτον,	εῖτον.	ȣ͂μεν,	εῖτε,	ȣ͂σι.
Perf.	τετυφα,	ας,	ε.	ατον,	ατον.	αμεν,	ατε,	ασι.

Conjunkt.

Präs.	τυπτω,	ῃς,	ῃ.	ητον,	ητον.	ωμεν,	ητε,	ωσι.
Aor. I.	τυψω,	—	—	—	—	—	—	—
Aor. II.	τυπω,	—	—	—	—	—	—	—
Perf.	τετυφω,	—	—	—	—	—	—	—

Das Präsens ist hier mit dem Imperf., das Perf. mit Plusq. und vielleicht die Fut. mit den Aorist. verschmolzen.

Indik.

	Sing.			Dual.		Plur.		
Imp.	ετυπτον,	ες,	ε.	ετον,	ετην.	ομεν,	ετε,	ον.
Aor. II.	ετυπον,	—	—	—	—	—	—	—
Aor. I.	ετυψα,	ας,	ε.	ατον,	ατην.	αμεν,	ατε,	αν.
Aor. Eol.	τυψεια,	ειας,	—	—	—	—	—	—
Plusq.	ετετυφειν,	εις,	ει,	ειτον,	ειτην.	ειμεν,	ειτε,	εισαν.

Optat.

Präs.	τυπτοιμι,	οις,	οι.	οιτον,	οιτην.	οιμεν,	οιτε,	οιεν.
Perf.	τετυφοιμι,	—	—	—	—	—	—	—
Fut. I.	τυψοιμι,	—	—	—	—	—	—	—
Aor. II.	τυποιμι,	—	—	—	—	—	—	—
Fut. II.	τυποῖμι,	—	—	—	—	—	—	—
Aor. I.	τυψαιμι,	αις,	—	—	—	—	—	—

Im-

Imperat.

	Sing.		Dual.		Plur.	
Präs.	τυπτε,	ετω.	ετον,	ετων.	ετε,	ετωσαν.
Perf.	τετυφε,	—	—	—	—	—
Aor. II.	τυπε,	—	—	—	—	—
Aor. I.	τυψον,	ατω.	—	—	—	—

Infinit.

Präs. τυπτειν. Fut. I. τυψειν. Aor. II. τυπειν. Fut. II. τυπεῖν. Aor. I. τυψαι. Perf. τετυφεναι.

Particip.

Präs.	τυπτων,	οντος.	τυπτουσα,	ουσης,	ον,	οντος.
Fut. I.	τυψων,	—	—	—	—	—
Aor. II.	τυπων,	—	—	—	—	—
Fut. II.	τυπῶν,	οῦντος.	—	—	πῶν,	οῦντος.
Aor. I.	τυψας,	α -	α -	α -	α -	α -
Perf.	τετυφως,	οτος.	υῖα,	υῖας,	ος,	οτος.

Die

Die leidende Gattung.

Ableitung der Endsylbe.

Erklärung der Tabelle.

Von dem Präsens stammen die drey Futura: das 3te setzt vor dem Ausgang τ. Das 2te ησ. Das 1ste θησ. Das Perfekt. läßt den ersten Vokal des Ausgangs weg. Der Conjunkt. verlängert den ersten Vokal des Ausganges. Das Präterit. umschreibt das Particip. mit ω, ης. u. s. w. von ειμι. Von dem Imperf. stammt das Plusq. mit Wegwerfung des ersten Vokals vom Ausgange, und der Optativ mit Veränderung des ersten Vokals vom Ausgange in οι. Das Präterit. umschreibt das Particip. mit οιην 2c. von ειμι. Der 2te Aorist stammt überall vom Plusq. in der thätigen Gattung, nur wird der erste Vokal des Ausgangs in η verwandelt. Das Particip. nimmt sich allein aus. Der Aorist I. setzt zum 2ten nur θ.

Tabelle

Tabelle der leidenden Gattung.

Indik.

Sing. Dual. Plur.

Präs. τυπτομαι, (εσαι, (ῃ, εται. ομεθον, εσθον, σθον. ομεθα, εσθε, ονται.
Fut. 3. τετυψομαι, — — — — — — — —
Fut. 2. τυπησομαι, — — — — — — — —
Fut. 1. τυφθησομαι, — — — — — — — —
Perf. τετυμμαι, υψαι, υπται. υμμεθον, υφθον, φθον. υμμεθα, υφθε, μενοι (εισι.)

Conjunkt.

Präs. τυπτωμαι, ῃ, ηται. ωμεθον, ησθον. — ωμεθα ησθε, ωνται.
Perf. τετυμμενος ω, ῃς, ῃ. ητον, ητον. ωμεν, ητε, ωσι.

Von dem Imperf. Indik.

Imp. ετυπτομην, (εσο, (ου, ετο. ομεθον, εσθον, εσθην. ομεθα, εσθε, οντο.
Plusq. ετετυμμην, σο, το. μεθον, θον, θην. μεθα, θε, τετυμμενοι ησαν.

Optat.

Optat.

	Sing.	Dual.	Plur.
Präs.	τυπτοιμην, οιο, οιτο.	οιμεθον, οισθον, οισθην.	οιμεθα, οισθε, οιντο.
Fut. 3.	τετυψοιμην, — —	— — —	— — —
Fut. 2.	τυπησοιμην, — —	— — —	— — —
Fut. 1.	τυφθησοιμην, — —	— — —	— — —
Perf.	τετυμμενος ειην, ειης, ειη.	ειητον, ειητην.	ειημεν, ειητε, ειησαν.

Imperat.

Präs.	τυπτου, (εσο) εσθω.	εσθον, εσθων.	εσθε, εσθωσαν.
Perf.	τετυψο, τετυφθω.	θον, θων.	θε, θωσαν.

	Infinit.	Particip.		
Präs.	τυπτεσθαι.	τυπτομενος,	ομενη,	ομενον.
Fut. 3.	τετυψεσθαι.	τετυψομενος,	σ —	σ —
Fut. 2.	τυπησεσθαι.	τυπησομενος,	η —	η —
Fut. 1.	τυφθησεσθαι.	τυφθησομενος,	θ —	θ —
Perfekt.	τετυφθαι.	τετυμμενος,	μενη,	μενον.

Die

Die Aoristi.

	Sing.			Dual.		Plur.			
Aor. II.	ετυπην,	ης,	η.	ητον,	ητην.	ημεν,	ητε,	ησαν.	Indicat.
Aor. I.	ετυφϑην, ϑ—	ϑ—	ϑ—	ϑ—	ϑ—	ϑ—	ϑ—	ϑ—	
Aor. II.	τυπειην,	ειης.	—	—	—	—	—	—	Optat.
Aor. I.	τυφϑειην, ϑ		—	—	—	—	—	—	
Aor. II.	τυπω,	ῆς,	ῆ.	ῆτον,	ῆτον.	ῶμεν,	ῆτε,	ῶσι.	Conj.
Aor. I.	τυφϑω, ϑ		—	—	—	—	—	—	
Aor. II.	τυπηναι.	———	———	———	———	———	———	———	Infin.
Aor. I.	τυφϑηναι.	———	———	———	———	———	———	———	
Aor. II.	τυπητι,		ητω.	ητον,	ητων.		ητε,	ητωσαν.	Imp.
Aor. I.	τυφϑητι,		ϑ—	ϑ—	ϑ—		ϑ—	ϑ—	
Aor. II.	τυπεις,		εντος.	εισα,	εισης.		εν,	εντος,	Part.
Aor. I.	τυφϑεις,		ϑ—	ϑ—	ϑ—		ϑ—	ϑ—	

Wegen dem Buchstabenschmelz wird in Perf. und Plusq. die Charakteristik in allen 6 Abwandlungen geändert. Ich fand es daher für gut, alle 6 genau auseinander zu setzen. Von der 1sten sieh τυπτω, 2ten λεγω, 3ten πειθω, 4ten ορυσσομαι, φραζομαι, 5ten ψαλλω, σπειρω, νεμω φαινω, 6ten τοξευω, μυω.

Die

Die I. sieh in τυπτω.

	Sing.	Dual.	Plur.
II.	λελεγμαι, λεξαι, λεκται.	λεγμεθον, λεχθον.	— λεγμεθα, λεχθε, λεγμενοι εισι.
III.	πεπεισμαι, πεισαι, πειςαι.	πεισμεθον, πεισθον.	— πειςμεθα, πεισθε, πεισμενοι —
IV.	ωρυγμαι. ὤρυξαι, ωρυκται.	ωρυγμεθον, ωρυχθον.	— ωρυγμεθα, ωρυχθε, ωρυγμενοι —

Wenn im Aktiv das Präter. χ hat.

IV.	πεφρασμαι, φρασαι, φραςαι.	φρασμεθον, φρασθον,	— φραςμεθα, φρασθε, φρασμενοι —

Wenn im Aktiv das Präteritum κ hat.

V.

	Sing.			Dual.		Plur.
V.	εψαλμαι,	ψαλσαι,	ψαλται.	ψαλμεθον,	ψαλθον.	— ψαλμεθα, ψαλθε, ψαλμενοι εισι.
	εσπαρμαι,	εσπαρσαι,	εσπαρται.	αρμεθον,	αρθον.	— αρμεθα, αρθε, αρμενοι —
	νενεμημαι,	μησαι,	μηται.	μημεθον,	μησθον.	— μημεθα, μησθε, μηνται —
	πεφαμμαι,	ανσαι,	ανται.	αμμεθον,	ανθον.	— αμμεθα, ανθε, αμμενοι —
VI.	τετοξευμαι,	ευσαι,	ευται.	ευμεθον,	ευσθον.	— ευμεθα, ευσθε, ευνται —
	μεμυσμαι,	υσαι,	υςαι.	υσμεθον,	υσθον,	— υσμεθα, υσθε, υσμενοι —

Mittel-

Mittelwort.

Erklärung der Tabelle.

Ableitung der Endung.

Es stammen alle Zeiten vom Passiv her, das Perf. und Plusq., aber vom Aktiv. vom Präs. kömmt das 2te Fut. mit ῀. Bey ε wird das Analoge ι, bey ο das υ zugesetzt. Das 1ste Fut. setzt vor dem Ausgang nur σ, und der Conj. verlängert den ersten Vokal des Ausgangs. Vom Imperf. stammt der II. Aorist ganz gleich. Der I. Aorist verändert den ersten Vokal des Ausgangs in α. Der Optat. in οι, der I. Aorist in αι. das II. Fut. ῀.

Tabelle der Mittelgattung.

Indikat.

Präs.	τυπτομαι, wie im Passiv.		
Fut. II.	τυπȣμαι,	τυπῃ,	ειται ꝛc.
Fut. I.	τυψομαι,	ῃ,	εται —

Conj.

Präs.	τυπτωμαι,	ῃ,	ηται.
Aor. II.	τυπωμαι,	—	—
Aor. I.	τυψωμαι,	—	—

Indik.

Imp. ετυπτομην, wie im Passiv.
Aor. II. ετυπομην.
Aor. I. ετυψαμην, (ασο) ω, ατο.

Optat.

Präs. τυπτοιμην, wie im Passiv.
Aor. II. τυποιμην, — —
Aor. I. τυψαιμην, — —
Fut. I. τυψοιμην, — —
Fut. II. τυποῖμην.

Imperat.

Präs. τυπτου, wie im Präs. Pass.
Aor. II. τυπου, — —
Aor. I. τυψαι, ασθω, —

Infinit.

Präs. τυπτεσθαι.
Fut. I. τυψεσθαι.
Fut. II. τυπεῖσθαι.
Aor. II. τυπεσθαι.
Aor. I. τυψασθαι.

Particip.

Pr. τυπτομενος, wie im Passiv.
Fut. I. τυψομενος, — —
Fut. II. τυποῦμενος, — —
Aor. I. τυψαμενος, — —
Aor. II. τυπομενος, — —

Das

Das Perf. und Plusq. stammt vom Aktiv., nur ist die vorletzte meist kurz.

	Indik.	Opt.	Conj.
Pr.	τετυπα.	τετυποιμι.	τετυπω.
Pl.	ετετυπειν.		

Imp.	Inf.	Part.
τετυπε.	τετυπεναι.	τετυπως.

Das ε des zweysylbigten Zeitworts wird ο, ει aber οι: λεγω, λελογα; πειθω, πεποιθα. α wandelt sich oft in η: θαλλω, τεθηλα. Obgleich andere wie ψαλλω, εψαλα, es lassen. Der Diphtong αι wird η, φαινω, πεφηνα. Die mehrsylbigten der 6ten Abwandlung haben die vorletzte des Aorists. Sonst behält es den Kennbuchstaben vom Präs. λυω, λελυκα. In der 4ten Abwandlung wie das ξ Fut. in γ, πληξω, πεπληγα Das σ aber in δ gewandelt, z. B. φρασω, πεφραδα.

Die Zeitwörter in αω, εω, οω richten sich nach der oben gesetzten Kontraktions-Tabelle. Nur Eine Zeit zum Beyspiele:

Sing.

	Sing.					Dual.	
ποιεω,	ῶ,	εεις,	εῖς,	εει,	εῖ.	εετον,	εῖτον.
βοαω,	ῶ,	αεις,	ᾷς,	αει,	ᾳ.	αε -	ᾶ -
χρυσοω,	ῶ,	οεις,	οῖς,	οει,	οῖ.	οε -	οῦ -

Plur.

ποιεομεν,	οῦμεν,	εετε,	εῖτε,	εουσι,	οῦσι.
βοα -	ῶ -	α -	ᾶ -	α -	ῶ -
χρυσο -	ου -	οε -	οῦ -	ο -	οῦ -

Beywort in μι.

Dem Wohlklang zu Liebe erfanden die Griechen aus den Zeitwörtern in αω, εω, οω, υω die Zeitwörter in μι.

Sie werden so gemacht:

1stens statt ω wird μι gesetzt.

2tens — α, ε, und ο die vorletzte Sylbe verlängert.

3tens ι der erste Buchstab vorgesetzt (wenn nicht zween oder ein Doppelmitlauter am Anfange steht) oder ein Selbstlauter: also δοω, 1. δομι, 2. δωμι 3. διδωμι. ϛαω, 1. ϛαμι, 2. ϛημι, 3. ιϛημι. Die 4te Abwandlung nimmt keine solche Vermehrung. Es gehen aber nur das Präs. Imp. und der 2te Aorist von der allgemeinen Regel ab.

Das 2te Fut. fehlt durchaus.

* * *

Sing.

Sing. Präs. Dual. Ind. Aktiv.

1. τιθημι, ης, ησι. ετον, — εμεν, ετε, εισι.
2. ἱϛημι, η- η- α- — α- α- ᾶ—
3. διδωμι, ω- ω- ο- — ο- ο- ῶ—
4. δεικνυμι, υ- υ- υ- — υ- υ- ῦ—

Die vorletzte wird also in der zweyfachen und vielfachen Zahl verkürzt.

Imperf.

Dual.

1. ετιθην, ης, η. ετον, ετην. εμεν, ετε, εσαν.
2. ἱϛην, η- η. α- α- α- α- α-
3. εδιδων, ω- ω. ο- ο- ο- ο- ο-
4. εδεικνυν, υ- υ. υ- υ- υ- υ- υ-

Der 2te Aorist setzt nur ε vor; die ordentliche Vermehrung hat die Vielfache und Zweyfache lang: εθην, εδων und ἡν von ἱημι ausgenommen: sonst gleicht er ganz dem Imperfekt.

1. εθην, ης, η. ετον, ετην. εμεν, ετε, εσαν.
2. ἑϛην, η- η. η- η- η- η- η-
3. εδων, ω- ω. ο- ο- ο- ο- ο-
4. — —

Perf. Plusq. 1.Aor. 1.Fut. 2.Fut.

1. τεθεικα. ετεθεικειν. εθηκα. θησω. —
2. ἑϛακα. ἑϛακειν. ἑϛησα. ϛησω. —
3. δεδωκα. εδεδωκειν. εδωκα. δωσω. —
4. δεδειχα. εδεδειχειν. εδειξα. δειξω. —

Im-

Imperat.

1. τιθετι,	ετω,	ετον,	ετων	ετε,	ετωσαν.
2. ἱςαθι,	α-	α-	α-	α-	α-
3. διδοθι,	ο-	ο-	ο-	ο-	ο-
4. δεικνυθι,	υ-				

II. Aorist.

1. θετι oder θες,	ετω.	ετον,	ετων.	ετε,	ετωσαν.
2. ςηθι,	ῆ-	ῆ-	ῆ-	ῆ-	ῆ-
3. δοθι, δος,	ο-	ο-	ο-	ο-	ο-
4. —	—				

Perf.	I. Aor.
1. τεθεικε.	θησον.
2. ἑςακε.	ςησον.
3. δεδωκε.	δωκων.
4. δεδειχε.	δειξον.

Optat.

1. τιθειην,	ης, η. ητον, ητην. ημεν, ητε, ησαν und	εἶεν.
2. ἱςαιην,		ᾶ -
3. διδοιην,		οῖ -
4. —		

Der 2te Aorist gleicht dem Präsens nach Wegwerfung des Augments vollkommen.

	2. Aor.	Perf.	1. Aor.	1. Fut.	2. Fut.
1.	θειην.	τεθεικοιμι.	θηκαιμι.	θησοιμι.	—
2.	ςαιην.	ἑςακοιμι.	ςησαιμι.	ςησοιμι.	—
3.	δοιην.	δεδωκοιμι.	δωκαιμι.	δωσοιμι.	—
4.	—	—	—	—	—

Conj.

Präs.			Conj.				
1. τιθω	ῇς,	ῇ.	ῆτον,	τον.	ῶμεν,	ῆτε,	ωσι.
2. ἱϛῶ,	ᾷς,	ᾷ.	ᾶ—	—	—	ᾶ—	—
3. διδω,	ῷς,	ῷ.	ῶ—	—	—	ω—	—
4. —	—	—	—	—	—	—	—

II. Aorist wirft die Vermehrung weg. Die in αω verändern es in η z. B. ϛῇς 2c.

2. Aor.	Perf.	1. Aor.
1. θῶ.	τεθεικω.	θηκω.
2. ϛῶ.	ἑϛακω,	ϛησω.
3. δῶ.	δεδωκω.	δωκω.

Infinit.

Präs.	2. Aor.	Perf.	1. Aor.	1. Fut.
1. τιθεναι,	θεῖναι,	τεθεικεναι,	θηκαι,	θησειν.
2. ἱϛαναι,	ϛῆναι,	ἑϛακεναι,	ϛῆσαι,	ϛησειν.
3. διδοναι,	δȣ̃ναι,	δεδωκεναι,	δῶκαι,	δωσειν.
4. δεικνυναι,	—	δεδειχεναι,	δεῖξαι,	δειξειν.

Prä.

Präs.	Part.			2. Aor.			Perf.	1. Aor.	1 Fut.
1. τιθεις,	εισα,	εν.	θεις,	εἶσα,	εν.	τεθεικως,	θηκας,	θησων.
2. ἱςας,	ᾶσα,	αν.	ςας,	ᾶσα,	αν.	ἑςακως,	ςησας,	ςησων.
3. διδους,	ȣ͂σα,	ον.	δους,	ȣ͂σα,	ον.	δεδωκως,	δωκας,	δωσων.
δεικνυς,	υσα,	ων.				δεδειχως,	δειξας,	δειξων.

Leidende Gattung.

Indik.

Präs.	τιθεμαι,	εσαι,	εται.	εμεθον,	εσθον, —	εμεθα,	εσθε,	ενται.
	ἱςαμαι,	α -	α -	α -	α -	α -	α -	α -
	διδομαι,	ο -	ο -	ο -	ο -	ο -	ο -	ο -
	δεικνυμαι,	υ -						

Imperf.

ετιθεμην,	εσο,	ετο.	εμεθον,	εσθον. —	εμεθα,	εσθε,	εντο.
ἱςαμην,	α -	α -	α -	α -	α -	α -	α -
διδομαι,	ο -	ο -	ο -	ο -	ο -	ο -	ο -
εδεικνυμην,	υ,	υ -	υ -	υ -	υ -	υ -	υ -

Perf.

	Perf.	Plusq.	1. Aor.	1. Fut.	3. Fut.
1.	τεθειμαι,	ετεθειμην,	ετεθην.	τεθησομαι,	τεθεισομαι.
2.	ἕσταμαι,	ἑσταμην,	ἑσταθην.	σταθησομαι,	ἑστατομαι.
3.	δεδομαι,	εδεδομην,	εδοθην.	δοθησομαι,	δεδοσομαι.
4.	δεδειγμαι,	εδεδειγμην,	εδειχθην.	δειχθησομαι	δεδειξομαι.

Die vorletzte ist also im Präs. Imp. Perf. (außer τεθειμι) Plusq. und im 1. Aor. überall kurz. Der 2. Aor. und das 2. Fut. fehlt durchaus.

Imperat.

Präs.

								Perf.	1. Aor.
1.	τιθε,	σο,	εσθω.	εσθον,	εσθων.	εσθε,	εσθωσαν.		
2.	ἱστα,	-	α-	α-	α-	α-	α-	τεθεισο.	τεθητι.
3.	διδο,	-	ο-	ο-	ο-	ο-	ο-	ἑστασο.	σταθητι.
4.	δεικνυ.							δεδοσο.	δοθητι.
								δεδειξο.	δειχθητι.

Optat.

Optat.

Sing.	Präsens.		Dual.					
1. τιθειμην,	ο,	το.	ειμεθον,	εισθον,	εισθην.	ειμεθα,	εισθε,	ειντο.
2. ἱϛαι,	-	- -	αι-	αι-	αι-	αι-	αι	αι-
3. διδοι,	-	- -	οι-	οι-	οι-	οι-	οι-	οι-
4. —								

Perf.	1. Aor.	1. Fut.
τεθειμην.	τεθειην.	τεθησοιμην.
ἑϛαιμην.	ϛαθειην.	ϛαθησοιμην.
δεδοιμην.	δοθειην,	δοθησοιμην.
	δειχθειην.	

Conj.

Präs.								
τιθωιμι,	ῇ,	ῇται.	ωμεθον,	ησθον,	ησθον.	ωμεθα,	ησθε,	ηνται.
ἱϛω-	ᾷ,	ᾷ-	—	α-	α-	—	α-	α-
διδω-	ᾷ,	ῷ-	—	ω-	ω-	—	ω-	ω-

Perf.

	Perf	I. Aor.
1.	τεθῶμαι.	τεθω.
2.	ἑςωμαι.	σταθω.
3.	δεδωμαι.	δοθω.
4.	—	δειχθω.

Infinit.

	Präs.	Perf.	Aor. I.	Fut. I.	Fut. III
1.	τιθεσθαι.	τεθεισθαι.	τεθηναι	τεθησεσθαι.	τεθεισεσθαι.
2.	ἱςασθαι.	ἑςασθαι.	ςαθῆναι.	ςαθησεσθαι.	ἑςαθησεσθαι.
3.	διδοσθαι.	δεδοσθαι.	δοθῆναι.	δοθησεσθαι.	δεδοσεσθαι.
4.	δεικνυσθαι.	δεδεῖχθαι.	δειχθῆναι.	δειχθησεσθαι.	δεδειξεσθαι.

Part.

	Präs.	Perf.	Aor. I.	Fut. I.	Fut. III.
1.	τιθεμενος.	τεθειμενος.	τεθεις.	τεθησομενος.	τεθεισομενος.
2.	ἱςταμε —	ἑςαμε —	στα —	στα —	ἑςα —
3.	διδομε —	δεδομε —	δο —	δο —	δεδο —

Mittelgattung.

Indikat.

Hier hat man bloß den 2. Aorist zu lernen, denn das übrige gleicht dem Passiv, oder gehet nach der gemeinen Regel. Das Perf. Plusq. und 2. Fut. fehlt.

Indik.

	Präs.	Imp.	Aor. II.	Aor. I.	Fut. I.
1.	(a) τιθεμαι.	(b) ετιθεμην.	(c) εθεμην,	(d) εθηκαμην.	(d) θησομαι.
2.	ἱςαμαι.	ἱςαμην.	ἑςαμην.	ἑςησαμην.	ςησομαι.
3.	διδομαι.	εδιδομην.	εδομην.	εδωκαμην.	δωσομαι
4.	δεικνυμαι.	εδεικνυμην.		εδειξαμην.	δειξομαι.

(a) Wie im Passiv. (b) Wie im Passiv. (c) Wie das Imp. im Pass. (d) Wie oben nach der gemeinen Regel, so auch in den folgenden Arten.

Imperat.

	Präs.	Aor. 2.	Aor. 1.
1.	τιθεσο.	θεσο.	θηκαι.
2.	ἱςτασο.	στασο.	στησαι.
3.	διδοσο.	δοσο.	δωκαι.
4.	δεικνυσο.		δειξαι.

Optat.

	Präs.	Aor. 2.	Aor. 1.	Fut. 1.
1.	τιθειμην.	θειμην.	θηκαιμην.	θησοιμην.
2.	ἱςαιμην.	ςαιμην.	ςησαιμην.	ςησοιμην.
3.	διδοιμην.	δοιμην.	δωκαιμην.	δωσοιμην.
			δειξαιμην.	δειξοιμην.

Conj.

Conj.

	Präs.	Aor. 2.	Aor. I.
1.	τιθωμαι.	θωμαι.	θηκωμαι.
2.	ἱϛωμαι.	ϛωμαι.	ϛησωμαι.
3.	διδωμαι.	δωμαι.	δωκωμαι.
4.			δειξωμαι.

Infinit.

	Präsens.	2. Aor.	1. Aor.	1. Fut.
1.	τιθεσθαι.	τεθεσθαι.	θηκασθαι.	θησεσθαι.
2.	ἱϛα —	ϛα —	ϛησ —	ϛη —
3.	διδο —	δο —	δωκ —	δω —
4.	δικνυ —		δειξ —	δειξ —

Partie.

	Präsens.	2. Aor.	1. Aor.	1. Fut.
1.	τιθεμενος.	θεμενος.	θηκαμενος.	θησομενος.
2.	ἱϛα —	ϛα —	ϛησ —	ϛη —
3.	διδο —	δο —	δωκ —	δω —
4.	δεικνυ.		δειξ —	δειξ —

Die Vorwörter.

Die Vorwörter regieren a) einen, b) zwey oder c) drey Fälle: in jedem ist auch ihre Deutung meist verschieden:

a. 1. αντι, statt, für, entgegen, wieder. 2. απο, von. 3. εκ, εξ, aus. 4. προ, vor.

Diese haben den Zeugfall bey sich.

εν, in. 2. συν, (Att. ξυν) Mit mit dem Gebfall.

ανα, durch, gegen, wieder, hinauf. 2. εις, in, hinein, mit dem Klagfall.

b. Δια, durch, in, mit dem Zeugfall, wegen mit dem Klagfall.

2. κατα, gegen, wider, mit dem Zeugfall, nach, gemäß, während mit dem Klagfall.

3. μετα, mit, mit dem Zeugfall, nach mit dem Klagfall.

ὑπερ, über, für, mit dem Zeugfall; aber wenn es eine Viele, Höhe, Ferne zeigen soll, wie supra, ultra, mit dem Klagfall.

c. 1. αμφι, um, herum, mit dem Zeug-Geb- und Klagfall.

2. επι, in, bey, Zeug- und Gebfall, in, an, meist bey einer Bewegung und Handlung mit dem Klagfall.

παρα, von, mit dem Zeugfall, bey, nahe, mit dem Gebfall, zu, gegen, mit dem Klagfall.

περι, von, wegen, mit dem Zeug- Geb- und Klagfall.

προς, von, gegen. Schwur und Pflichtvorwort, z. B. προς διος, beym Zeus, mit dem Zeugfall, nahe, gegen, mit dem Gebfall, zu, in Vergleich, in Rücksicht, gegen, an.

ὑπο, von, mit dem Zeugfall, unter, mit dem Geb- und Klagfall.

Man kann sie den Schülern am leichtesten beybringen, wenn man ihnen kurze

Gnomen

Gnomen und Sprüche vorlegt, sie vergleichen läßt, und allzeit um die Ursache fragt: z. B.
χρονος αγει αληθειαν προς το φως.
Die Zeit bringt die Wahrheit an das Licht.
μετα την δοσιν γηρασκει χαρις ταχιςα.
Nach der Gabe altert der Dank sogleich.
ορκον φαυλων ανδρων γραφε εις ὑδωρ.
Den Schwur niederer Menschen schreib in das Wasser.
σοφϑ παρ᾽ ανδρος χρη σοφοντι μανθανειν.
Von einem weisen Mann zimt es, was Weises zu lernen.
ὁ σοφος φερει εν αυτῳ την ουσιαν.
Der Weise trägt in sich selbst sein Haab.

Um die Bedeutung der Vorwörter in der Zusammensetzung zu lernen, darf man nur die Zeitwörter anfangs durch alle Nebenbedeutungen und Verhältniße durchgehen z. B.

αν	hinauf.
απ	weg.
δι	durch.
εισ (ειμι, ich gehe)	hinein.
εξ	heraus.
κατ	herab.
παρ	nahe.
μετ	nach.
περι	herum.
προ	hervor.
προς	hinzu.
συν	zusammen.

Unre-

Unregelmäßige Zeitwörter.

Αγω, ich führe, Perf. ηχα, und Att. αγηοχα, Aor 2. ηγον, Att. ηγαγον.

Αδω und ανδανω, ich gefalle, Fut. αδησω. A. 2 αδον, Inf. αδειν, P. M. ηδα.

Αἱρεω, ich wähle, nehme, Fut. αἱρησω. A. 2. ειλον, A. 1. Pass. ηρεθην.

Αλισκω, und αλωμι, ich fange, Fut. αλωσω, P. ηλωκα, A. 2. ηλων, Imp. αλωθι, Opt. αλοιην, Conj. αλω, Inf. αλωναι, Part. αλȣς.

Αμαρτανω, ich sündige, Fut. 1. αμαρτησω, A. 2. ημαρτον.

Ανοιγω, ich öffne, Fut. 1. ανοιξω, P. m. ανεωγα, P. p. ανεωγμαι, A. 1. ηνοιχθην und ωνεωχθην. A. 2. ηνοιγην, Fut. 1. ανοιγησομαι.

Απολλυω und απολλυμι, ich verderbe, Fut. απολῶ und απολεσω.

Αυξανω und αυξω, ich vermehre, Fut. 1. αυξησω, A. 1. ηυξησα und ηυξα, P. p. ηυξημαι.

Βαινω, ich gehe, steige, Fut. 1. βησω, A. 2. εβην, Imp. βῆθι, Part. βας.

Βαλλω, ich werfe, Fut. 1. βλησω, Fut. 2. βαλῶ.

Βȣλομαι, ich will, Fut. 1. βȣλησομαι, P. p. βεβȣλημαι, P. m. βεβȣλα.

Γαμεω

Γαμεω und γαμισκω, ich heurathe, Fut. 1. γαμησω und γαμεσω, A. 1. εγαμησα und εγημα, Inf. γῆμαι, Part. γημας.

Γινομαι, γεινομαι und γιγνομαι, ich bin, werde ꝛc. Fut. 1. γενησομαι, P. p. γεγενημαι und γεγεννημαι, A. 1. p. εγενηθην, A. 1. m. εγενναμην, εγενησαμην und εγεννησμην, A. 2. εγενομην. P. m. γεγονα und γεγαα, Part. γεγαως.

Γινωσκω und γιγνωσκω, ich erkenne, Fut. 1. γνωσομαι, P. εγνωκα, A. 2. εγνων, Imp. γνῶθι, Part. γνȣς. P. p. εγνωσμαι, Inf. γνῶναι.

Δεῖ, es zimt, Imp. εδει, Fut. 1. δεησει, Aor. 1. εδεησε, Inf. δεῖν, A. 1. δεῆσαι, Conj. δεῃ oder δῇ, Part. δεον.

Διδασκω, ich lehre, Fut. 1. διδαξω und διδασκησω, P. δεδιδαχα.

Δοκεω, ich scheine, komme vor, Fut. 1. δοκησω und δοξω, A. 1. εδοκησα und εδοξα.

Δυναμαι, ich kann, Imp. εδυναμην und ηδυναμην, Fut. 1. δυνησομαι. A. 1. εδυνηθην und ηδυνηθην, P. δεδυνημαι.

Δυνω, ich gehe hinein, unter, Fut. 1. δυσω, A. 2. εδυν, Imp. δῦθι, Inf. δῦναι, Part. δυς, Perf. δεδυκα.

Εσω ich bin gewöhnet, P. m. ειωθα und ειθα, ich esse, Imperf. ησθιον, Perf. ηκα, Att. εδηκα und εδηδοκα, Pass. εδηδεσμαι. P. m.

ηδα und εδηδα, Fut. 2. m. εδομαι und εδȣμαι.

Ειδω, ich sehe, weis, Fut. 1. εισω und ειδησω, A. 1. ειδα, A. 1. m. εισαμην. P. a. ειδηκα, Part. ειδηκως, ειδαως, ειδως, P. m. οιδα, Plusq. ειδειν, A. 2. ειδον und ιδον, Imp. ιδε, Opt. ιδοιμι, Conj. ιδω, Inf. ιδειν, Part. ιδων.

Εικω, ich bin gleich, P. m. οικα und εοικα, A. 2. εικον.

Ελαυνω, ich treibe, Fut. ελασω, A. 1. ελασα, Inf. ελσαι, Part. ελσας, Perf. ηλακα, P. p. ηλαμαι und ηλασμαι.

Επω, ich sage, Aor. 1. ειπα, Aor. 2. ειπον. Imperat ειπε, Infin. ειπειν, Part. ειπων.

Ερδω, ich mache, thue, Fut. 1. ἑρξω und ῥεξω.

Ερχομαι, ich komme, Fut. 1. ελευσομαι, Aor 2. ηλθον, Imp. ελθε, Perf. m. ηλυθα, Att. εληλυθα, von ελευθω.

Εὑρισκω, ich finde, Fut. 1. ευρησω, Aor. 1. ἑυρησα, Aor. 1. m. ἑυρησαμην und ἑυραμην, Perf. a. ἑυρηκα, Pass. ευρημαι, A. 1. ἑυρεθην, A. 2. ἑυρον, Imp. ἑυρε.

Εχω, ich habe, Fut. ἑξω oder σχησω, Imperf. ειχον, Perf. εσχηκα, P. p. εχημαι und εσχεμαι, Aor. 1. εσχεθην, Aor. 2. εσχον, Imperat σχες, Opt. σχοιην, Infin. σχειν, Part. σχων, A. 2. m. εσχομην, Imp. σχȣ.

Ζευγνυω

Ζευγνυω und ζευγνυμι, ich verbinde, Fut. ζευξω, P. εζευγα, A. 2. εζυγον, A. 2. p. εζυγην.

Ζωννυω und ζωννυμι, ich umgürte, Fut. ζωσω, P. p. εζωσμαι.

Θελω und εθελω, ich will, Fut. 1. θελησω und εθελησω, A. 1. εθελησα und ηθελησα.

Θιγγανω, ich berühre, Fut. 1. θιξω P. τεθιχα, A. 2. εθιγον.

Θνησκω, ich sterbe, Fut. 1. θνησω und θνηξω, Fut. 2. θανῶ, A. 2. εθανον, P. τεθνηκα, τεθνεικα, τεθνακα.

Ἱκνεομαι, ich komme, Fut. 1. ιξομαι, A. 2. ἱκομην, Perf. ιγμαι.

Ἱλασκομαι, ich versöhne, Fut. ἱλασομαι und ἱλαξομαι, A. 1. p. ἱλασθην, Imper. ἱλασθητι.

Ισχω, ich habe, Fut. 1. σχησω, Perf. εσχηκα.

Καθαιρω, ich reinige, A. 1. εκαθηρα.

Καθεζομαι, ich sitze, Fut. 2. καθεδȣμαι. A. 1. p. εκαθεσθην.

Καιω, ich brenne, Fut. καυσω, Ar. εκαυσα und εκηα, P. p. κεκαυμαι.

Καλεω, ich rufe, Fut. καλεσω, P. κεκληκα. P. p κεκλημαι.

Κεραννυω, κεραννυμι, κιρνημι, ich mische, Imp. εκιρνην, Inf. κιρναναι, Fut. κρασω, Perf. κεκρακα.

Κερδαινω, ich gewinne, Fut. 1. κερδανῶ, P. a. κεκερδακα.

Κλαζω, ich erschalle, Fut. κλαγξω, A. 2. εκλαγον.

Κλαιω, ich weine, Fut. 1. κλαυσω, P. p. κεκλαυμαι.

Κραζω ich schreye, Fut. 1. κραξω, A. 2. εκραγον.

Κρεμαννυω oder κρεμαννυμι, ich henge auf, Fut. 1. κρεμασω.

Κτεινω, κτιννυω, κτιννυμι, ich tödte, Fut. κτενῶ, P. εκτακα.

Λαγχανω, ich bekomme durchs Loos, Fut. 1. ληξω, Fut. 2 λαχῶ, Perf. ειληχα, P. m. λελογχα.

Λαμβανω, ich nehme, Fut. 1. ληψομαι, Fut. 2. λαβῶ, Perf. λεληφα, Att. ειληφα.

Λανθανω, ich bin verborgen, Fut. 1. λησω, Fut. 2. λαθῶ, P. p. λελησμαι.

Μανθανω, ich lerne, Fut. 1. μαθησομαι, A. 2. εμαθον.

Μαχομαι, ich streite, Fut. 1. μαχεσομαι und μαχησομαι, Fut. 2. μαχȣμαι.

Μειρω, ich theile, Fut. 1. μερῶ, P. p. μεμαρμαι und ειμαρμαι. P. m. μεμορα und εμμορα.

Μελω und μελομαι, ich sorge, Fut. μελησω, A. 2. εμελον.

Μιγνυω und μιγνυμι, ich mische, Fut. μιξω, A. 2. εμιγον.

Μιμνησκω, ich erinnere, Fut. 1. μνησω.

Ναιω, ich wohne, Fut. 1. νασω.

Οζω, ich rieche nach etwas, Fut. 1. οσω, οζησω, und οζεσω, A. 1. ωζεσα. P. m. ωδα.

Οιγω, ich öffne, A. 1. ωιξα, Fut. 1. m. οιγησομαι.

Οιομαι, ich halte dafür, meine, Imp. ῳομην und ῳμην, Fut. 1. οιησομαι, Perf. ῳημαι, Aor. 1. ῳηθην.

Οιχομαι, ich gehe weg, Fut. 1. οιχησομαι, P. a. οιχωκα. P. p. ῳχημαι.

Ολισθαινω, ich falle, Fut. 1. ολισθησω.

Ολλυω und ολλυμι, ich verderbe, Fut. 1. ολεσω, Aor. 1. ωλεσα, Perf. ωλεκα und Att. ωλωλεκα, Fut. 2. ολῶ, Aor. 2. p. ωλομην, P. m. ωλα, und Att. ολωλα.

Οφειλω, οφλω, οφλαω, οφλισκανω, ich solle, ich bin schuldig, Fut. 2. οφειλησω, und οφλησω, P. a. ωφειληκα, und ωφληκα, Aor. 2. ωφειλον, ωφελον, ωφλον, οφελον.

Πασχω, ich leide, Fut. 1. πεισομαι, P. πεπαθηκα, Aor. 2. επαθον, P. m. πεπονθα.

Πεταμαι, ich fliege, Imp. ηπεταμην, Fut. 1. πετησω.

Πινω, ich trinke, Fut. 1. πωσω, P. p. πεπωμαι und πεπομαι, Aor. 1. εποθην,

Aor.

Aor. 2. επιον, Imp. πιθι, Fut. 1. m. πιȣμαι.

Πιπισκω, ich tränke, Fut. 1. πισω.

Πιπλαω, πιπλημι, πιμπλημι, ich erfülle, Imp. επιμπλην, Aor. 2. επεμπλην, Imp. πιμπλη, Part. πιμπλας.

Πιπρασκω, ich verkaufe, Fut. 1. πιπρασω.

Πιπραω, πιπρημι, πιμπραω, πιμπρημι, ich brenne, stecke an, Imp. επιμπρην, Fut. 1. πρησω.

Πιπτω, ich falle, Fut. 1. πεσω, A. 2. επεσον, P. m. πεπτωκα.

Πλεω, ich schiffe, Fut. 1. πλευσω.

Πνεω, ich blase, Fut. 1. πνευσω, A. 1. p. επνυνθην.

Πταω, ich fliege, Fut. 1. πτησω, A. 2. επτην.

Πυνθανομαι, ich erforsche, Fut. 1. πευσομαι, Aor. 2. επυθομην, Perf. πεπὺσμαι.

Ῥεζω, ich thue, mache, Fut. 1. ῥεξω, P. m. εῤῥογα.

Ῥεω, ich fließe, 1. Fut. ρευσω, 1. A. εῤῥευσα.

Ῥεω, ich sage, Fut. 1. ῥησω, Aor. 1. εῤῥηκα, Aor. 1. p. εῤῥηθην und εῤῥεθην.

Ῥηγνυω und ῥηγνυμι, ich reisse, Fut. 1. ῥηξω, A. 1. εῤῥηξα, Aor. 2. p. εῤῥαγην, P. m. εῤῥωγα.

Ῥωννυω und ῥωννυμι, ich stärke, Fut. 1. ῥωσω, A. 1. εῤῥωσα.

Σβεννυω, und σβεννυμι, ich lesche aus, Fut. 1. σβεσω und σβησω, P. p. εσβεσμαι, A. 2. εσβην.

Σευω,

Σευω, ich errege, A. 1. εσευα, P. p. σεσυμαι, A. 2. a. εσυον.

Σοω, ich gehe, Fut. 1. σωσω.

Σπενδω, ich opfere, Fut. 1. σπευσω, P. p. εσπεισμαι.

Στρωννυω und ϛρωννυμι, ich streue, decke, Fut. 1. ϛρωσω.

Ταζω und ταννυω, ich strecke aus, Fut. 1. τασω, Fut. 2. ταγῶ.

Τεμνω, ich schneide, Fut. 1. τεμῶ, τμησω, und τμηξω, Fut. 2. ταμῶ, P. τετμηκα, Aor. 1. ετμηθην, A. 2. ετμαγην.

Τευχω, ich bereite, Fut. τευξω, P. p. τετευγμαι und τετυγμαι.

Τικτω, ich gebähre, Fut. 1. τεξω oder τεξομαι, A. 2. ετεκον.

Τινω, τιννυω, τυννυμι, ich bezahle, leide Strafe, Fut. τυσω.

Τιτραω, τιτρημι, ich durchbohre, Fut. τρησω.

Τιτρωσκω, ich verwunde, Fut. 1. τρωσω.

Τλαω, τλῆμι, τετλημι, ich dulde, ertrage, Fut. 1. τλησω, A. 2. ετλην, Imp. τλῆθι, Inf. τλῆναι, Part. τλας.

Τρεχω, ich laufe, Fut. 1. τρεξω, A. 2. εδραμον, P. m. δεδρομα.

Τρωγω, ich benage, τρωξομαι, A. 2. ετραγον.

Τυγχανω, ich bin, erlange, Fut. 1. τυχησω, Fut. 2. τυχῶ.

Ὑπισχνεομαι, ich verspreche, Fut. 1. ὑποσχησομαι, P. p. ὑπεσχημαι. A. 1. ὑπεσχεθην.

Φαϛκω,

Φασκω, ich sage, rühme mich, Fut. 1. φησω.
Φερω, ich trage, bringe, Fut. 1. φορησω, φορεσω, οισω, A. 2. ηνεγκον, Aor. 1. ηνεγκα, Inf. ενεγκαι, Part. ενεγκας, P. p. ηνεγμαι und ενηνεγμαι, A. 1. p. ωσθην, oder ηνεχθην, Inf. οισθῆναι, P. m. ηνοχα.
Φθανω, ich komme zuvor, Fut. 1. φθασω, A. 2. p. εφθην, Imp. φθῆτι.
Φθινω, ich verschwinde, Fut. 1. φθισω.
Φυω, ich bringe hervor, Fut. 1. φυσω, P. πεφυκα und πεφυα, A. 2. εφυν, Inf. φυναι, Part. φυς, A. 2. p. εφυην, Part. φυεις.
Χαιρω, ich freue mich, Fut. 1. χαρῶ, χαρησω und χαιρησω, P. p. κεχαρημαι und κεχαρμαι, A. 2. εχαρην.
Χασκω, ich sperre auf, Fut. 2. χανῶ, A. 2. εχανον, P. m. κεχηνα.
Χεω, ich gieße, Fut. 1. χευσω, A. 1. εχευσα, εχευα, und εχεα, Imp χεον. Inf. χεαι, Part. χεας, Fut. 2. χεῶ, A. 2. εχεον, P. a. κεχυκα.
Χρη, es zimt, Imperf. εχρην und χρῆν, Fut. 1. χρησει, Inf. χρῆναι
Χρωννυω, ich färbe, Fut. 1. χρωσω, P. p. κεχρωμαι und κεχρωσμαι.
Ωθεω, ich treibe, Fut. 1. ωσω und ωθησω, Perf. ωκα, Att. εωκα, A. 1. ωσα, P. p. ωσμαι und εωσμαι, A. 1. ωσθην und Att. εωσθην.

Unrich.

Unrichtige Zeitwörter in μι.

1) Ειμι, ich bin.

Indikat.

Präs. Ειμι, εις, und ει, εςι.	D. εςον, εςον,	P. εσμεν, εςε, εισι.
Imp. ην, ης, η.	D. ητον, ητην,	P. ημεν, ητε, ησαν.
Fut. ἐσομαι, η, εται.	D. ϑον, σϑον, σϑον.	P. ϑα, σϑε, νται.

Imperat.

Präs. εσο, (ισϑι,) εςω.	D. εςον, εςων.	P. εςε, εςωσαν.

Optat.

Präs. und Imp. ειην, ης, η.	D. ητον, ητην.	P. ημεν, ητε, ησαν.

Conj.

Präs. ω, ης, η.	D. ητον, ητον.	P. ωμεν, ητε, ωσι.

Inf. Ειναι. Part. Präs. ων, ουσα, ον. Gen. οντος, ουσης, οντος ꝛc.

2) Εἶμι, ich gehe.

Indikat.

Präs.	εἶμι, εἶς, und εἶ, εἶσι.	D. ιτον, ιτον.	P. ιμεν, ιτε, ισι.
Imp.	εἶν, εἶς, εἶ.	D. ιτον, ιτην.	P. ιμεν, ιτε, ισαν.
Imp.	εικα,		
Plusq.	εικειν, εις, ει.	D. ειτον, ειτην,	P. ειμεν, ειτε, εισαν.
Aor. 1.	εισα, ας, ε.	D. ατον, ατην,	P. αμεν, ατε, εισαν.
Aor. 2.	ιον, ιες, ιε.	D. ιετον, ιετην,	P. ιεμεν, ιετε, ιεσαν,

Die künftige fehlt.

Imperat.

Präs.	ιθι, ιτω.	D. ιτον, ιτων.	P. ιτε, ιτωσαν.
Aor. 2.	ιε, ιετω.	D. ιετον, ιετων.	P. ιετε, ιετωσαν.

Optat.

Optat.

Präs. Ειην, ειης, ειη. D. ειητον, ειητην. P. ειημεν, ειητε, ειησαν.
Aor. 2. Ιοιμι, ιοις, ιοι. D. ιοιτον, ιοιτην, P. ιοιμεν, ιοιτε, ιοε̃ιν.

Conjunkt.

Aor. 2. Ιω, ιῃς, ιῃ. D. ιητον, ιητον. P. ιωμεν, ιητε, ιωσι.

Infinit.

Präs. Ιναι oder ειναι.

Particip.

Aor. 2. ιων, ιȣ̃σα, ιον. Gen. ιοντος, ιȣσης, ιοντος ꝛc.

3) Ιστημι, ich weis.

Indikat.

Präs.	Ιστημι, ης, ησι.	D. ισατον, ατον,	P. ισαμεν, ατε, ασι.
		ιϛον, ιϛον,	ισμεν, ιϛε, —
Imperf.	Ιστην, ης, η.	D. ατον, ατην,	P. αμεν, ατε, ασαν.

Imperat.

Präs.	Ισαθι, ισατω.	D. ισατον, ισατων.	P. ισατε, ισατωσαν.
	ισθι, ιϛω.	ισθον, ισθων.	ισθε, ισθωσαν.

Part. Präs. und Imp. ισας, ισασα, ισαν.

Präs. Ισαμαι ꝛc. Imperf. ισαμην ꝛc.
oder ιϛαμαι ꝛc. oder ιϛαμην ꝛc.

Medium.

Fut. I. ιϛησομαι.
Part. ιϛαμενος.

4)

4) Φημι, ich sage.

Indikat.

Präs.	Φημι, Φῇς, Φησι.	D. Φατον, Φατον.	P. Φαμεν, Φατε, Φασι.
Imperf.	εΦην, ης, η.	D. ατον, ατην.	P. αμεν, ατε, ασαν.
Aor. 1.	εΦησα, ας, ε.	D. ατον, ατην.	P. αμεν, ατε, ησαν.
Aor. 2.	εΦην, ης, η.	D. ητον, ητην.	P. ημεν, ητε, ησαν.
Fut. 1.	Φησω, εις, ει.	D. ετον, ετον.	P. ομεν, ετε, ȣσι.

Imperat.

Präs.	Φαθι, Φατω.	D. Φατον, Φατων.	P. Φατε, Φατωσαν.

Optat.

Präs.	Φαιην, ης, η.	D. ητον, ητην.	P. ημεν, ητε, ησαν.
Aor. 1.	Φησαιμι, ας, αι.	D. αιτον, αιτην.	P. αιμεν, αιτε, αιεν.
Aor. 2.	Φαιην, ης, η.	D. ητον, ητην.	P. ημεν, ητε, ησαν.

Conjunkt.

Präs.	Φῶ, Φῇς, Φῇ.	D. Φῆτον, Φῆτον.	P. Φῶμεν, Φῆτε, Φῶσι.

In,

Infinit.

Präs. Φαναι. Aor. 1. Φῆσαι. Aor. 2. Φῆναι. Fut. 1. Φησειν.

Part.

Präs.	Φας	Φασα,	Φαν.	Gen.	Φαντος,	Φασης,	Φαντος ꝛc.
Aor. 1.	Φησας,	ασα,	αν.	Gen.	αντος.	ασης,	αντος ꝛc.
Fut. 1.	Φησων,	ȣσα,	ον.	Gen.	οντος.	ȣσης,	οντος ꝛc.

Passiv.

Ind. Perf. ΠεΦαμαι ꝛc. Imp. ΠεΦασο ꝛc. Part. ΠεΦασμενος ꝛc.

Medium.

Indik. Aor. 2. ΕΦαμην, ασο, ατο ꝛc. Imper. Φασο, Φασθω Infinit. Φᾶσθαι. Part. Φαμένος ꝛc.

5) Ημαι, Ich sitze.

		Indikat.	
Präs.	Ἡμαι, ἧσαι, ἧται.	D. θον, σθον, σθον.	P. θα, σθε, νται.
Imp.	Ἡμην, ἧσο, ἧτο.	D. θον, σθον, σθην.	P. θα, σθε, ντο.
		Imperat.	
Präs.	Ἡσο, ἧσθω.	D. ἧσθον, ἧσθων.	P. ἧσθε, ἧσθωσαν.

6) Κεῖμαι, ich liege.

		Indikat.	
Präs	Κεῖμαι, κεῖσαι, κεῖται.	D. θον, σθον, σθον.	P. θα, σθε, νται.
Imp.	Εκειμην, εισο, ειτο	D. θον, σθον, σθην.	P. θα, σθε, ντο.
Fut. 1.	Κεισομαι, ῃ, εται.	D. θον, σθον, σθον.	P. θα, σθε, ονται.
		Imperat.	
Präs.	Κεῖσο, κεισθω.	D. κεῖσθον, κεισθων.	P. κεῖσθε, κεισθωσαν.

Optat.

Optat.

Präs. Κειοιμην, οιο, οιτο. D. ϑον, σϑον, σϑην. P. ϑα, σϑε, οιντο.

Conjunkt.

Präs. Κειωμαι, κειῃ, κειηται. D. ϑον, σϑον, ϑον. P. ϑα, σϑε, νται.
Infin. Pr. Κεῖσϑαι. Part. κειμενος, ενη, ενον. Gen. ενȣ, ενης, ενȣ.

ΘΑΛΗΣ.

ΘΑΛΗΣ.

Geburt, Name, Unterricht, Bürgerrecht.

Θαλης ἠν (ὑιος) πατρος μεν Εξαμιȣ, μητρος δε Κλεοβȣλινης, και πρωτος σοφος ωνομασθη. επολιτογραφηθη δε εν Μιλητῳ. ȣδεις δε αυτον εδιδασκε, πλην ὁτ᾽ εις Αιγυπτον ελθων τοις ιερευσι συνδιετριψεν (τον χρονον.)

Θαλης, ητος, Thales. Θαλης, ȣ.
ὑιος, Sohn.
πατηρ, πατρος, Vater.
μεν, zwar.
Εξαμιος, Examius.
μητηρ, μητρος, Mutter.
δε, aber.

Κλεοβȣλινη, Kleobuline.
και, und, auch.
πρῶτος, der erste, προ, vor, προτερος, der vorige, προτατος, zusammgezogen πρῶτος.
σοφος, geschickt, 2) weise.
ονομαζω, ich nenne. 1. Aor. im Passiv. von ονομα, τος, Name
πολιτογραφεω, ich schreibe zum Bürger ein, 1. Aor. im Passiv. von πολιτης, Bürger, und γράφεω, ich schreibe.
εν, in.
Μιλητος, Miletus.
ȣδεις, ȣδενος, Keiner, von ȣ, nicht, εις, ενος, einer.
αυτος, selbst, er.
διδασκω, ich lehre. Imperf.
πλην, außer.
ὅτι, weil, daß.
εις, ες, in.
Αιγυπτος, Aegypten.
ερχομαι, ich komme, von ελευθω, 2. Aor. Part. ελυθων, zusammgezogen ελθων.
ιερευς, ιερεος, Priester, von ιερος, heilig.
συνδιατριβω, Aor. 1. von συν, δια, und τριβω, ich reibe. Daher das Wort in dieser Zusammsetzung: ich bringe die Zeit zu.
Χρονος. Zeit.

Weise Lehren.

Φερεται δε αποφθεγματα αυτȣ̃ ταδε· πρεσβυτατον των οντων (εςι) θεος· αγεννητον γαρ· καλλιςον, κοσμος· ποιημα γαρ θεȣ. σοφωτατον, χρονος· ανευρισκει γαρ παντα. ταχιςον, νȣ̃ς· δια παντος γαρ τρεχει. ηρωτησε τις αυτον, ει ληθοι θεȣς ανθρωπος αδικω̃ν, αλλ' ȣδε διανοȣμενος, εφη. ερωτηθεις, τι δυσκολον; εφη, το ἑαυτον γνωναι. τι δε ευκολον; το αλλῳ συμβȣλευειν. τι ηδιςον; το επιτυγχανειν. τι το θει̃ον; το μητε αρχην εχον, μητε τελευτην. πω̃ς αν αριςα και δικαιοτατα βιωσαιμεν; εαν, ἁ τοις αλλοις επιτιμω̃μεν, αυτοι μη δρω̃μεν. τις ευδαιμων; ὁ το μεν σωμα ὑγιης, την δε τυχην ευπορος, την δε ψυχην ευπαιδευτος.

Φερω, ich trage. Präsens im Passiv.
αποφθεγμα, τος eine witzige kurze Rede, von απο, und φθεγγομαι, ich gebe einen Laut, ich rede. NB. Bey den Griechen hat das Neutrum Pluralis gerne das Verbum Singularis bey sich stehn.

 το,

ὁ, ἡ, το, der, die, das statt αυτος, εκεινος, jener, ὃτος, dieser;
δε, und γε sind Anhangswörtchen.
πρεσβυς, υος oder εως, alt.
Θεος, Gott.
αγεννητος, ungezeugt, von γενναω, ich zeuge, und dem Verneinenden α.
καλος, schön.
κοσμος, Ordnung, 2. Putz, 3. die schöne Gotteswelt.
ποιημα, τος, Werk, Gedicht, von ποιεω, ich mache.
γαρ, denn.
ανευρισκω, ich finde. Präsens, von ανα, und ευρισκω, ich finde.
πας, πασα, παν, παντος, πασης, παντος, all.
ταχυς, εια, υ, geschwind.
νοος, (zusammgezogen,) νȣς, Genit. νοος, νȣ. Die Seele, in so ferne sie wirkt ꝛc. Also Verstand, Gesinnung ꝛc.
τρεχω, ich laufe.
ερωταω, ich frage. 1. Aor.
ει, ob, wenn, weil.
ληθω, ich bin verborgen. Optativ.
ανθρωπος, Mannsbild, von ανηρ, ανδρος, Mann, und ωψ, ωπος, Angesicht.
αδικεω, ich handle unrecht, von δικη, Recht, und α. αδικῶν statt αδικεων, οντος.
αλλα, aber, ja, sogar ꝛc.

ουδε, nicht einmal.
διανοεω, ich denke, Partic. Präs. in Med. νουμενος, zusammgezogen aus νοεομενος von δια, und νοος.
Φημι, ich sage. (irregul.)
ερωταω, 1. Aor. im Passiv.
δυσκολος, was sich schwerlich verdauen läßt; von δυς, übl, schwerlich und κολον, ου, Speise; 2) ein Schlecker, 3) beschwerlich, 4) eigensinnig.
ἑαυτου, seiner selbst, von ἑ sich, und αυτος.
γινωσκω, γνωμι, ich erkenne, 2. Aor. Infinitiv.
ευκολος, was leicht zu verdauen ist von ευ, leicht, gut, und κολον, ου.
αλλος, η, ο, ein andrer.
συμβουλευω, ich rathe, Infinit. Präs. von συν, und βουλη, Rath, ν vor β, π, φ, ψ, und μ wird in μ verwandelt.
ηδυς, εια, υ, süß, angenehm.
επιτυγχανω, ich bin, oder treffe von Ohngefähr auf etwas, erlange etwas, von επι, und τυγχανω.
θειος, göttlich, von θεος.
μητε - μητε, weder=noch, von μη, nicht.
αρχη, Anfang.
εχω, ich habe, Partic. Präs. Neutr.
τελευτη, Ende, Tod von τελος, εος, End.
πῶς, wie?

αν, (drückt das deutsche Können, Wollen ꝛc. oder was unbestimmtes aus.)
αριστα, tapferst, beßt, glücklichst Adverb. von Αρης, εος, der Kriegsgott.
δικαιος, gerecht, von δικη.
βιοω, ich lebe, 1. Aor. Optativ. von βιος, das Leben.
εαν, αν, ην, wenn.
ὁς, ἡ, ὁ, welcher ꝛc.
επιτιμαω, ich setze eine Bezahlung an, 2) strafe, 3) tadle, 4) schätze hoch Präs. im Indikat. Konjunkt. τιμῶμεν, zusamm-gezogen aus τιμαομεν, von τιω.
δραω, ich thue, Präs. Konjunkt. zusammg. δραωμεν.
ευδαιμων, ονος, glücklich, reich, von ευ, und δαιμων, Genius, Gott, Schicksal.
σωμα, τος, Körper, (κατα Ellyps.)
ὑγιης, εος, η, ες, gesund.
τυχη, Ohngefähr, Schicksal, von τυγχανω.
ευπορος, der leicht durchgeht; also gut, glücklich, von ευ, und πειρω, ich gehe hindurch.
ψυχη, Seele.
ευπαιδευτος, wohl unterrichtet, von ευ, und παιδευω, ich unterrichte, παις, δος, Kind (es sey ein Knab oder Mägdchen.)

Fort:

Fortsetzung.

Φιλων παροντων, και αποντων μεμνησθαι φησι μη την οψιν καλλωπιζεσθαι, αλλα τοις επιτηδευμασιν ειναι καλον. ὃς αν ερανους εισενεγκης, φησι, τοις γονευσι, τους αυτους προσδεχου και παρα των τεκνων. τουτο και εστι, το (αποφθεγμα) γνωθι σεαυτον. τριων ενεκα χαριν ειχε τη τυχη· πρωτον μεν ὁτι ανθρωπος εγενετο, και ου θηριον· ειτα, ὁτι ανηρ και ου γυνη· τριτον ὁτι Ἑλλην και ου βαρβαρος.

Φιλος, Freund.
παρειμι, ich bin nahe, gegenwärtig, von παρα, und ειμι.
απειμι, ich bin ferne, abwesend, von απο und ειμι.
μναομαι, ich erinnere mich, Perf. Infinit. Pass.
οψις, εος, Gesicht, Accusat. 3. Deklin. von οπτομαι, ich sehe.
καλλωπιζομαι, Ich schminke mein Angesicht, Infinit. Präs. in Med. von καλλος, und οψις, εος.
επιτηδευμα, τος, Eifer zu Etwas, 2) gute Lebensart.

ερανος, Kollekte zum Freundschaftsmahle, 2) Hilfe, 3) Dank.

εισφερω, ich bringe herein, 2) bezahle, 1. Aor. im Konj. irregul. von εις, und φερω, ich trage ꝛc.

γονευς, εος, Vater, Plur. die Eltern.

προσδεχομαι, ich nehme, fange auf, 2) erwarte, Imper. Präs. Med. von προς, und δεχομαι, ich nehme, empfange.

τεκνον, Kind, von τικτω, ich zeuge.

ὗτος, dieser ꝛc.

γινωσκω, γνοω, γνωμι, 2. Aor. Imperat.

σεαυτȣ, deiner selbst, von σε, dich, und αυτος.

τρεις, τρια, drey.

ενεκα, ενεκεν, wegen.

χαρις, ιτος, Reiz, 2) Gunst, 3) Dank.

εχω, Imperf. statt εεχε.

γεινομαι, ich werde gebohren, entstehe, 2. Aor. Med.

θηριον, wildes Thier, von θηρ, ος, wildes Thier.

ειτα, nachher.

γυνη, αικος, Weib.

τριτος, der dritte, τριτον, drittens, von τρεις.

Ελλην, Sohn des Deukalion, von dem die Griechen sich nannten, Ελλην, ηνος.

Βαρβαρος, jeder Ausländer, 2) ungesittet, 3) grausam.

Ver-

Verdienste um das Vaterland, und Studium.

Δοκει δε και εν τοις πολιτικοις αριςα βεβελευσθαι. Κροισȣ γαρ πεμψαντος προς Μιλησιȣς επι συμμαχια, εκωλυσεν· ὁπερ, Κυρȣ κρατησαντος, εσωσε την πολιν. μετα δε τα πολιτικα της Φυσικης εγενετο θεωριας, πρῶτος μεν της αρκτȣ της μικρας ευρετης ην, ἡλιακας εκλειψεις προειπε, την ὑςεραν τȣ μηνος τριακαδα ειπε. τας τε ὡρας τȣ ενιαυτȣ, Φασιν αυτον ευρειν, και εις τριακοσιας ἑξηκοντα πεντε ἡμερας διελειν.

δοκεω, ich scheine, 2) meine.
πολιτικος, bürgerlich, was den Staat betrift, von πολις, εος, Stadt, Staat.
βȣλευω, ich rathe, Perfekt. Med.
Κροισος, Krösus, König in Lydien.
πεμπω, ich schicke, Part. 1. Aor. ψ statt πσ.
Μιλεσιος, Milesier.
συμμαχια. Kriegshilf, von συν, und μαχομαι, ich streite.
κωλυω, ich wehre, 1. Aor. Akt.
ὁς, περ, welcher immer, welcher zwar, aus ὁς, und περ (ein Anhangswörtchen.)

Κυρος,

Κυρος, Cyrus, König in Persien.
κρατεω, ich bezwinge mit Stärke von κρατος, εος, Stärke, Macht, 1. Aor. Pärt.
σωζω, ich rette, von σοος unbeschädigt, gesund, 1. Aor. Akt.
Φυσικος, natürlich, von Natur angebohren, von Φυω, ich gebähre, bringe hervor.
επιμελης, sorgsam.
Θεωρια, Betrachtung, von Θεωρος, Zuschauer.
αρκτος, ὁ, ἡ, Bär.
μικρος, σμικρος, klein.
ευρετης, Erfinder, von ευρισκω, ευρεω, ich finde.
ἡλιακος, sonnigt, von ἡλιος, Sonne.
εκλειψις, εος, Abnahm, 2) Finsterniß, von λειπω, ich verlasse, εκλιψεις, statt εκλιψεας.
προεπω, ich sage vor, Imperf. Aktiv. von προ, und επω.
ὑςερος, der folgende, letzte, (ἡμερα, Tag, Ellyps.)
μην, μηνος, Monat.
τριακας, αδος, der 30te Tag des Monats.
ὡρα, Zeit, die Jahrszeit überhaupt.
ενιαυτος, das Jahr.
τριακοσιοι, αι, α, dreyhundert, aus τρεις, und ἑκατον, hundert.
ἑξηκοντα, sechszig, von ἑξ.
πεντε, fünf.
διελειν, auseinander nehmen, theilen, von δια, und ἁιρεω, ελω, nehmen, 2. Aor. Infinit.

Gute Oekonomie.

Θαλης βυλομενος δεῖξαι, ῥᾷον ειναι πλυτεῖν, Φορας μελλυσης ελαιων εσεσθαι προνοησας, εμισθωσατο τα ελαιυργεῖα, και παμπλειςα συνειλε χρηματα.

βυλομαι, ich will, Part. Med. Präs.
δεικνυμι, oder υω, ich zeige, 1. Aor. Infinit, Akt.
ῥαδιος, α, ον, leicht, ῥᾷον, Comparat. Adverb.
πλυτεω, ich bin reich, Präs. Infinit. εῖν, aus εειν, zusammgezogen, von πλυτος, Reichthum, Gott des Reichthums.
Φορα, das Tragen, der Wuchs, Fruchtbarkeit, von Φερω, ich trage.
μελλω, ich werde seyn, Part. Präs. Akt. Fäm.
ελαια, Oelbaum, Olive.
προνοεω, ich ahnde, denke vorher, von προ und νυς, 1. Aor. Akt. Part.
μισθοω, ich verpachte, vermiethe, 1. Aor. Med.
ελαιυργειος, was zur Verfertigung des Oels taugt, aus ελαιον, Oel, und εργαζομαι, ich verfertige, arbeite.
παμπλειςος, meist, sehr viel, aus πας, und πλειςος, meist.

συναιρεω, ich nehme zusamm, 2) gewinne, 2. Aor. von συν, und αιρεω, oder ελω.

Χρημα, τος, brauchbare Sache, 2) Gut, von χραομαι, ich brauche.

Orakl wegen dem Dreyfuß.

Τα δε περι τον τριποδα φανερα, τον ἑυρεθεντα ὑπο των ἁλιεων, και διαπεμφθεντα τοις σοφοις ὑπο δημȣ των Μιλησιων. Φασι γαρ Ιωνικȣς νεανισκȣς βολον αγορασαι παρα Μιλεσιων ἁλιεων. ανασπασθεντος δε τȣ τριποδος αμφισβητησις ην, εως ὁι Μιλησιοι επεμψαν εις Δελφȣς και ὁ θεος εχρησεν ȣτως·

Εκγονε Μιλητȣ, τριποδος περι Φοιβον ερωτᾷς;

τις σοφιῃ παντων πρωτος; τȣτȣ τριποδ᾽ αυδω.

διδωσιν ȣν Θαλῃ, ὁ δε αλλῳ, και αλλος αλλῳ, εως Σολωνος.

ὁ δε εφη, σοφιᾳ πρωτον ειναι τον θεον και απεξειλεν εις Δελφȣς.

τριπȣς,

τριπες, οδος, Dreyfuß, aus τρεις und πες, Fuß.
Φανερος, α, ον, scheinbar, bekannt, von Φαινω, ich scheine, leichte, auch bringe an das Licht. ευρισκω, 1. Aor. Partic. Passiv.
αλιευς, εος, Fischer, von ἁλς, ἁλος, Salz, 2) Meer.
διαπεμπω, ich überschicke, von δια und πεμπω, ich schicke. 1. Aor. Passiv.
δημος, Volk.
Ιωνικος, jonisch.
νεανισκος, Jüngling, von νεος, neu, jung.
βολος, Wurf, Auswurf, 2) Fischzug, von βαλλω.
αγοραζω, ich halte mich auf dem Markt auf, kaufe, 1. Aor. Infin. von αγορα, Markt.
ανασπαω, ich ziehe herauf, aus ανα, und σπαω, ich ziehe, 1. Aor. Passiv.
αμφισβητησις, Hin- und Hergang, 2) Zweifel, 3) Streit, von αμφις, beyderseits, und βαινω, ich gehe.
εως, bis.
χραω, ich leihe, 2) ich leihe Rath, weissage, 1. Aor. Akt.
ἑτως, so, auf diese Weise, Adverb. von ετος.
εκγονος, erzeugter, von γεινομαι.
Φοιβος, Foibos.
ερωταω, ερωτᾷς statt ερωταεις.
σοφια, Weisheit.

κυδω,

αυδω, ich rede, von αυδη, Stimme.
διδωμι, oder δοω, ich gebe.
ȣν, nun, also.
Σολων, ωνος, Solon.
αποϛελλω, ich sende weg, von απο und ϛελλω, 1. Aor. Akt.

Sternkunde.

Λεγεται δ᾽ αγομενος ὑπο γραος εκ της οικιας, ἱνα τα αϛρα κατανοησῃ, εις βοθρον εμπεσειν, και αυτῳ ανοιμωξαντι φαναι την γραυν, Συ γαρ, ω Θαλη, τα εν ποσιν ȣ δυναμενος ιδειν, τα επι τȣ ȣρανȣ οιει γνωσεσθαι. επιγεγραφθαι δ᾽ αυτȣ επι της εικονος ταδε· τον δε Θαλην μιλητος Ιας θρεψασ᾽ ανεδειξεν αϛρολογον παντων πρεσβυτατον σοφιᾳ.

λεγω, ich lese, ich zähle durch, 2) ich heiße liegen.
αγω, ich treibe, führe, Präs. Passiv.
γραια, ας, oder γραυς, αος, altes Mütterchen.
ἱνα, daß.
οικος, oder οικια, Haus.
αϛρον, Gestirn, von αϛηρ, ερος, Stern.

καταvοεω, ich denke reif nach, betrachte genau, von κατα, und νοεω, 1. Aor. Konj. Akt.

βοϑ ος, oder βοϑονος, Grube.

εμπιπτω, ich falle hinein, von εν, und πιπτω, ich falle, 2. Aor. von πετω.

ανοιμωζω, ich schrie auweh, vou ανα, und οι, ach, 1. Aor.

Φημι, infinit. Präs.

πȣς, οδος, Dat. Plur.

δυναμαι, ich kann, Part. Med.

ειδω, ich sehe, 2) weiß, 2. Aor. Infinit.

ȣρανος, Himmel.

οιομαι, ich halte dafür, 2. Pers. Med. Präs. Attisch. γινωσκω, 1. Fut. Med.

επιγραΦω, ich schreibe ein, von επι, und γραΦω, τ in ϑ wegen dem vorhergehenden Φ verwandelt.

εικων, ονος, Bildniß, von εικω, ich bin ähnlich, 2) weiche, 3) gehorche. ιας, jonisch.

τρεΦω, für ϑρεΦω, ich nähre, 1. Aor. Part. Akt. Fämin.

αναδεικνυμι, ich zeige in der Höhe, 1. Aor. Akt.

αςρολογος, Sternseher, von αςηρ, und λεγω.

Solon.

Solon.

Uneigennutz, Bruderliebe.

Σολων Εξηκειςιδȣ Σαλαμινιος πρῶτον μεν την σεισαχθειαν εισηγησατο Αθηναιοις. το δε ἦν λυτρωσις σωματων τε και κτηματων. και γαρ επι σωματων εδανειζοντο, και πολλοι δἰ αποριαν εθητευον. ἑπτα δη ταλαντων οφειλομενων αυτῳ πατρῳων συνεχωρησε πρῶτος, και τȣς λοιπȣς το ὁμοιον πρȣτρεψε πραξαι. και ȣ̔τος ὁ νομος εκληθη σεισαχθεια· φανερον δε δια τι.

Εξηκεςιδης, Solons Vater.
Σαλαμινιος, salaminisch.
σεισαχθεια, Entschüttlung der Bürde, von σειω ich schüttle, und αχθος, Last, 2) heftiger Schmerz.
εισηγεομαι, ich führe ein, von εις und ηγεομαι, ich führe, 1. Aord. Med.
αθηναιος, atheniensisch, von Αθηνη, die Athene Minerva, der diese Stadt heilig war.
λυτρωσις, εος, Loskaufung, von λυω ich löse auf.
κτημα, τος, Besitz, Hab und Gut, von κταομαι, ich erwerbe, besitze.

τε, και, sowohl, als.
δανειζω, ich leihe jemand Geld, ich wuchere, von δανος, εος, was man Lehnungs- oder Schenkungsweise giebt.
πολυς, πολλη, πολυ, viel.
απορια, Unwegsamkeit, 2) Armuth, von πειρω.
θητευω, ich diene um Lohn, von θης, θητος. Athens freyer Bürger, der aus Armuth um Lohn dient.
ἑπτα, sieben.
ταλαντον, Wage, 2) 1000 Reichsthaler.
οφειλω, ich bin schuldig.
πατρωιος, väterlich, von πατηρ.
συγχωρεω, ich gehe mit, 2) lasse geschehen, 3) schenke, verzeihe. 1. Aor. von συν, und χωρεω, ich gehe, mache Platz.
λοιπος, übrig, von λειπω, ich lasse jemand, 2) mangle.
ὁμοιος, ähnlich, von ὁμος, ähnlich.
προτρεπω, ich treibe vor mich her, 2) mahne auf. 1. Aor. οε in ȣ, von προ, und τρεπω, ich kehre um.
πρασσω, oder πραττω, ich handle. 1. Aor.
νομος, Vorschrift.
καλεω, ich rufe, 2) lade ein, 3) nenne. 1. Aor. Pass.

Kluger Unsinn.

Της πατριδος αυτȣ Σαλαμῖνος αμφιςβητȣμενης ὑπο τε αθηναιων, και μεγαρεων, και παλλακις των αθηναιων εν τοις πολεμοις επταικοτων, και ψηφισαμενων, ει τις ετι, συμβȣλευσει περι σαλαμινος μαχεσθαι, ζημιȣσθαι θανατῳ, ȣ̔τος μαινεσθαι προσποιησαμενος, και ςεφανωσαμενος εισεπεσεν εις την αγοραν. ενθα τοις Αθηναιοις ανεγνω δια τȣ κηρυκος τα συντεινοντα περι Σαλαμινος ελεγεῖα, και παρωρμησεν αυτȣς, και αυθις προς Μεγαρεας επολεμησαν, και ενικων δια Σολωνα.

πατρις, δος, Vaterland.
αμφιςβητεω, Part. Präs. Pass. Fämin.
Μεγαρευς, εος, Megarenser.
πολλακις, oft, von πολυς.
πολεμος, Krieg, Treffen.
πταιω, ich stosse an, 2) bin unglücklich, Perf. Partic. Aktiv.
ψηφιζομαι, ich beschließe durch eine Stimme. 1. Aor. Med. Part. ψηφος, ein Steinchen; hier das Steinchen der Stimme in Athen, das weiße rettete vom Tode; das schwarze verdammte dazu.
ετι, noch.

ζη-

ζημιοω, ich füge Schaden zu, 2) Strafe, Infinit. Paſſ. von ζημια, Schaden, οε in ȣ̃.

Θανατος, Tod, von θνησκω, ich sterbe.

μαινομαι, ich rase.

προσποιεω, ich thue ähnlich, stelle mich an, mache Gebärde.

ςεφανοω, ich umwinde einen Kranz, von ςεφω.

ενθα, daselbst hier.

αναγινωσκω, ich erkenne wieder, 2) lese. 2. Aor.

κηρυξ, κος, Herold.

συντεινω, ich spanne zusamm, 2) gebe mir Mühe, 3) habe Bezug.

ελεγειον, Klagelied, von ελεεω, ich habe Mitleid.

παρορμαω, ich treibe heftig an, von ορμη, der heftige Antrieb. 1. Aor. Akt.

αυθις, zurück, wieder.

πολεμεω, ich kriege, von πολεμος. 1. Aor. Akt.

νικαω, ich siege, αο in ω̃. Imperf.

Tyrannen Haß, und Patriosmus.

Σολων ηξας εις τινα εκκλησιαν μετα θωρακος και ασπιδος προσειπεν τοις Αθηναιοις την επιθεσιν τȣ πεισιςρατȣ· και ȣ

 μονον,

μονον, αλλα και βοηθειν ετοιμος ειναι· λεγων ταυτα, Ανδρες Αθηναιοι, των μεν σοφωτερος, των δε ανδρειοτερος ειμι. σοφωτερος μεν των την απατην πεισιςρατυ μη συνιεντων. ανδρειοτερος δε των επιςαμενων μεν, δια δεος δε σιωπωντων. και ἡ βυλη, πεισιςρατιδαι οντες, μαινεσθαι ελεγον αυτον. ὁθεν ειπε ταυτι·

δειξει δε μανιην μεν εμην βαιος χρονος
αςοις,
δειξει αληθειης ες μεσον ερχομενης.

ηδη δε αυτυ κρατυντος υ πειθων (Σολων) εθηκε τα ὁπλα προ τυ ςρατηγιυ και ειπων, ω πατρις βεβοηθηκα σοι και λογῳ και εργῳ, απεπλευσεν εις Αιγυπτον.

ηκω, ich komme. 1. Aor. Part. Aktiv.
εκκλησια, offentliche Versammlung, von καλεω.
θωραξ, κος, Brust, Panzer.
ασπις, δος, Schild.
επιθεσις, εος, Auffetzung, 2) Zudringlichkeit, 3) lüsterne Begierde. (Ellypf. τυραννιδος.)

νομος,

μονος, allein.
βοηθεω, ich helfe.
ετοιμος, fertig, bereit.
των-των, diese, — jene.
ανδρειος, mannbar, muthig, von ανηρ, δρος.
απατη, Betrug, von απαταω, ich betrüge.
συνιημι, ich lasse zusamm, 2) verstehe, wenn man die Worte zusammfügt. Präs. Part. Aktiv. von συν, und ιημι, ich schicke zusamm.
εφιςημι, ich stelle hin, 2) denke nach, 3) verstehe, von επι und ιςημι, ςαω, ich stehe, stelle, Part. Präs. Med.
δειδω, ich fürchte, δεος, δεεος, Furcht.
σιωπαω, ich schweige.
ὁθεν, woher? weßwegen, von ὁς.
ταυτι, att. statt ταυτα.
μανια, Unsinn.
εμος, mein.
βαιος, kurz, klein.
αςος, Städtler, Bürger, von αςυ, εος, Stadt.
αληθεια, Wahrheit, αληθης, εος, wahr.
μεσος, in der Mitte befindlich.
ηδη, schon, jetzt, wirklich.
πειθω, ich binde, 2) überrede, 3) werde de überredet, also auch weiche, gehorche.
τιθημι, ich lege, setze, 1. Aor.
ὁπλον, Waffen.
ςρατηγιον, Kurie, 2) Lager, von ςρατος, das Heer, und ηγεομαι.

λογος,

λογος, Wort, 2) Vernunft, 3) Ursache.
αποπλεω, ich schiffe davon, von απο, und πλεω, ich schiffe, 1. Aor. bey den zweysylbigten der 6ten Abwandlung in εω, αω wird oft υ eingeschaltet.

Schimmernde Pracht.

Ηλθεν και προς Κροισον. ὁυτος δε κοσμησας ἑαυτον παντοδαπως, και καθισας εις τον θρονον, ηρετο αυτον, ει τι θεαμα καλλιον τεθεαται; ὁ δε αλεκτρυονας ειπε, Φασιανους και ταως. Φυσικῳ γαρ ανθει κεκοσμηνται και μυριῳ καλλιονι.

κοσμεω, 1. Aor. ich schmücke, von κοσμος.
παντοδαπως, was von jedem Lande ist, 2) prächtig, von πας und δαπεδον, der Fuß-Erdboden
καθιζομαι, ich setze mich, sitze, von κατα und ἱζομαι.
θρονος, sehr hoher Stuhl, Thron.
ερομαι, und ειρομαι ich frage, von ειρω, ich knüpfe, 2) rede.
θεαμα, τος, Anblick, 2) Schauspiel.
αλεκτρυων, ονος, Bettfeind, 2) Hahn, von λεγω, λεκτρον, Bett.
Φασιανος, Fasan, vielleicht von Φαω, ich schimmere.

ταως,

ταως, Pfau.
ανθος, εος, Blume, 2) Schönheit, Schmuck.
μυριος, zehntausendfach, 2) unzählbar.
καλλιων, ονος, größere Schönheit.

Ursprung der Solácismen.

Εκειθεν τε απαλλαγεις εγενετο εν Κιλικιᾳ, και πολιν ῳκισεν, ἡν απ' αυτȣ Σολȣς εκαλεσεν. ολιγȣς δε τινας των Αθηναιων εγκατῳκισεν, ὁι τῳ χρονῳ την φωνην αποξενωθεντες σολοικιζειν ελεχθησαν.

εκειθεν, von hier aus, von εκει, hier, dort.
απαλλαττομαι, ich gehe weg, von αλασσω, ich verändre, (den Ort) 2. Aor. Pass. Part.
οικιζω, ich baue, von οικος, Haus, 2) schicke Pflanzer hin 1. Aor.
ολιγος, wenig.
εγκατοικιζω, aus εν, κατα, und οικιζω.
Φωνη, Stimme, Sprache.
αποξενοω, ich schicke jemand in ferne Fremde, von ξενος, fremd und απο. 1. Aor.
λεγω, 1. Aor. Pass.
σολοικιζω, ich solikastere.

Trauer

Trauer über des Sohnes Tod, heilige Asche.

Επειδη δακρυοι τον παίδα τελευτησαντα, προς τον ειποντα, αλλ᾽ ȣδεν ανυττεις, ειπε, δι᾽ αυτο δε τȣτο δακρυω, ότι ȣδεν ανυττω. ηκμαζε μεν ȣν περι την τεσσαρακοϛην έκτην ολυμπιαδα, ής τω τριτω ετει ηρξεν Αθηναιων. ότε και τιθησι τȣς νομȣς. ετελευτησε δ᾽ εν κυπρω βιȣς ετη ογδοηκοντα. τȣτον επισκηψας τοις ιδιοις τον τροπον, αποκομισαι αυτȣ τα οϛᾶ εις Σαλαμινα και τεφρωσαντας εις την χωραν σπεῖραι. όθεν Κρατινος αυτον ποιει λεγοντα·

οικεω δε νησον, ώς μεν ανθρωπων λογος
εσπαρμενος κατα πασαν Αιαντος πολιν.

δακρυω, ich weine, von δακρυ, υος, Thräne.
ανυω, (att. ανυττω) ich vollende, richte aus.
ακμαζω, ich bin lebhaft, blühe, von ακμη, Schärfe, Munterkeit, Imperf.
τεσσαρακοντα, vierzig, von τεσσαρες, vier.
έκτος, der sechste, von έξ, sechs.
ολυμπιας, δος, Streit in den olympischen Spielen, daher 2) eine Zeit von 4 vollen Jahren.

ετος,

ετος, εος, Jahr, ετη statt ετεα.
αρχω, ich beginne, 2) herrsche.
ὁτε, da, 2) so oft, als 3) weil.
βιες, lebend, von βιωμι, βιω, 2. Aor. Part.
ογδοηκοντα, achtzig, von οκτω.
επισκηπτω, ich stürme über was hin, 2) ich befehle gewaltsam, von επι und σκηπτω, ich werfe nieder, stürze auf etwas.
ιδιος, eigen, 2) Hausfreund.
τροπος, Wendung, 2) Art und Weise, 3) Sitte.
αποκομιζω, ich trage weg, von απο und κομιζω, ich besorge, führe, trage.
οςεον, ε, Bein, Knochen, 2) Kern in der Frucht.
τεφοω, ich verbrenne zu Asche, von τεφρα, Asche.
Κρατινος, Kratinus.
χωρος, Ort, 2) Acker, 3) Land.
σπειρω, ich säe, 1. Aor. Infinit.
οικεω, ich bewohne, von οικος.
νησος, Insel.
σπειρω, Perfekt. Passiv.

Sittensprüche.

Τοις ανθρωποις συνεβελευσεν ταδε. καλοκαγαθιαν ὁρκε πιςοτεραν εχε. μη ψευδε. τα σπεδαια μελετα. Φιλες μη

ταχυ

ταχυ κτῶ, ὃς δ᾽ αν κτησῃ, μη αποδοκιμαζε. αρχε, πρῶτον μαθων αρχεσθαι. συμβϐλευε μη τα ἡδιστα, αλλα τα καλλιστα. νϐν ἡγεμονα ποιϐ. μη κακοις ὁμιλει. θεϐς τιμα. γονεας αιδϐ.

καλοκαγαθια, Güte des Körpers, und der Seele, von καλος, schön (drückt die Schönheit, vorzüglich des Körpers aus) und αγαθος, Gut (vorzüglich die Güte des innern Wesens.

ὁρκος, Eid.

πιστος, redlich, glaubwürdig, von πειθω.

ψευδομαι, ich trüge, Imper. Med.

σπϐδαιος, eilfertig, 2) emsig, 3) rechtschaffen, 4) ernsthaft, (Ellypſ. πραγματα,) von σπευδω, ich eile.

μελεταω, ich sorge für etwas, 2) sinne, 3) übe mich in einer Sache.

κτῶ, κταϐ, Imper. Med.

κτησῃ, ι, Fut. Med.

αποδοκιμαζω, ich halte für rathsam, was zu fernen, 2) verstosse, von δοκιμαζω, ich halte für gut, 2) prüfe, von δοκεω.

μανθανω, ich lerne, 2. Aor.

ἡγεμων, ονος, Führer, von ἡγεομαι.

κακος, fehlerhaft an Leib oder Seele.

ὁμιλεω, ich gehe um, von ὁμιλος, Volksmenge.

αιδεο-

αιδεομαι, ich schäme mich, 2) habe Ehrfurcht, von αιδως, οος, Schamhaftigkeit, 2) Ehrfurcht.

Fortsetzung.

Δοκει δε και καλλιςα νομοθετησαι· εαν τις μη τρεφη τȣς γονεας, ατιμος εςω. αλλα και ὁ τα πατρῳα κατεδηδοκως, ὁμοιως. και αργος υπευθυνος εςω παντι τῳ βȣλομενῳ γραφεσθαι. εαν ἑνα οφθαλμον εχοντος εκκοψη τις, αντεκκοπτειν τȣς δυο. ελεγε δε, τον λογον μεν ειδωλον ειναι των εργων· βασιλεα δε, τον ισχυροτατον τη δυναμει. τȣς δε νομȣς αραχνιοις ὁμοιȣς· και γαρ εκεινα, εαν μεν εμπεση τι κȣφον, και ασθενες, ςεγειν. εαν δε μειζον, διακοψαν οιχεσθαι. ερωτηθεις, δια τι κατα πατροκτονȣ νομον ȣκ εθηκε; δια το απελπισαι, εφη. και τον μεν κορον ὑπο τȣ πλȣτȣ γεννᾶσθαι· την δε ὑβριν ὑπο τȣ κορȣ.

νομοθετεω, ich verfasse die Vorschrift, von νομος und τιθημι.
ατιμος, ehrlos.

κατε-

κατεδω, auffressen, von κατα, und εδω, ich esse, nage. Part. Perfekt. (κατεδηδοκως, attisch, statt κατηκως.)

αργες, unthätig, faul, von α, und εργον.

υπευθυνος, geradezumachen, 2) genau, 3) schuldig, 4) unterworfen.

γραφομαι, ich unterschreibe mich unter einer Klage, 2) klage an.

εις, ενος, μια, μιας, εν, ενος, einer.

οφθαλμος, Aug, von οπτομαι.

εκκοπτω, ich haue aus, 2) zerstöre, von εκ, und κοπτω, ich zerschneide, 2) verwunde, 3) stosse, 4) klopfe, von κοπις, δος, kleiner Säbl.

αντεκκοπτω, ich reiße im Gegentheile aus, von αντι, εκ rc.

δυο, zwey.

ειδωλον, Bildniß, 2) Wiederschein, Abglanz, von ειδω.

βασιλευς, εος, König.

ισχυρος, stark, tapfer, von ισχυς, υος, Kraft des Leibes, Macht.

δυναμις, εος, Macht, von δυναμαι.

αραχνιον, das Spinnengewebe, αραχνης, ε, Spinne.

κεφος, leicht, (dem Gewichte nach.)

ςεγω, ich decke zu, 2) halte fest zusamm.

μεγας, μεγαλε, groß, μειζων, ονος, größer.

διακοπτω, ich reiße durch. 1. Aor. Part. Aktiv. Neutr.

οιχο-

οιχομαι, ich gehe weg, 2) falle durch.
πατροκτονος, Vatermörder, von πατηρ, und κτεινω, ich tödte.
απελπιζω, ich hoffe nicht, von απο, und ελπιζω, ich hoffe.
κορος, Sättigung, von κορεω, ich sättige.
ὕβρις, εος, Mißhandlung, von ὑβριζω, ich bin stolz, frech.

Chilon.

Charakter, Verse, Werke des Zeus.

Χειλων Δαμαγητȣ Λακεδαιμονιος, βραχυλογος τε ἠν, ὁθεν Αριςαγορας τȣτον τον τροπον χειλωνιον καλεῖ. ȣ̔τος εποιησεν ελεγεια εις επη διακοσια. Φασι δ᾽ αυτον και Αισωπȣ πυθεσθαί, ὁ Ζευς τι ειη ποιῶν; τον δε φαναι, τα μεν ὑψηλα ταπεινεῖν, ταδε ταπεινα ὑψȣ̃ν.

βραχυλογος, kurz beredt.
επος, εος, Wort, 2) Vers, 3) Gedicht, von επω.
διακοσιοι, αι, α, zweyhundert, von δις, und εκατον, hundert.
πυνθανομαι, ich frage, 2) höre (παρα Ellyp.)
ὑψηλος, hoh, von ὑψοω, ich erhöhe.

ταπεινος, niedrig, von ταπεινοω, ich erniedrige, ȣν, statt οειν. Infinit. Präs.

Duldender Ephor.

Προς τον αδελφον δυςφορȣντα, ὁτι μη εφορος εγενετο, αυτȣ οντος· εγω μεν γαρ επιςαμαι, ειπεν, αδικεισθαι, συ δε ȣ.

αδελφος, Bruder.
δυςφορεω, ich trage hart, von δυς und φερω.
εφορος, Aufseher, von επι und ὁραω, ich sehe.
αδικεισθαι, statt αδικεεσθαι, Infinit. Pass.

Unbescholtnes Bewußtseyn.

Φασι δε αυτον ποτε, γηραιον ηδη οντα, ειπειν, ὡς ȣδεν συνειδειη αγνωμον εαυτῳ εν τῳ βιῳ διςαζειν δε περι ἑνος. κρινων γαρ ποτε φιλῳ δικην αυτος μεν κατα τον νομον, τον δε φιλον πεισειεν αποδικασαι αυτȣ, ινα αμφοτερα και τον νομον, και τον φιλον τηρηση.

ποτε, einst, 2) wann?
συνειδεω, ich bin mir bewußt. 2. Aor. Pass. Optativ.

αγνω-

αγνωμων, ονος, ohne Verstand, 2) untreu, 3) unbillig, von γινωσκω.
διςαζω, ich zweifle, steh auf zwo Seiten an, von δις, und ςαω.
κρινω, ich söndre ab, 2) entscheide, 3) urtheile.
πειθω, Aoel. Arist.
αποδικαζω, ich spreche mich los im Gericht.
αμφοτερος, beyde, von αμφω.
τηρεω, ich beobachte, 2) erhalte.

Apophthegmen.

Τι δυσκολον; το τα απορρητα σιωπῆσαι και σχολην ευδιαθεσθαι, και αδικȣμενον δυνασθαι φερειν. προσετατте δε και ταυτα. γλωττης κρατεῖν, και μαλιςα εν συμποσιῳ. μη κακολογειν τȣς πλησιον (οντας) ει δε μη, ακȣσεσθαι, εφ᾽ ὁις λυπησεσθαι. μη απειλεῖν μηδενι· γυναικωδες γαρ. Ταχυτερον επι τας ατυχιας των φιλων, ἤ επι τας ευτυχιας πορευεσθαι. τον τεθνηκοτα μη κακολογεῖν. γηρας τιμᾶν. φυλαττειν ἑαυτον.

απορρητος, was man nicht sagen darf, 2) verbothen, 3) Geheimnisse, von ρεω, ich sage.

σχο-

σχολη, Musse, 2) gelehrte Abhandlung, die man zur Musse schrieb; so auch 3) der Ort, wo man ungehindert in Musse lernt.
προστατΤω, ich setze hin, 2) befehle, von προς und τατΤω, ich ordne, befehle.
γλωττα, Zunge, 2) Sprache.
συμποσιον, Trunkgelag, von συν, und πινω, ποω, ich trinke.
κακολογεω, ich rede böse.
ὁ, τȣ, τῳ, πλησιον, der, des, dem, Nachbar (Ellyps. ων) von πελας, nahe.
ακȣω, ich höre, 2) werde genennt, 3) gehorche. Fut. Med. Infinit.
λυπεομαι, ich bin traurig, von λυπη, Traurigkeit.
απειλεω, ich drohe, von απο, und ελος, Mitleid.
γυναικωδης, weibisch, von γυνη.
ατυχια, Unglück, von τυχη.
πορευομαι, ich gehe, von πειρω.
θνησκω, Perf. Akt.
γηρας, τος, το, das hohe Alter.
Φυλαττω, ich bewache, beschütze.

Fortsetzung.

Ζημιαν αἱρεῖσθαι μαλλον, η κερδος αισχρον. ἡ μεν γαρ ἁπαξ ελυπησε, το δε δια παντος. ατυχȣντι μη επιγελᾶν.

ισχυ-

ισχυρον οντα πρᾳον ειναι, ὁπως ὁι πλησιον αιδῶνται μαλλον η Φοβῶνται· μανθανειν της αυτȣ οικιας καλῶς προςτατεῖν. την γλωτταν μη προτρεχειν τȣ̃ νȣ̃. θυμȣ κρατεῖν. μη επιθυμεῖν αδυνατων· εν ὁδῳ μη σπευδειν. λεγοντα μη κινεῖν την χειρα· μανικον γαρ. νομοις πειθεσθαι. ηρεμιᾳ χρῆσθαι. των δε ᾳδομενων αυτȣ μαλιςα ευδοκιμησεν εκεινο, εν λιθιναις ακοναις ὁ χρυσος εξεταζεται, διδȣς βασανον Φανεραν. εν δε χρυσῳ ανδρων αγαθων τε κακων τε νȣ̃ς εδωκ᾽ ελεγχον.

κερδος, εος, Gewinnst.
αισχρος, häßlich, schändlich, von αισχος, εος, Häßlichkeit, Schimpf.
ἁπαξ, einmal.
ατυχεω, ich bin unglücklich.
επιγελαω, ich lache aus, höhne, von επι und γελαω.
πρᾳος, zahm, sanftmüthig.
ὁπως, daß, wie, von πῶς.
Φοβεομαι, ich fürchte, von Φεβομαι, ich fliehe, 2) fürchte.
θυμος, Gemüth, 2) Begierde, 3) Muth, 4) Grimm.
επιθυμεω, ich habe heftige Begierde.

αδυνατος, unmöglich, von δυναμαι.
οδος, Weg.
κινεω, ich bewege.
χειρ, ος, der Arm von der Schulter an bis zu den Fingern, 2) Hand, 3) Unterarm von der Hand bis zum Ellbogen.
μανικος, rasend, von μαινομαι.
ηρεμια, Ruhe, ηρεμος, ruhig.
αδω (αειδω) ich singe, preise.
ευδοκιμεω, ich steh im gutenRuf, bin berühmt, gefalle von ευ und δοκεω.
λιθινος, steinern, von λιθος, Stein.
ακονη, Wetzstein.
χρυσος, Gold.
εξεταζω, ich untersuche genau, von εκ und εταζω, ich forsche.
διδωμι, Präs. Akt.
βασανος, Probierstein, 2) Prüfung, 3) Marter.
ελεγχος, sicherer Beweis, 2) Tadel, von ελεγχω, ich beweise gründlich, 2) tadle, 3) forsche nach.

Zärtlicher Tod.

Ην δε γερων περι την πεντηκοστην δευτεραν Ολυμπιαδα, ότε Αισωπος ό λογοποιος ηκμαζεν. ετελευτησε τον ὑιον ολυμπιονικην ασπασαμενος πυγμης. επαθε δε

τετο ὑπερβολῃ τε χαρας, και ασθενειᾳ πολυετιας. και αυτον παντες οἱ κατα την πανηγυριν εντιμοτατα παρεπεμψαν. επι δε της εικονος αυτῳ επιγεγραπται τοδε.

τον δε δορυςεφανος σπαρτα χειλων' εφυτευσεν
ὁς των ἑπτα σοφων πρωτος εφυ σοφιῃ.

γερων, οντος, Greis.
δευτερος, der zweyte.
λογοποιος, Fabeldichter.
ολυμπιονικης, Sieger im olympischen Spiele, von ολυμπιας und νικαω.
ασπαζομαι, ich umarme.
πυγμη, Faust, 2) das Faustfechten, von πυξ, mit der Faust, Adverb.
πασχω, ich leide, 2. Aor.
ὑπερβολη, Ueberwurf, 2) Uebermaaß, 3) Vortreflichkeit, von ὑπερ und βαλλω.
χαρα, die Freude, χαιρω, ich freue mich.
πολυετια, Vieljährigkeit, von πολυς, und ετος, εος, Jahr.
πανηγυρις, εος, allgemeine Versammlung, von πας und αγυρις, Versammlung.
εντιμιος, was ehrenvoll ist, von τιω, τιμαω.
παραπεμπω, ich schicke hinüber, 2) lasse vorbey, achte nicht, 3) begleite, von πεμπω, ich schicke.

εικων, ονος, Bildniß, von εικω, ich bin ähnlich, 2) weiche, 3) gehorche.

δορυςεφανος, die Lanzen umschanzte, von δορυ, ατος, δορος, Stange, Wurfspieß, und ςεφανος.

Φυτευω, ich pflanze, bringe hervor, von Φυω.

Φυμι, 2. Aor.

Pittakus.

Tod des Tyrannen, listiger Zweykampf.

Πιττακος μετα των Αλκαιȣ γενομενος αδελφων Μελαγχρον καθεῖλε τον της Λεσβȣ τυραννον. και περι χωρας τινος μαχομενων Αθηναιων και Μιτυληναιων εςρατηγει μεν αυτος, Αθηναιων δε Φρυνων παγκρατιαςης ολυμπιονικης. συνεθετο δη μονομαχῆσαι προς αυτον. και δικτυον εχων ὑπο την ασπιδα λαθραιως περιεβαλε τον Φρυνωνα, και κτεινας ανεσωσατο το χωριον.

Αλκαιος, Alkäus.

Μελαγχρος, Melanchrus.

καθαιρεω, ich nehme weg, 2) zernichte, 3) schlage.

Λεσ-

Λεσβος, Lesbus.
Τυραννος, Beherrscher im guten, oder bösen Verstande vorzüglich in einem Staate, der vorher frey war.
χωρα, ιον, Ort, Acker, Land, Gegend, von χωρεω.
Φρυνων, Phrynon.
παγκρατιαςης, Allbesieger, von πας, und κρατεω.
συντιθημι, ich setze zusamm, 2) verabrede, 3) mache einen Vertrag. 2. Aor. Med.
μονομαχεω, ich streite allein, von μονος, allein, und μαχεω, ich streite.
δικτυον, Fischer- oder Jägernetz.
λαθραιως, heimlich, verborgen, von λανθανω, ληθω.
περιβαλλω, ich überwerfe um und um. 2. Aor.
ανασωζω, ich errette wieder, von ανα und σωζω. 1. Aor. Med.

Lohn der Tapferkeit, Geld- und Würden-Verächter.

Τοτε δ᾽ ουν τον Πιττακον ισχυρῶς ετιμησαν οἱ Μιτυληναῖοι και την αρχην ενεχειρησαν αυτῳ. ὁ δε δεκα ετη κατασχων και εις ταξιν αγαγων το πολιτευμα κατεθετο την αρχην, και δεκα αλλα επεβιω.

βιω. αλλα και Κροισȣ διδοντος χρηματα ȣκ εδεξατο, ειπων, εχειν, ὧν εβȣλετο, διπλασια. απαιδος γαρ τ' αδελφȣ τελευτησαντος κεκληρονομηκεναι.

εγχειρεω, ich nehme in die Hand, 2) übertrage, von χειρ, ος.
κατασχεω, ich behaupte, halte zurück, 2) bewohne, von κατα und εχω.
ταξις, εως, Ordnung, von τασσω. αγων (att. αγαγων.)
πολιτευμα, τος, Staatswesen, von πολις.
κατατιθημι, ich lege nieder.
επιβιοω ich lebe noch dazu.
διπλασιος, zweyfach so viel, von διπλοω, ich verdopple.
απαις, δος, kinderlos.
κληρονομεω, ich erbe, von κληρος, das Loos, 2) Erbtheil, und νεμω, ich theile aus, zu, 2) besitze das Zugetheilte.

Schonung, Strafe der Trunkenheit.

Τον ὑιον αυτȣ, καθημενον επι κȣρειȣ χαλκευς τις πελεκυν εμβαλων ανεῖλε. των δε Κυμαιων πεμψαντων τον Φονεα τῳ Πιττακῳ μαθων και απολυσας ειπε· Συγγνωμη μετανοιας κρεισσων. νομȣς δε εθη-

εθηκε τῳ μεθυοντι, διπλῆν ειναι την ζημιαν· ινα μη μεθυωσι, πολλȣ κατα την νῆσον οινȣ γινομενȣ.

καθημαι, ich sitze nieder, bleibe. Part. Präs.
κȣρειον, Scheerstube, von κειρω, ich scheere ab, 2) plündere, 3) zernage.
χαλκευς, εος, Erzarbeiter, z. B. Schmid, Schlosser rc. rc. von χαλκος, Erz.
πελεκυς, εως, Beil, Axt.
κυμαιος, der Kumäer.
Φονευς, εος, Mörder, von Φενω, ich tödte.
συγγνωμη, Uebereinstimmung, 2) Verzeyhung, von γινοσκω und συν.
μετανοια, Sinnesänderung, 2) Reue, 3) Rache. μετανοεω, ich sehe nachher ein, 2) empfinde Reu, 3) denke anders.
κρεισσων, ονος, stärker, 2) besser, von κρατος.
μεθυω, ich bin betrunken, von μεθυ, Wein.
διπλοος, ȣ̃ς.
οινος, Wein.

Weise Lehren.

Ερωτηθεις ποτε, τι αριςον, το παρον ευ ποιεῖν. και ὑπο Κροιτȣ, τις αρχη μεγιςη; ἡ τȣ ποικιλȣ εφη, ξυλȣ· σημαινων τον νομον. ελεγε δε, και τας νικας

ανευ

ανευ ἁιματος ποιεῖσθαι. και προς τους πυνθανομενους, τι ευχαριστον, χρονος, εφη. αφανες, το μελλον. πιστον, γη. απιστον, θαλασσα. ελεγε τε συνετων ανδρων ειναι, πριν γενεσθαι τα δυσχερῆ, προνοησαι, ὁπως μη γενηται· ανδρειων δε, γενομενα ευ θεσθαι. ὁ μελλεις πραττειν, μη προλεγε· αποτυχων γαρ γελασθησῃ. ατυχιαν μη ονειδειζειν, νεμεσιν αιδουμενον. παρακαταθηκην λαβοντα, αποδοῦναι. φιλον μη λεγειν κακως, αλλα μηδε εχθρον. ευσεβειαν ασκεῖν. σωφροσυνην φιλεῖν. αληθειαν εχειν, πιστιν, εμπειριαν, επιδεξιοτητα, ἑταιριαν, επιμελειαν.

ποικιλος, bunt, mannigfaltig.
ξυλον, Holz.
σημαινω, ich zeige an, 2) befehle durch ein Zeichen, von σημα, τος, Zeichen.
ανευ, ohne.
ἁιμα, τος, Blut, 2) Mord.
ευχαριστος, sehr angenehm, reizend, von χαρις.
αφανης, unsichtbar, verborgen, von φαινω.
γῆ, γαια, Erde, Gegend.
θαλασσα, Meer.

συνε-

συνετος, vernünftig, verständig, von συν und ιημι.
πριν, vorher, eher, als (η Ellyps.)
δυςχερης, εος, schwer (mit den Händen zu bearbeiten) 2) unsauber.
αποτυγχανω, ich erreiche nicht, von απο und τυγχανω.
ονειδιζω, ich schimpfe, ονειδος, εος, Schimpf.
νεμεσις, εος, Unwille, Neid, 2) Göttinn der Rache, von νεμεσαω, ich bin zornig, beneide.
παρακαταθηκη, eine vertraute Sache, von παρα, κατα und τιθημι.
λαμβανω, ich fasse an, nehme, bekomme, hole ein, 2) begreife etwas. 2. Aor. ληβω.
αποδιδωμι, davon zurückgeben.
εχθρος, verhaßt, feind, von εχθος, εος, Haß, 2) Feindschaft.
ευσεβεια, Verehrung der Götter, Frömmigkeit rc. rc. von ευ und σεβω, ich verehre.
ασκεω, ich übe.
σωφροσυνη, gesunder Verstand, von σοος, und φρην, ενος, Seele, 2) Verstand, 3) Mässigung, 4) Rechtschaffenheit, 5) Keuschheit, 6) Bescheidenheit, 7) Gehorsam rc.
φιλεω, ich bin freund.
αληθεια, Wahrheit, αληθης, wahr.

εμπει-

εμπειρια, Erfahrung, Kenntniß, von πειρα, Versuch, 2) Beweis.
επιδεξιοτης, τος, Geschicklichkeit, von δεξια, rechte Hand.
εταιρια, genaueste Freundschaft, εταιρος, Kammerad.
επιμελεια, Sorge, von μελει μοι, es ist mir zur Sorge.

Feyerlicher Aufruf gegen den Zweyzüngigen.

Τον δε αδωμενων αυτϋ μαλιϛα ευδοκιμηϛϋ ταδε,
εχοντα δει τοξον και ιοδοκον φαρετραν
ϛειχειν ποτι φοτα κακον.
πιϛον γαρ ϋδεν γλωσσα δια ϛοματος λαλει
διχομυθον εχϋσα κραδιη νοημα.

δεω, ich fehle, bin nöthig, δει es ist nöthig.
τοξον, Pfeil, Bogen.
ιοδοκος, pfeilrüstig, von ιος, Wurfspieß, und δεχομαι.
φαρετρα, Köcher.
ϛειχω, ich ziehe gedrängt in der Ordnung wider jemand.
ποτι statt προς, Vor.

φως,

Φως, ωτος, το, von Φαος, εος, Licht, 2) Mann.
λαλεω, ich lasse einen Ton hören, rede.
ϛομα, τος, Mund, Oeffnung.
διχομυθος, zweyfach gesinnt, von διχα, zweyfach, und μυθος.
καρδια, Herz.
νοημα, τος, das Gedachte, Entschluß, von νοος.

Tod.

Ετελευτησε τῳ τριτῳ ετει της πεντηκοϛης δευτερας Ολυμπιαδος, βιȣς ὑπερ ετη ἑβδομηκοντα, ηδη γηραιος, και αυτῳ επι τȣ μνηματος, επιγεγραπται τοδε.

Οικειοις δακρυοις ἁ γειναμενα καταθαπτει.
ενθαδε Πιττακον ἡ δ᾽ ἱερα Λεσβος.

ἑβδομηκοντα, siebzig, von ἑπτα, sieben.
μνημα, τος, Denkmal, Grabmal, von μναομαι.
οικειος, häuslich, 2) traulich, freundlich.
θαπτω, ich begrabe.

Freund-

Freundlicher Brief.

Πιττακος Κροισῳ.

Κελεαι με ικνεῖσθαι ες λυδιαν, ὁπως σοι τον ολβον ιδοιμι. Εγω δε και μη ορεις πεπεισμαι τον Αλλυατεω παιδα των βασιληων πολυχρυσοτατον πελειν. ȣ̔δεν δε πλεον αμμιν ικομενοις ες Σαρδις. χρυσȣ γαρ ȣ δευμεθ᾽, αλλ᾽ ἁ πεπαμαι, αρκια και τοις ἑμοις ἑταιροις. εμπας δ᾽ἵξομαι, ὡς ανδρι ξεινῳ γενοιμην τοι ὁμιλαος.

κελομαι, ich befehle.
ικνεομαι, ich komme, 2) reiche.
Λυδια, Lydien.
ολβος, Glück, 2) Reichthum.
ορεω, ich errege, 2) führe.
πειθω.
αλυττεως, Krösus Vater.
βασυλευς, η statt ε jonisch.
πολυχρυσος, goldreich.
πελω, ich bin.
Σαρδις, Sardes.
δεομαι, ich habe Mangel, 2) bitte, von δεῶ.
παομαι, ich besitze.
αρκιος, erklecklich, von αρκεω, ich wende ab. 2) klecke.
εμπας, gänzlich, 2) doch.
ξεινος, gastfreundlich, von ξενος.

σοι,

τοι, ja, wenigstens, also.
ὁμιλαος, gesellig, redend, vertraut, von ὁμιλος, ein Haufe Volks.

Bias.

Reiche Armuth.

Λεγεται, Αλυαττυ πολιορκȣντος πριηνην, τον Βιαντα πιηναντα δυο ἡμιονυς, εξελασαι εις το ϛρατοπεδον. τον δε συνιδοντα, καταπλαγȣναι, μεχρι και αλογων διατεινειν αυτων την ευσθενειαν, και εβυληθη σπεισασθαι και εισεπεμψεν αγγελον. Βιας δε σωρυς ψαμμυ χεας, και ανωθεν σιτον περιχεας, εδειξε τῳ ανθρωπῳ· και τελος μαθων ὁ Αλυαττης ειρηνην εσπεισατο. θαττον δ' αυτῳ πεμψαντι προς τον Βιαντα ινα ηκῃ παρ' αυτον, εγω δε, Φησιν, Αλυαττῃ κελευω κρομμυα εσθιειν, ισον τῳ κλαιειν.

πολιορκεω, ich umschließe eine Stadt, von πολις, und ερκος, Zaun, ειργω, ich umschließe.
Πριηνη, Priene, die Stadt.
πιαινω, ich mache fett.
ἡμιονος, Maulesel, von ημισυς, εια, υ, halb, und ονος, Esel.

ἐξελαυνω, ich treibe aus, fahre, reite, von ελαυνω, ich treibe.

ϛρατοπεδον, Lager, von ϛρατος, Heer, und πεδον, Gefild, Boden.

συνειδω, ich sehe achtsam, oder mit andern.

καταπληττω, ich schlage nieder, 2) setze in Erstaunen, von πληττω, ich schlage 2. Aor. Infinit. Passiv.

μεχρι, (μεχρις, vor einem Vokal,) bis.

αλογος, unvernünftig, von λεγω.

διατεινω, ich dehne aus, 2) bemühe mich, 3) erfreche mich.

σπενδω, ich gieße den Göttern Opfer, 2) mache Friede, 1. Aor. Med. von σπειδω.

αγγελος, Gesandter, von αγγελλω, ich verkünde.

σωρος, Hauffe.

ψαμμος, Sand.

χεω, ich gieße aus, schütte wohin, 1. Aor. Part.

ανωθεν, von oben her, von ανω in der Höhe.

σιτος, Getreid, 2) Brod, 3) Speise.

ειρηνη, Friede, Ruhe.

ταχυς, sogleich, bald nachher. Komparat.

κρομμυον Zwiebel.

εσθω, εσθιω, ich esse.

ισος, gleich, ισον, nemlich.

κλαιω, ich weine. NB. Art des Fluches.

Groß=

Großmüthige Erziehung, dankbare Schülerinn, bescheidne Weisheit.

Φανοδικος, (εφη) Βιαντα κορας αιχμαλωτȣς λυτρωσαμενον, θρεψαι τε ὡς θυγατερας, και προῖκας επιδȣναι, και αποςεῖλαι τοις πατρασιν αυτῶν. χρονῳ δε τȣ τριποδος ευρηθεντος ὑπο των ἁλιεων τȣ χαλχȣ επιγραφην εχοντος, τῳ σοφῳ, σατυρος μεν φησι, παρελθεῖν τας κορας εις την εκκλησιαν και ειπειν τον Βιαντα σοφον, διηγησαμενας τα καθ᾽ ἑαυτας. και απεςαλη ὁ τριπȣς, και ὁ Βιας ιδων, εφη των Απολλω σοφον ειναι, ȣδε προσηκατο.

Φανοδικος, Phanodikus, ein Schriftsteller.
κορη, Mägdchen, κορος, Knab.
κορεω, ich kehre, 2) putze.
αιχμαλωτος, ὁ, ἡ, mit dem Schwert gefangen, Kriegsgefangener, von αιχμη, Spitze der Lanze, und
αλισκω, ich fange.
λυτροω, ich kaufe los, von λυω.
θυγατηρ, ος, Tochter.
προις, προιξ, κος, Mitgift, Morgengabe, von προ, und ικω, ich komme.
αποςελλω, ich sende.

επι-

επιγραφη, Aufschrift.
Σατυρος, Satyrus, ein Schriftsteller.
παρερχομαι, ich gehe vorüber, unter die Leute.
τα (πεπραγμενα Ellyps.)
καϑ᾽ ἑαυτας (statt κατα ἑαυτας.)
προσιημι, ich lasse hinzu, 1. Aor.

Sittensprüche.

Συνεβȣλευε δε ὡδε. βραδεως εγχειρει τοις πραττομενοις. ὁ δ᾽ αν ἑλῃ, βεβαιως τηρων διαμενε. μη ταχυ λαλει. μανιαν γαρ εμφαινει. Φρονησιν αγαπα. περι ϑεων λεγε, ὡς εισιν. αναξιον ανδρα μη επαινει δια πλȣτον. πεισας λαβε, μη βιασαμενος. ὁ, τι αν αγαϑον πραττῃς, εις ϑεȣς αναπεμπε. εφοδιον απο νεοτητος εις γηρας αναλαμβανε σοφιαν· βεβαιοτερον γαρ τȣτο των αλλων κτηματων·

αςοισιν αρεσκε πασιν, εν πολει αικε μενῃς·
πλειςαν γαρ εχει χαριν· αυϑαδης δε τροπος
πολλακι βλαβεραν εξελαμψεν αταν.

ὡδε,

ὧδε, so, von τῷ δε (τροπῳ Ellypſ.)
βραδυς, εος, langsam, βραδεως.
βεβαιος, fest.
διαμενω, ich verharre, von μενω, ich bleibe.
Φρονησις, εος, Verstand, Klugheit, von Φρην.
αγαπαω, ich liebe.
αναξιος, unwerth, von αξιος, würdig, und α.
επαινεω, ich lobe, von αινος, Fabel, 2) Rede, 3) Lob.
βιαζω, ich zwinge, von βια, Gewalt, Stärke.
αναπεμπω, ich schicke hinauf, 2) schreibe zu.
εφοδιον, Weggeld, ὁδος, Weg.
νεοτης, ητος, Jugend, von νεος.
αρεσκω, ich suche zu gefallen, 2) gefalle, 3) versöhne.
αικε, (statt εικε) wenn, Dorisch.
αυθαδης, Praler, von αυτος, und αδεω, ich gefalle.
βλαβερος, schädlich, von βλαπτω, ich schade.
εκλαμπω, ich leuchte hervor, 2) zeige im hellen Lichte.
ατη, Schaden, von αταω, ich schade.

Gebeth, Tugendkenntniß des Sünders, Schiedsrichter zwischen Freunden.

Συμπλεων ποτε ασεβεσι, χειμαζομενης της νεως, κακεινων τȣς θεȣς επικαλȣμενων, σιγᾶτε, εφη, μη αισθωνται ὑμας ενθαδε πλεοντας. ερωτηθεις ὑπο ασεβȣ̃ς ανθρωπȣ, τι ποτε εςιν ευσεβεια, εσιγα· τȣ δε την αιτιαν της Σιγης πυθομενȣ, σιωπῶ, εφη, ὁτι περι των ȣδεν σοι προσηκοντων πυνθανῃ. ἡδιον ελεγε δικαζειν μεταξυ εχθρων, η φιλων. των μεν γαρ φιλων παντως εχθρον εσεσθαι τον ἑτερον· των δε εχθρων τον ἑτερον φιλον.

ασεβης, der Gott nicht verehrt, von σεβω.
χειμαζομαι, ich bringe den Winter zu, 2) stürme. χειμα, τος, Winter, Kälte, Sturm.
ναυς, ος, (νεως, Attisch) Schiff.
σιγαω, ich schweige still.
αισθανομαι, αισθεομαι, ich fühle, höre, sehe ꝛc.
αιτια, Ursach.
προσηκω, ich komme zu, von ηκω.
μεταξυ, unter, zwischen, von μετα.
παντως, gänzlich, gewiß.

Τοδ.

Τȣτον ȣν και ετελευτα τον τροπον. δικην γαρ ὑπερ τινος λεξας ηδη ὑπεργηρως ὑπαρχων, μετα το καταπαυσαι τον λογον, απεκλινε την κεφαλην εις τȣς τȣ της θυγατρος ὑιȣ κολπȣς. ειποντος τε και τȣ εξεναντιας και των δικαςων την ψηφον ενεγκοντων τῳ ὑπο τȣ Βιαντος βοηθȣμενῳ, λυθεντος τȣ δικαςηριȣ, νεκρος εν τοις κολποις ἑυρεθη. και αυτον μεγαλοπρεπως εθαψεν ἡ πολις. εςι δε και ἡμετερον επιγραμμα εν τῃ παμμετρῳ, ενθα και περι παντων των τελευτησαντων ελλογιμων διειλεγμαι παντι μετρῳ και ῥυθμῳ, επιγραμμασι, και μελεσιν, εχον ȣ̔τως·

τῃδε Βιαντα κεκευθε, τον ατρεμας ηγαγεν Ἑρμης
εις αϊδην, πολιῳ γηραϊ νιφομενον.
ειπε γαρ, ειπε δικην ἑταρȣ τινος, ειτ᾽ αποκλινθεις
παιδος ες αγκαλιδας μακρον ετεινεν ὑπνον.

ὑπεργηρως, überalt.
ὑπαρχω, ich mache den Anfang, 2) bin, 3) diene.
καταπαυω, ich mache ein Ende, von παυω.
αποκλινω, ich neige nieder.
κεφαλη, Haupt.
κολπος, Busen, 2) Meerbusen.
εναντιος, was gegenüber ist, von αντι εξ εναντιας (χωρας.)
δικαςης, Richter, δικαςηριον, Gerichtshof, von δικη.
νεκρος, todt.
μεγαλοπρεπης, einem grossen Manne anständig, 2) prächtig, von μεγας und πρεπω, ich bin geschickt, ansehnlich.
ἡμετερος, der unsrige, von εγω.
επιγραμμα, τος, Aufschrift, 2) Sinngedicht.
παμμετρον, Versebuch, Sinngedichtlese, von μετρον, das Maaß, 2) Sylbenmaaß in Versen.
ελλογιμος, beredt, berühmt, von λεγω.
διαλεγομαι, ich rede.
ῥυθμος, Rhythmus, Gleichheit des Takts, oder Verseglieder.
μελος, εος, Glied, 2) Lied.
τηδε, hieher.
κευθω, ich verstecke, begrabe.
ατρεμας, oder ατρεμα, ohne zittern, sanft, ruhig, von τρεω, τρεμω, ich zittere.
Ἑρμης, Merkur, Gott des Gewinnstes.
αιδης, Unterwelt; auch Pluto.
πολιος, grau, weiß.

νιφω, ich schneye.
αγκαλις, εος, Umarmung, von αγκαι die Ellenbogen.
μακρος, lange, hoh, von μηκος, die Länge.
ὑπνος, Schlaf.

Kleobulus.

Geschlecht und Bildung, gelehrte Tochter.

Κλεοβȣλος, Ευαγορȣ, λινδιος. ενιοι δε εις Ηρακλεα αναφερειν το γενος αυτον. ῥωμῃ δε και καλλει διαφερειν, μετασχεῖν τε της εν Αιγυπτῳ φιλοσοφιας. γενεσθαι δε αυτῳ θυγατερα Κλεοβȣλινην, αινιγματων ἑξαμετρον ποιητριαν.

Ευαγορας, Kleobulus Vater, ein Lindier.
ενιοι, einige.
ῥωμη, Stärke, von ῥωννυω, ich stärke.
μετεχω, ich bin theilhaftig, 2) lerne, 3) habe inne.
φιλοσοφια, Weltweisheit, von φιλος, und σοφος.
αινιγμα, τος, Räthsel, von αινος.
ἑξαμετρος, 6 füßiger Vers, von ἑξ und μετρον.
ποιητρια, Dichterinn, von ποιεω.

Verse,

Verse, Grabschrift.

Ουτος, εποιησεν ασματα και γριφȣς εις επη τρισχιλια. και το επιγραμμα τινες το επι Μιδᾳ τȣτον φασι ποιῆσαι·

χαλκῆ παρθενος ειμι, Μιδȣ δ' επι σηματι κειμαι.
Ες' αν ὑδωρ τε ῥεῃ, και δενδρεα μακρα τεθηλῃ,
Ηελιος τ' ανιων λαμπῃ, λαμπρα τε σεληνη,
και ποταμοι γε ῥεωσιν, ανακλυζῃ δε θαλασσα,
Αυτȣ τῃδε μενȣσα πολυκλαυςῳ επι τυμβῳ
αγγελεω παριȣσι, Μιδας ὁτι τῃδε τεθαπται.

ασμα, τος, Sang, von αειδω.
γριπος, Netz, 2) sinnreiches Gedicht, 3) Räthsel. γριφος.
τριχιλια, 3000 von χιλιοι tausend.
Μιδας, Midas.
χαλκεος, ehern.
παρθενος, Jungfrau.
χειμαι, ich liege.
ες' αν, so lange, als, statt ες τε αν, oder ες ὁ.

ὑδωρ,

υδωρ, ατος, Wasser.
ῥεω, ich fließe.
δενδρος, εος, oder δενδρον, ȣ Baum.
θαλλω, ich sprosse hervor, grüne.
ανειμι, ich gehe auf.
λαμπρος, schimmernd, von λαμπω.
σεληνη, Mond, von σελας, αος, το, der helle Schein.
ποταμος, Fluß.
ανακλυζω, ich bespühle, wasche ab.
πολυκλαυςος, vielbethränt, von κλαιω.
τυμβος, Grabmal.
παρειμι, ich gehe nahe vorüber.

Räthsel.

Φερεται δ᾽αυτȣ καῖ αινιγμα τοιονδε·
ἑις ὁ πατηρ. παιδες δε δυωδεκα. των δε
χ᾽ ἑκαςῳ
παιδες εασι τριηκοντ᾽ ανδιχα ειδος εχȣσαι.
ἁι μεν, λευκαι εασιν ιδεῖν· ἁι δ᾽αυτε, μελαιναῖ·
αθανατοι δε τ᾽ εȣ̃σαι αποφθινυθȣσιν ἁπασαι.
εςι δε ὁ ενιαυτος.

τοιος, solcher, von διος, welch einer, 2) vermögend, 3) geneigt.
χ᾽ ἑκαςος, statt και ἑκαςος.
ἑκαςος, ein jeder.
εασι, statt εισι.

ανδιχα, zweyfach, Adverb.
ειδος, Gesicht, von ειδω.
λευκος, weiß.
μελας, αινα, αν, schwarz.
αθανατος, unsterblich, θανατος, Tod, θνησκω
αποφθινυθω, ich gehe zu Grunde, von φθεω, ich verderbe.
ἅπας, so viel als πας.

Sittensprüche.

Ελεγε τον φιλον δεῖν ευεργετεῖν, ὅπως η μαλλον φιλος· τον δε εχθρον φιλον ποιεῖν. Ὅταν τις εξιῃ της οικιας, ζητειτο προτερον, τι μελλει πρασσειν· και ὅταν εισελθῃ παλιν, ζητειτο τι επραξε. συνεβουλευε δε ευ το σωμα ασκεῖν. φιληκοον ειναι μαλλον, η φιλολαλον. φιλομαθῆ μαλλον η αμαθῆ. αδικιαν φευγειν. ἡδονης κρατεῖν. βια μηδεν πραττειν. ευτυχῶν μη ισθι ὑπερηφανος· απορησας μη ταπεινου. μετρον αριστον.

ευεργετεω, ich thue wohl, von ευ, und εργον.

εξειμι, ich gehe hinaus.
ζητεω, ich suche.
Φιληκοος, Freund vom Hören, von Φιλος, und ακεω.
Φιλομαθος, Freund vom Lernen, von Φιλος, und μανθανω.
Φευγω, ich fliehe.
ἡδονη, Wollust, von ἡδυς.
ὑπερηΦανος, der sich ob andern sehen läßt, stolz, von Φαινω.

Periander.

Gelübd.

ΕΦορος ἱςορεῖ, ὡς ευξαιτο Περιανδρος, ει νικησειεν Ολυμπια τεθριππῳ, χρυσεν ανδριαντα αναθειναι. νικησας δε και απορῶν χρυσιε, κατα τινα ἑορτην επιχωριον κεκοσμημενας ιδων τας γυναικας, παντα αΦειλετο τον κοσμον και επεμψε το αναθημα.

ΕΦορος, Ephorus.
ἱςορεω, ich forsche nach, 2) erzähle, von ἱςωρ, ορος, wissend, 2) Zeuge, 3) Richter.
ευχομαι, ich bethe, mache Gelübde.
τεθριππος, vierspanniger Wagen, von τεσσαρες, vier, und ἱππος, Pferd.
χρυσεος, gülden.

αν-

ανδριας, αντος, Bildsäule eines Mannes, von ανηρ.
χρυσιον, Gold.
ἑορτη, Fest.
επιχωριος, einheimisch.
αφαιρεω, ich nehme weg, von απο, und ἁιρεω.
αναθημα, τος, Tempelgeschenk, von ανα, und τιθημι.

Sprüche.

Τȣτȣ εςι το μηδεν χρηματον ἑνεκα πραττειν. ειπε τε, τȣς μελλοντας ασφαλως τυραννησειν τῃ ευνοιᾳ δορυφορεῖσθαι, και μη τοις ὁπλοις. αἱ μεν ἡδοναι, φθαρται' ἁι δε τιμαι, αθανατοι. λογων αποῤῥητων εκφοραν μη ποιȣ͂. μη μονον τȣς ἁμαρτανοντας, αλλα και τȣς μελλοντας κολαζε. μελετη το παν.

ασφαλως, sicher, von σφαλλω, ich mache fallen, betrüge.
τυραννεω, ich herrsche.
ευνοια, freundliche Gesinnung, von νοος.
δορυφορεω, ich trage eine Lanze, 2) bin Wache, 3) beschütze, von δορυ und φερω.

φθαρ-

φθαρτος, vergänglich, von φθεω, φθειρω, ich verderbe.
εκφορα, das Austragen, 2) Verrätherey.
αμαρτανω, ich verirre, sündige.
κολαζω, ich strafe.
μελετη, Sorge, 2) Uebung, von μελει.

Anacharsis.

Frucht der Rebe, Straf der Unmäßigkeit.

Αναχαρσις την αμπελον εἶπε τρεῖς φερειν βοτρυς. τον πρῶτον, ἡδονης· τον δευτερον, μεθης· τον τριτον, αηδιας. ὑπο μειρακιȣ παρα ποτον ὑβρισθεις, εφη, μειραριον, εαν νεος ων τον οινον ȣ φερῃς, γερων γενομενος ὑδωρ οισεις. ερωτηθεις, πως ȣκ αν γενοιτο τις φιλοποτης; ει προ των οφθαλμων εχοι τας των μεθυοντων ασχημοσυνας.

αμπελος, Weinstock.
βοτρυς, υος, Traube.
μεθη, Trunkenheit, von μεθυ, υος, Wein.
αηδια, Trauer.
μειρακιον, Knab, 2) Stutzer, von μειραξ, κος.
ποτος, Trinkgelag, von πινω.

οισεις, von Φερω, Fut. 1.
Φιλοποτης, Weinfreund, Weintrinker.
ασχημοσυνη, häßliche Gestalt, 2) schändliches Betragen, von σχημα, τος, Gestalt.

Kritiker, Kämpferlohn, Vaterlandsstolz, Werth der Zunge, Erfindung.

Θαυμαζειν δε εφη, πως παρα τοις Ἑλλησιν αγωνιζονται μεν οἱ τεχνιται, κρινȣσι δε οἱ μη τεχνιται. και πως οἱ Ἑλληνες νομοθετȣ͂ντες κατα των ὑβριζοντων, τȣς αθλητας τιμῶσιν επι τῳ τυπτειν αλληλȣς. μαθων τετταρας δακτυλȣς ειναι το παχος της νεως, τοσȣτον, εφη, τȣ θανατȣ τȣς πλεοντας απεχειν. ονειδιζομενος ὑπο Αττικȣ, ὁτι Σκυθης εςιν, εφη· αλλ᾽ εμοι μεν ονειδος ἡ πατρις, συ δε της πατριδος. ερωτηθεις, τι εςιν εν ανθρωποις αγαθον τε και φαυλον; εφη, γλωσσα. ἑυρε δ᾽εις τον βιον αγκυραν τε, και κεραμιον τροχον.

Θαυμαζω, ich bewundere.
αγωνιζομαι, ich streite, von αγων, ωνος, Streit.

τεχνι-

τεχνιτης, ȣ, Künstler, von τεχνη, Kunst, 2) List.
ὑβριζω, ich bin stolz, 2) beleidige.
αθλητης, ȣ, Kämpfer, von αεθλος (contrahirt in αθλος,) Kampf, 2) Arbeit, 3) Noth.
τυπτω, ich schlage, stosse, verwunde.
τεσσαρες (attisch τετταρες) vier.
δακτυλος, oder δακτυλον, Finger.
παχος, εος, Dicke, 2) Dummheit.
τοσȣτος, τοσαυτη, τοσȣτο, so groß, so viel, von ὁσος, wie groß, wie viel.
πλεω, ich schiffe.
απεχω, ich habe, halte weg, 2) bin ferne.
ονειδιζω, ich schimpfe, von ονειδος, εος, Schimpf.
Σκυθης, Scythe.
Φαυλος, schlecht (in jeder Rücksicht).
αγκυρα, Anker.
κεραμικος, irden, töpfern, von κεραμιος Töpfererde.
τροχος, Scheibe, Rad, von τρεχω.

Epimenides.

Wunderbar langer Schlaf.

Επιμενιδης ποτε πεμφθεις παρα τȣ πατρος εις αγρον επι προβατον, της ὁδȣ κατα μεσημβριαν εκκλινας, ὑπ' αντρῳ τινι κα-

κατεκοιμηθη ἑπτα και πεντηκοντα ετη· διαναςας δε μετα ταυτα εζητει το προβατον νομιζων επ᾽ ολιγον κεκοιμῆσθαι. ὡς δε ουχ ἑυρισκε, παρεγενετο εις τον αγρον, και μετεσκευασμενα παντα καταλαβων και παρ᾽ ἑτερῳ την κτησιν, παλιν ἡκε εις αςυ διαπορουμενος. κἀκει δε εις την ἑαυτου εισιων οικιαν περιετυχε τοις πυνθανομενοις, τις ειη· ἑως τον νεωτερον αδελφον εὑρων τοτε ηδη γεροντα οντα πασαν εμαθε παρ᾽ εκεινου την αληθειαν.

προβατον, Vieh, 2) Schaf.
μεσημβρια, Mittag, von μεσος, und ἡμερα, Tag.
εκκλινω, ich weiche aus, irre, von κλινω.
αντρον, Höhle.
κατακοιμαομαι, ich werde eingeschläfert, von κοιμαω, ich mache schlafen.
διανιςημι, ich stehe wieder auf. Aor. 2.
μετασκευαζω, ich ändere das Geräth, von μετα, und σκευαζω, ich mache Geräth zusamm.
καταλαμβανω, ich ergreife, hole ein, 2) treffe an, 3) begreife sehr, von κτησις, εος, Besitz, von κταομαι.
παλιν, wieder, 2) zurück, 3) im Gegentheile.
αςυ, υος, Stadt.

δια-

διαπορεω, ich bin in Verlegenheit, von πειρω.
εισειμι, ich gehe hinein.
περιτυγχανω, ich treffe auf, von περι, und τυγχανω.

Erklärung.

Εισι δε, οἱ μη κοιμηθηναι αυτον λεγουσιν, αλλα χρονον τινα εκπατῆσαι, ασχολουμενον περι ῥιζοτομιαν.

εκπατεω, ich trette aus, gehe umher.
ασχολεομαι, bin beschäftigt, von σχολη.
ῥιζοτομια, Wurzelschneiderey, Kräuterlese, von ῥιζα, Wurzel.

Versöhnung, großmüthiger Eigennutz.

Γνωσθεις δε παρα τοις Ἑλλησι θεοφιλεστατος ειναι ὑπεληφθη. ὁθεν Αθηναιοις τῳ τε λιμῳ κατεχομενοις εχρησεν ἡ πυθια καθηραι την πολιν. οἱ δε πεμπουσι ναυν, καλοῦντες Επιμενιδην. και ὁς ελθων εκαθηρεν αυτῶν την πολιν, και επαυσε τον λιμον τουτον τον τροπον. λαβων προβατα μελανα τε και λευκα ηγαγε προς

τον Αρειον παγον. κἀκειθεν ειασεν ιεναι, ὁι βȣλοιντο, προσταξας τοις ακολȣθοις, ἐνθα αν κατακλινοι αυτων ἑκαςον, θυειν τῳ προσηκοντι θεῳ· και ȣτω ληξαιτο κακον. Αθηναιοι δε ταλαντον εψηφισαντο δȣναι αυτῳ, και ναυν την ες Κρητην απαξȣσαν αυτον. ὁ δε το μεν αργυριον ȣ προσηκατο. Φιλιαν δε και συμμαχιαν εποιησατο Κνωσσιων και Αθηναιων.

Θεοφιλος, von den Göttern geliebt.
ὑπολαμβανω, ich nehme auf, halte dafür.
λοιμος, Pest.
καθαιρω, ich reinige, 2) sühne aus, von κατα, und αιρεω.
Αρειος παγος, Marshügel, von Αρης, 2) Kurie der Athener.
εαω, ich lasse.
ὁι, wo, wohin.
ακολȣθος, Nachfolger, 2) Bediente, 3) Treiber.
θυω, ich schlachte ein Opfer.
ληγω, ich heiße aufhören, 2) höre auf.
Κνωσσιος, ein Gnossier.

Phe-

Pherekides.

Deutung.

Πολλα θαυμασια λεγεται περι αυτȣ. και γαρ παρα αιγιαλον περιπατȣ̃ντα, και ναυν ȣ̓ριοδρομȣσαν ιδοντα ειπειν, ὡς μετ' ȣ πολυ καταδυσεται, και εν οφθαλμοις αυτȣ καταδυναι. και ανιμηθεντος εκ Φρεατος ὑδατος, πιοντα, προειπει̃ν, ὡς εις τριτην ἡμεραν εσοιτο σεισμος· και γενεσθαι.

Θαυμασιος, wunderbar.
αιγιαλος, Ufer.
ȣ̓ριοτρεχω, ich laufe mit günstigen Winden, von ȣρος, günstiger Wind.
καταδυω, ich gehe hinab, von δυνω, δυω oder δυμι, ich gehe, 2) ziehe an.
ανιμαω, ich ziehe herauf, von ιμας, αντος, Riemen.
Φρεαρ, ατος, Brunn.
σεισμος, Bewegung, 2) Sturm.

Sieg bringender Tod.

Φησι δ' Ἑρμιππος, πολεμȣ συνεςω̃τος Εφεσιοις, και Μαγνησι, βȣλομενον, τȣς Εφεσιȣς νικη̃σαι, πυθεσθαι τινος παριον-

τος, ποθεν ειη, τε δ' ειποντος, εξ Εφεσιε, ἑλκυσον με τοινυν, εφη, των σκελῶν και θες εις την των Μαγνητων χωραν, και απαγγειλον σε τοις πολιταις, μετα το νικησαι αυτοθι με θαψαι. οἱ δε μετα μιαν ἡμεραν επελθοντες, κρατεσι των Μαγνητων, και τον τε Φερεκυδην μεταλλαξαντα θαπτεσιν αυτοθι, και μεγαλοπρεπως τιμῶσιν.

Ελκυω, ich ziehe, von ελκω.
σκελος, εος, Bein, Schienbein, Schenkel.
αυτοθι, eben daselbst.
μεταλλαττω, ich ändere, 2) verändere das Leben mit dem Tode (βιον Ellypſ.) von αλλαττω, ich ändere.

Anaxagoras.

Οὑτος ευγενειᾳ, και πλετῳ διαφερων ην, αλλα και μεγαλοφροσυνῃ, ὁς γε τα πατρῷα παρεχωρησε τοις οικειοις. αιτιαθεις γαρ ὑπ' αυτων, ὡς αμελῶν, τι εν, εφη, εχ ὑμεῖς επιμελεῖσθε; ὁτε και προς τον ειποντα εδεν σοι μελει της πατριδος; ευφημει, εφη, εμοι γαρ και σφοδρα μελει της πατριδος, δειξας τον ερανον.

ευγε-

ευγενεια, Adel.
μεγαλοφροσυνη, edle Denkungsart, Großmuth, von μεγας, λε, und φρην.
αιτιαομαι, ich klage an, von αιτια.
αμελων, sorglos, von μελει.
ευφημεω, ich rede Gutes.
σφοδρα, sehr, mächtig.

Vertheidigungsrede des Schülers für den Lehrer.

Ἑρμιππος εν τοις βιοις φησιν, ὁτι καθειρχθη εν τῳ δεσμωτηριῳ τεθνηξομενος. Περικλης δε παρελθων ειπεν, ει τι εχεσιν εγκαλειν αυτῳ κατα τον βιον; εδεν δε ειποντων, και μεν εγω, εφη, τετε μαθητης ειμι. μη εν διαβολαις επαρθεντες αποκτεινητε τον ανθρωπον, αλλ᾽ εμοι πεισθεντες αφετε· και αφειθη.

καθειργω, ich schließe tief ein, von ειργω.
δεσμωτεριον, Gefängniß, von δεω, ich binde.
εγκαλεω, ich klage an, rufe vor Gericht.
μαθητης, Schüler, von μανθανω.
διαβολη, Vorwurf, Verläumdung, v. βαλλω.
επαιρω, ich hebe in die Höhe, 2) bringe auf, reize zum Zorn.
αφιημι, ich entlasse.

Tod, Ursach des Knabenspieles.

Και τελος αποχωρησας εις Λαμψακον, αυτοθι κατεςρεψεν· Φαναι τȣς παιδας, εν ῳ αποθανῃ μηνι κατα ετος παιζειν συγχωρεῖν. και Φυλαττεται τȣ εθος και νυν. τελευτησαντα δη αυτον εθαψαν εντιμως οἱ Λαμψακηνοι.

Λαμψακος, Lampsakus.
καταςρεφω, ich kehre um, 2) sterbe.
εθος, εος, Gebrauch.

Sokrates.

Ein mächtiger Redner schenkt den Eltern gute Söhne, dem Vaterlande gute Staatsmänner, und Führer.

Σωκρατης εν ῥητορικοις δεινος ην· γινωσκων δε την Φυσικην θεωριαν μηδεν ειναι προς ἡμας, τα ηθικα Φιλοσοφειν ηρξε επι τε των εργαςηριων, και εν τῃ αγορᾳ. κᾀκεινα δε εφη ζητεῖν,

ὅ, ττι τοι εν μεγαροισι κακον τ᾽αγαθον τε τετυκται.

ἱκανος

ἱκανος δ'αμφοτερα ην και προτρεψαι, και αποτρεψαι. ὡςπερ τον Θεαιτητον περι επιςημης διαλεχθεις, ενθεον απεπεμψε. ευθυφρονα δε τῳ πατρι γραψαμενον ξενιας δικην, περι ὁσιȣ τινα διαλεχθεις απηγαγε. ενετρεψε δε και Λαμπροκλεα τον ὑιον τῃ μητρι αγριαινομενον. Γλαυκωνα μεν θελοντα πολιτευεσθαι, απεςησε δια το απειρως εχειν. χαρμιδην δε τȣναντιον επεςησεν οικειως εχοντα. επηρε δε και εις φρονημα Ιφικρατην τον ςρατηγον δειξας αυτῳ αλεκτρυονας τȣ κȣρεως Μιδȣ αντιον των Καλλιȣ πτερυξαμενȣς.

Ῥητορικος, die Redekunst betreffend, von ρεω.
δεινος, mächtig, 2) furchtbar, 3) unanständig.
ηθικος, sittlich, von ηθος, εος, gewöhnlicher Wohnsitz, 2) Charakter.
εργαςηριον, Werkstätte, von εργον.
κἀκεινα, von και, und εκεινος, η, ο, jener.
μεγαρον, grosses, beneidungswerthes Gebäude, von μεγαιρω, ich beneide.
τευχω, ich bereite, verfertige, Pass. Präter.
ἱκανος, tüchtig, 2) hinlänglich, mächtig, 3) groß, viel.

προ-

προτρεπω, ich kehre vor, 2) treibe an.
αποτρεπω, ich kehre weg, 2) mahne ab.
Θεαιτητος, Theätätus.
επιςημη, das Wissen, 2) Kenntniß, Weisheit.
ενθεος, von Gott begeistert.
αποπεμπω, ich schicke weg, entlasse.
Ευθυφρων, ονος, Euthyphron.
γραφομαι, 1. Aor. Med.
ξενια, das Fremde seyn, 2) nicht Bürger seyn, von ξενος, fremd, 2) Gastfreund.
ὁσιον, Pflicht gegen alles, was heilig ist, von ὁσιος, pflichtmäßig, 2) heilig.
απαγω, ich führe weg, 2) bringe ab (von dem Entschlusse.)
εντρεπω, ich kehre hinein, 2) mache, daß einer in sich geht, 3) beschäme.
αγριαινω, ich mache einen wild, zornig, von αγρος, Acker, 2) das bäurische wilde Betragen.
Γλαυκων, ωνος, Glaukon.
πολιτευομαι, ich lebe in einer Stadt, 2) verwalte Staatsangelegenheiten.
αφιςημι, ich stelle weg, 2) halte ab. 1. Aor.
απειρος, unerfahren, von πειρα, Versuch, 2) Beweis.
Χαρμιδης, Karmides.
τεναντιον statt το εναντιον, im Gegentheile, von αντι.
εφιςημι, ich setze hin, 2) setze über Etwas.
οικειως, häuslich, 2) vertraut, 3) geschickt.

Καλ-

Καλλιας, Kallias.

επαιρω, ich hebe auf, 2) treibe an, von αιρω, ich hebe in die Höhe.

Φρονημα, τος, Muth, 2) das Denken, 3) Stolz, von Φρην, ενος.

Ιφικρατης, Iphikrates.

ϛρατηγος, Heerführer, von ϛρατος, ȣ, Heer, und ηγεομαι, ich führe.

κυρευς, εως, Barbier, von κειρω.

Μιδας, Midas.

πτερυσσομαι, ich schlage die Flügel zusamm. 1. Aor. Med. von πτερον, Flügel.

Duldung, und Gelassenheit.

Λακτισθεις, επειδη ηνεσχετο, τινος θαυμασαντος, ειπε· ει δε με ονος ελακτισε, δικην αν αυτῳ ελαγχανον προς τον ειποντα, θανατον σȣ κατεγνωσαν, Αθηναιοι, κᾀκεινων, εφη, ἡ Φυσις. της γυναικος ειπȣσης, αδικως αποθνησκεις, συ δε, εφη, δικαιως εβȣλȣ; προς τον ειποντα, κακως ὁ δεῖνα σε λεγει· καλως γαρ εφη, λεγειν ȣκ εμαθε, ελεγε δε τοις κωμικοῖς δεῖν επιτηδες ἑαυτον διδοναι· ειμεν γαρ τι των προσοντων λεξειαν, διορθωσονται· ει δε ȣ, ȣδεν προς ἡμας. προς Ξανθιπ-

θιππην προτερον μεν λοιδορȣσαν, ὑϛερον δε και περιχεασαν αυτῳ, ȣκ ελεγον, ειπεν, ὁτι βροντῶσα και ὑδωρ ποιησει; προς Αλκιβιαδην ειποντα, ȣκ ανεκτη ἡ Ξανθιππη λοιδορȣσα, αλλ' εγωγ', εφη, συνειθεισμαι, καθαπερει και τροχηλεας ακȣων συνεχες. και συ μεν, ειπε, χηνων βοωντων ανεχῃ.

Λακτιζω, ich schlage mit den Füssen aus, 2) trette mit Füssen, von λαξ, mit den Fersen.

επειδη, oder επει, weil, 2) nachdem, 3) sonst.

ανεχομαι, ich halte mich zurück, 2) dulde, von εχω ich habe, und ανα. Imperf. in Med.

ονος, Esel, Eselinn.

λαγχανω, ich ziehe das Loos, 2) erlange, δικην λαγχανω, ich loose einem einen Processe, 2) klage an.

καταγινωσκω, ich erkenne wieder einen, 2) verdamme.

Φυσις, εως, was angebohren wird, 2) Natur, 3) Charakter, 4) Gestalt.

αδικως, ungerecht, von δικη.

αποθνησκω, ich sterbe dahin, von θνησκω, ich sterbe, Θανατος, Tod.

δικαιως, gerecht, 2) nach Verdienst.

προ-

ὁ δεινα, δεινος, δεινι, δεινα, ein Gewisser.

κωμικος, komisch, ein Lustspieler. Die alte Komedie war ganz Satyr, oft beissende Privatbeleidigung. Aristophanes satyrisirte auf der Bühne oft den Sokrates.

επιτηδες, mit Fleiß, Vorsatz von επιτηδης, εος.

διορθοω, ich richte ein, verbessere, von ορθος, gerade, recht.

Ξανθιππη, Xantippe, die Gattinn des Sokrates.

λοιδορεω, ich tadle, 2) schelte, von λοιδορος, Tadler, Lästerer.

περιχεω, ich beschütte um und um, von χεω.

βροντaω, ich donnere, von βροντη, Donner.

Αλκιβιαδης, Alkibiades.

ανεκτος, erträglich, von ανεχομαι.

εγωγε, Attisch, von εγω.

συνειθισμαι, ich bin an eine Sache ganz gewohnt, von εθιζομαι, ich gewöhne mich, oder εθος, εος, Gebrauch, Gewohnheit.

καθαπερ, καθαπερει, καθαπεραvει, wie, von κατα, περ, ει, und αν.

τροχηλια, eine knarrende Winde, 2) ein schnelles Rad, wo man das Wasser empor zieht, von τρεχω, ich laufe.

συνεχες, anhaltend, 2) stets, von εχω.

χην, ος, eine Gans.

βοαω, ich schreye laut, 2) schnattere ungestümm.

Der

Der uneigennützige Lehrer, Nothwendigkeit der Geometrie, Unterricht des Spiegels, wahrer Adel.

Αισχινου ειποντος, πενης ειμι, και αλλο μεν ουδεν εχω, διδωμι δε σοι εμαυτον· αρ' ουν, ουκ αισθανη τα μεγιστα μοι διδους; ποτε ερωτηθεις τις αρετη νεου; το μηδεν αγαν, ειπεν. εφασκε δεῖν γεωμετρεῖν, μεχρι αν τις μετρῳ δυνηται γην τε παραλαβεῖν και παραδοῦναι. ελεγε τε θαυμαζειν των τας λιθινους εικονας κατασκευαζομενων, του μεν λιθου προνοεῖν, ὡς ὁμοιοτατος εσται· αυτων δε αμελεῖν, ὡς μη ὁμοιους τῳ λιθῳ φαινεσθαι· ηξιου δε και τους νεους συνεχῶς κατοπτριζεσθαι, ἱν' ει μεν καλοι ειεν, αξιοι γιγνοιντο, ει δε αισχροι, παιδεια την δυσειδειαν επικαλυπτοιεν. και επῃνει σχολην, ὡς καλλιστον κτηματων. ελεγε δε και, ἑν μονον αγαθον ειναι, την επιστημην· και ἑν μονον κακον, την αμαθιαν. πλουτον δε και ευγενειαν ουδεν σεμνον εχειν· παν δε τουναντιον κακον.

Αι-

Αισχινης, Aeschines.

πενης, ητος, der durch Arbeit Nahrung verdient, 2) dürftig von πενομαι, ich arbeite, 2) bin dürftig.

εμαυτε, meiner selbst, von εμε, und αυτος.

αισθανομαι, Ich fühle, 2) verstehe sehr. Das Mittelwort steht hellenisch statt dem Infinitiv.

αρετη, Fertigkeit, 2) Wissenschaft, 3) Tugend ꝛc.

νεος, neu, 2) jung.

αγαν, zu viel.

το μηδεν αγαν, ut ne quid nimis. *Terent.*

Φασκω, ich sage, von Φαω, Φημι.

γεωμετρεω, ich messe die Erde, von μετρω, ich messe, und γη, die Erde, μετρον, Maaß.

παραλαμβανω, ich nehme auf, 2) empfange.

παραδιδωμι, ich übergebe.

κατασκευαζομαι, ich bereite zu, bearbeite, von σκευος, εος, Gefäß, 3) Geräth.

προνοεω, ich denke vorher, ich sorge, von νοος.

κατοπτριζομαι, ich besehe mich im Spiegel, von κατοπτρον, Spiegel, οπτομαι, ich sehe.

αξιοω, ich achte würdig, 2) glaube, 3) bitte. Imperf. von αξιος, würdig, 2) kostbar.

Bild=

Bildhauerkunst, Musik, und Tanz werden mit Weisheit gut verbunden.

Δȣλευσαι αυτον και εργασασθαι λιθȣς, ενιοι φασιν· ειναι τε αυτȣ και τας εν ακροπολει χαριτας, ενδεδυμενας ȣσας. αλλα και λυριζειν εμανθανεν, ὁτε καιρος. μηδεν λεγων ατοπον ειναι, ἁ τις μη οιδεν εκμανθανειν. ετι τε ωρχεῖτο συνεχες, τῃ τȣ σωματος ευεξιᾳ λυσιτελεῖν ἡγȣμενος την τοιαυτην γυμνασιαν.

Δȣλευω, ich diene als Sklav, 2) arbeite, von δȣλος, Sklav.
εργαζομαι, ich arbeite, verfertige, von εργον.
ακροπολις, die hohe Stadt, Burg, von ακρος, hoh.
ενδυω, ich gehe hinein, von δυω, δυνω, ich ziehe ein Kleid an.
λυριζω, ich leyere, von λυρα, Laute, Leyer.
καιρος, gelegne Zeit, 2) Maaß in jeder Sache.
ατοπος, am unrechten Orte, unschicklich, 2) ungewöhnlich.
ορχεω, ich bewege, ορχεομαι, ich werde bewegt, tanze.

ευε-

ευεξια, Wohlhabenheit, Gesundheit, von εχω, und ευ.

λυσιτελεω, ich kaufe los von Abgaben, 2) nütze von λυσις, εος, Auflösung, 2) Bezahlung, und τελος, Aufwand des Geldes.

γυμνασια, Uebung, von γυμνος, nackt. Die Faustkämpfer übten sich nackt, mit Oel begossen.

Vortheile der Genügsamkeit.

Εσεμνυνετο επι τῃ ευτελειᾳ, και ελεγεν, ἡδιςα εσθιων, ἡκιςα οψȣ προσδεῖσθαι· και ἡδιςα πινων, ἡκιςα το μη παρον ποτον αναμενειν· και ελαχιςων δεομενος, εγγιςα ειναι θεων· τȣς μεν αλλȣς ανθρωπȣς ζῆν, ἱν' εσθιοιεν· αυτον δε εσθιειν, ἱνα ζωῃ. καλεσας επι δειπνον πλȣσιȣς, και της Ξανθιππης αιδȣμενης, εφη, θαῤῥει· ει μεν γαρ ειεν μετριοι, συμπεριενεχθειεν αν· ει δε φαυλοι, ἡμιν αυτων ȣδεν μελησει. ευτακτος δε ην την διαιταν ȣτως, ὡςε πολλακις Αθηνῃσι λοιμων γενομενων, μονος ȣκ ενοσησε.

Σεμνυνω, ich mache ehrwürdig, halte hoch, von σεμνος, ehrwürdig, 2) prächtig.

ἥκιςα, am wenigsten, von ἥκιςος der kleinste, ἦκα, gelind, sanft.

οψον, Zukost, Gemüse.

ελαχυς, εια, υ, klein.

εγγιςα, am nächsten, von εγγυ, nahe.

ζαω, ich lebe, ζῆν, statt ζαειν.

δειπνον, ος, Abendmahl.

πλουσιος, reich, von Πλουτος, Gott des Reichthums, 2) Reichthum.

θαῤῥεω, θαρσεω, ich habe Muth, 2) bin sorgenfrey, von θαρσος, εος, Zutrauen, Muth.

μετριος, mäßig, von μετρον.

συμπεριφερομαι, ich werde zusammgetragen, 2) versammle mich.

ευτακτος, wohl gerodnet, 2) mäßig, von ταττω, ich ordne.

διαιτα, Lebensart, 2) Kost, 3) Zimmer.

ὥςε, 1) daß, 2) gleichwie, 3) deßwegen, von ὡς, und τε.

νοσεω, ich bin krank, von νοσος, Krankheit.

Verächter des Reichthums.

Αλκιβιαδε ποτε διδοντος αυτῳ χωραν μεγαλην, ἱνα οικοδομησηται οικιαν, εφη, και ει ὑποδηματων εδει, βυρσαν μοι εδιδες, ἱν' εμαυτῷ ὑποδηματα ποιησαιμην; και καταγελαστος αν ην λαβων. πολλακις δ' αφορῶν εις τα πληθη των πιπρασκομενων, ελεγε προς ἑαυτον, ποσων εγω χρειαν ȣκ εχω; και συνεχες εκεινα ανεφθεγγετο τα ιαμβεια,

τα δ' αργυρωματ' εστιν, ἡ τε πορφυρα
εις τȣς τραγῳδȣς χρησιμ', ȣκ εις τον βιον.

μελλοντι τε αυτῳ το κωνειον πιεσθαι, Απολλοδωρος ἱματιον εδιδȣ καλον, ἱν' εν εκεινῳ εναποθανῃ· και ὁς, τι δ', εφη, το ἑμον ἱματιον εμβιῶναι μεν επιτηδειον, εναποθανειν δε ȣχι;

Οικοδομεω, ich baue ein Haus, von δεμω, ich baue, und οικος.
ὑποδημα, ein Schuh, der den untern Fuß bindet, von δεω, ich binde, und ὑπο, unter.
βυρσα, Fell, Haut.

αφορασω, ich sehe zurück, 2) betrachte genau, von ὁρασω, ich sehe, und απο.
πιπρασκω, ich verkaufe, von περαω, ich führe hinüber, 2) verkaufe.
ποσος, wie groß, wie viel? von ὁσος.
χρεια, Gebrauch, 2) Nutzen, 3) Bedürfniß, 4) nothwendiges Geschäft, 5) Ausspruch, 6) jeder Auftritt.
αναφθεγγομαι, ich spreche immer und immer, von φθεγγομαι.
ιαμβειον, Jambus.
αργυρωμα, τος, Silbergeräthe, von αργυρος, Silber, 2) Geld.
πορφυρα, Purpurschnecke, 2) Purpur.
τραγῳδος, Tragödienspieler; auch 2) tragischer Dichter, von τραγος, Bock (der Preis des beßten Spieles) und αειδω, ich singe.
κωνειον, Schierling, giftiges Kraut, 2) Gift.
Απολλοδωρος, Apollodorus.
ἱματιον, Kleid, statt ειμα, τος, von εω, oder εννυμι, ich kleide an.
εναποθνησκω, ich sterbe darinn, von θανεω.
ὀχι, nicht?

Todsurtheil, werthes Andenken, Strafe des Klägers, Grabmaal.

Ἡ τ' αντωμοσια της δικης τουτον ειχε τον τροπον. ταδε εγραψατο Μελιτος Σωκρατει. αδικεῖ Σωκρατης, ὁυς μεν ἡ πολις νομιζει θεους, ου νομιζων, ἑτερα δε καινα δαιμονια εισηγουμενος· αδικεῖ δε και τους νεους διαφθειρων. τιμημα θανατος. κρινομενου δ' αυτου, φησιν Ιουςος, Πλατωνα αναβῆναι επι το βῆμα, και ειπεῖν, νεωτατος ων, ω ανδρες Αθηναιοι, των επι το βῆμα αναβαντων· τους δικαςας εκβοῆσαι καταβαντων, τουτ ἐςι καταβηθι. ότουν θανατον αυτου κατεγνωσαν, και δεθεις μετ' ου πολλας ἡμερας επιε το κωνειον, πολλα καλα καγαθα διαλεχθεις. Αθηναιοι δ' ευθυς μετεγνωσαν, ὡςε κλεισαι τας παλαιςρας και γυμνασια. Μελιτου μεν θανατον κατεγνωσαν. Σωκρατη δε χαλκῆς εικονος ετιμησαντο. ταυτα δε και τοιαυτα λεγων και πραττων προς της πυθιας εμαρτυρηθη.

Ανδρων ἁπαντων Σωκρατης σοφωτατος. εςι δε και ἡμῶν εις αυτον ἐτω.

πινε νυν εν Διος ων, ω Σωκρατες. ἦ σε
γαρ οντως
και σοφον ειπε Θεος, και Θεος ἡ
σοφιη.
προς γαρ Αθηναιων κωνειον απλῶς
μεν εδεξω.
αυτοι δε εξεπιον τȣτο τεῷ ςοματι.

αντωμοσια, Gegenschwur, von ομνυμι, ich schwöre.
ἑτερος, der andere.
καινος, neu, 2) abgeschmackt, 3) ungewöhnlich.
δαιμονιον, Genius, 2) Schicksal, 3) Gott, von δαιμων, ονος.
διαφθειρω, ich verderbe ganz, 2) verführe, von φθειρω, φθεω, φθιω, φθινω.
τιμημα, Schätzung, 2) Vermögen, 3) Strafe von τιω.
Ιȣςος, Justus.
Πλατων, ωνος, Plato.
αναβαινω, ich steige hinauf, καταβαινω, ich steige hernieder.
βῆμα, τος, Schritt, 2) Rednerbühne von βαινω, ich gehe.
εκβοαω, ich rufe aus.
καταγινωσκω, ich erkenne wieder, 2) beschließe gegen einen, verdamme.

μετα-

μεταγινωσκω, ich denke anders, 2) erkenne nachher, 3) fühle Reu.
κλειω, ich schließe, 2) rühme.
παλαιςρα, Ringschule, von παλη, das Ringen.
Πυθια, Pythia, die Orakelpriesterinn, von πυθω, ich mache faul, oder πυθων, ωνος, die aus Fäule gezeugte, und vom Apoll erlegte Schlange.
μαρτυρεω, ich lege ein Zeugniß ab.
ζευς, διος ꝛc. Jupiter. (Ellyps. μεγαροισιν).
οντως, in der That, dem Wesen nach, von ειμι.

Verachtung des Volksurtheiles.

Και ταυτα Σωκρατες προς Αλκιβιαδην. ὁ μεν εδεδιει πανυ σφοδρα εις τον δημον παρελθειν το μειρακιον. επιθαρσυνων δε αυτον, και εγειρων ὁ Σωκρατης, ου καταφρονεις (ειπεν) εκεινου του σκυτοτομου; το ονομα ειπων αυτου. Φησαντος δε του Αλκιβιαδου, ὑπολαβων παλιν ο Σωκρατης, ετι δε εκεινου (καταφρονεις) του εν τοις κυκλοις κηρυττοντος; η εκεινου του σκηνορραφου; ὁμολογουντος δε του μειρακιου, ουκουν, εφη ὁ Σωκρατης, ὁ δημος ὁ Αθηναιων εκ τοιουτων

 ηθροισαι

ηϑροισαι; και ει των καϑ᾽ ἑνα καταφρονεις, καταφρονητεον αρα και των ηϑροισμενων.

Μειρακιον, Jüngling, von μειραξ, κος.
επιϑαρσυνω, ich mache Muth, von ϑαρσος, εος, Zutrauen, 2) Muth.
εγειρω, ich richte auf, wecke auf, 2) ermuntere.
καταφρονεω, ich denke dagegen, 2) verachte, von φρην.
σκυτοτομος, ein Hautschneider, 2) Schuster, von σκυτος, εος, Haut, und τεμνω, ich schneide.
κυκλος, Cirkel, 2) Versammlung in einem Kreis, oder grossen Platz.
κηρυττω, ich rufe öffentlich aus, von κηρυξ, υκος, Herold.
σκηνορραφος, Zeltflicker, von σκηνη, oder σκηνος, εος, Zelt, und ῥαπτω, ich flicke, nähe.
ὁμολογεω, ich stimme mit ein, 2) bekenne öffentlich, 3) bin Bürge, von λεγω und ὁμος, ähnlich, gleich.
αϑροιζω, ich versammle, von αϑροος, gehäuft, dicht geschlossen.
αρα, deßwegen, αρα; wohl, etwa.

Eitler Stolz des Reichen.

Ορων ὁ Σωκρατης τον Αλκιβιαδην τετυφωμενον επι τω πλȣτω και μεγα φρονȣ̃ντα επι τοις αγροις, ηγαγεν αυτον εις τινα τοπον, ενθα ανεκειτο πινακιον, εχον γης περιοδον, και προσεταξε την Αττικην ενταυθα αναζητεῖν. ὡς δε ἑυρε, προσεταξε τȣς αγρȣς τȣς ιδιȣς διαθρῆσαι. τȣ δε ειποντος, αλλ' ȣδαμȣ γεγραμμενοι εισιν. επι τȣτοις, ειπε, μεγα φρονεῖς, οἷπερ ȣδεν μερος της γης εισιν;

ὁραω, ich sehe.
τυφοω, ich blase auf, 2) mache stolz.
τοπος, Ort.
πιναξ, κος, Tafel, 2) Gemälde, 3) Charte, 4) Schüssel ꝛc.
περιοδος, Weg um eine Sache, 2) Umkreis, 3) Abriß.
Αττικη, Attika.
αναζητεω, ich suche auf.
διαθρεω, ich sehe an, forsche genau nach, von δια, und αθρεω.
ȣδαμȣ, nirgends, von ȣδε, und αμος, einer.
μερος, εος, Theil, 2) Seite, Gegend, von μειρω, ich theile.

Gleich-

Gleichheit der Seele.

Ελεγεν ἡ Ξανθιππη, ὡς μυριων μεταβολῶν την πολιν κατασχȣσῶν, εν πασαις ὁμοιον ην το Σωκρατȣς προσωπον, και προϊοντος εκ της οικιας, και επανιοντος, αει θεασθαι. ἡρμοςο γαρ προς παντα επιεικῶς, και ην ἱλεως αει την διανοιαν και λυπης ὑπερανω πασης, και φοβȣ κρειττων παντος ων.

Μεταβολη, Veränderung, von βαλλω, und μετα.

προσωπον, Angesicht, was um die Augen her ist, 2) Vorderseite jeder Sache, von οπτομαι, ich sehe.

προειμι, ich gehe hervor, επανειμι, ich gehe zurück, von επι, ανα, und εἶμι, ich gehe.

ἁρμοζω, ἁρμοττω, ich füge zusamm, ich schicke mich, von ἁρω, ich mache zu rechte, schicke mich zu Etwas an.

επιεικῶς, schicklich, 2) anständig, 3) mäßig, 4) gelind, von εικω.

ἱλεως, gutmüthig gegen alle, oder ἱλεος, von ἱλαω, ich bin gnädig.

αει, allzeit.

ὑπερανω, weit über Etwas erhaben.

κρεισ-

κρεισσων, κρειττων, ονος, stärker, 2) besser, von κρατος, εος.

Phantome verachtet, und benutzt den Tod.

Της νυκτος ηδη προηκουσης, επανειοι ποτε απο δειπνου Σωκρατης. νεανισκοι γουν ακολαστοι προμαθοντες ενελοχησαν επανιοντα, δαδας εχοντες ἡμμενας, και Ερινυων προσωπα. Εθος δε ην αυτοις, και αλλοις προσπαιζειν δια σχολην, την επι τα χειρω. Ὡς ιδων ὁ Σωκρατης ου διεταραχθη, αλλ' επιστας ηρωτα, οἱα και τους αλλους εν Ακαδημιᾳ. ουτος δε και βαθυτατα γηρῶν, ειτα νοσῳ περιπεσων, επει τις αυτον ηρωτησε, πως εχει; καλως, ειπε, προς αμφοτερα. εαν μεν γαρ ζῶ, ζηλωτας ἑξω πλειονας· ει δε αποθανω, επαινετας πλειονας.

Προηκω, ich gehe hervor, 2) schreite vor.
ακολαστος, der sich nicht strafen läßt, zügellos, 2) unmäßig, von κολαζω, ich strafe, 3) mäßige.
προμανθανω, ich lerne vor, 2) erfahre vor.

λοχαω,

λοχαω, ich stelle nach, von λοχος, eine Cohorte, Krieger, 2) Hinterlist.

δας, δαδος, eine brennende Fackel, von δαιω, ich theile aus, 2) gebe Mahlzeit, 3) gebe Feuer, zünde an, 4) lerne.

ἁπτω, ich knüpfe an, 2) zünde an. Perf. in Pass.

προςπαιζω, ich necke, spiele zu, von παις.

χειρων, ονος, schlimmer, schlechter. χειρω statt χειρονα.

διαταραττω, ich bewege, 2) verwirre, 3) erschrecke.

Ακαδημια, oder Ακαδημεια, Lehrplatz der Sophen in Athen; ein angenehmer Ort von dem Akademus, den Weisheitfreunden geweihet.

βαθυς, εια, υ. tief, schwer, (schildert überhaupt die Vorzüge jeder Sache); also überaus alt.

ζηλωτης, Nacheiferer, von ζηλος, heftiger Eifer, 2) Nachahmung, 3) Neid.

αποθνησκω, ich sterbe, von θανεω.

Xenophon.

Bildung Xenophons, Beruf zur Weltweisheit, Charakter.

Ξενοφων, αιδημων δε, και ευειδεςατος εις ὑπερβολην. τετῳ εν ςενωπῳ Φασιν απαντησαντα Σωκρατην διατεῖναι την βακτηριαν και κωλυειν παριεναι; πυνθανομενον,

μενον, ποῖ πιπρασκοιτο των προσφερομενων ἑκαςον. αποκριναμενȣ δε παλιν πυθεσθαι, πȣ δε καλοι κἀγαθοι γινονται ανθρωποι; απορησαντος δε, ἑπȣ τοινυν, φαναι, και μανθανε, και τȣντεῦθεν ακροατης Σωκρατȣς ἦν. Ανηρ τα τε αλλα γεγονως αγαθος, και δη και φιλιππος, και φιλοκυνηγος. ευσεβης τε και φιλοθυτης και ἱερεια διαγνῶναι ἱκανος, και Σωκρατη ζηλωσας ακριβῶς.

Ξενοφων, οντος, Xenophon.
αιδημων, ονος, schamhaft, 2) sittsam.
ευειδης, wohlgestaltet, von ειδος, εος, Gestalt, und ευ.
ὑπερβολη, Vorzug, von βαλλω, und ὑπερ.
απανταω, ich komme entgegen, von αντι.
βακτηρια, oder βακτρον, Stab, Stock.
πιπρασκω, ich verkaufe, von περαω.
προσφερομενος, zuträglich, brauchbar, gute Waare.
αποκρινομαι, ich antworte, von κρινω, ich unterschreibe, 2) richte.
απορεω, ich befinde mich an einem unwegsamen Orte, 2) bin durstig, 3) gerathe in Verlegenheit (zu antworten).
τοινυν, also, deßwegen.

εντευθεν, von da her, 2) von itzt an, von ενθα, hier.
ακροατης, Hörer, von ακροαομαι, ich höre.
Φιλιππος, Freund der Pferde, von ἵππος, und Φιλος.
Φιλοκυνηγης, Freund der Jagd, von κυων. κυνος, Hund, ἡγετης, Führer, und Φιλος.
Φιλοθυτης, Freund der Opfer, von θυω, ich schlachte, 2) opfere.
διαγινωσκω, ich erkenne genau, 2) entscheide, 3) deute.
ζηλοω, ich eifere nach, von ζηλος.
ακριβῶς, genau, 2) fleißig.

Seine Bücher. Rettung der Werke des Thucydides.

Πρωτος των Φιλοσοφων ἱςοριαν εγραψε. ἐκαλεῖτο δε και Αττικη μȣσα γλυκυτητι της ἑρμηνειας. πρωτον μεν τας ὑποθεσεις των ἱςοριῶν εξελεξατο καλας, και μεγαλοπρεπεῖς, και ανδρι Φιλοσοφῳ προσηκȣσας· την τε Κυρȣ παιδειαν, εικονα βασιλεως αγαθȣ, και ευδαιμονος. και την αναβασιν τȣ νεωτερȣ Κυρȣ, και Λακεδαιμονιων τε και Αθηναιων πολιτειαν και την ελληνι-

κην ἱςοριαν, και τον Ἱερωνα τον τυραννον και τα απομνημονευματα, συμποσιον τε και περι οικονομιας, και Ἱππικης και αλλα πολλα. λεγεται δ' ὁτι τα Θȣκυδιδȣ βιβλια λανθανοντα ὑφελεσθαι δυναμενος, αυτος εις δοξαν ηγαγεν.

Ἱςορια, Eifer was zu erkennen, 2) Geschicht.
αττικος, attisch.
μȣσα, Muse, 2) Gesang, Musik.
γλυκυτης, Süße, Annehmlichkeit, von γλυκυς.
ἑρμηνεια, Auslegung, Vortrag, ἑρμηνευς, εος, Dollmetsch.
ὑποθεσις, εως, das Untersetzen, 2) Stoff.
προςηκω, ich komme überein.
Κυρος, Cyrus.
αναβασις, εως, das Hinaufsteigen, 2) Feldzug, von ανα, und βαινω.
Ιερων, ονος, Jeron.
απομνημονευμα, τος, Denkwürdigkeit, 2) historische Nachrichten, von μναομαι.
ἱππικη (τεχνη) Reutkunst.
Θȣκυδιδης, Thucydides.
βιβλιον, oder βιβλος, Buch.
ὑφαιρεω, Ich nehme geheim weg, 2) unterdrücke. 2. Aor. von ελω.

Mäßige

Mäßige Trauer über den Tod des Sohnes, Werth der Waffenrüstung.

Ξενοφωντι θυοντι ἡκε τις αγγελος, λεγων, τον ὑιον τον Γρυλλον αυτῳ τεθνᾶναι. κᾳκεῖνος απεθετο μεν τον ϛεφανον, διετελει δε θυων. επει δε ὁ αγγελος προσεθηκε και εκεῖνο, ὁτι νικῶν τεθνηκε, παλιν ὁ Ξενοφων επεθετο τον ϛεφανον, ενιοι δε ȣδε δακρῦσαι φασιν αυτον, αλλα γαρ, ειπεῖν, ῃδειν, θνητον γεγεννηκως. Ξενοφωντι και εμελε των αλλων σπȣδαιων, και ȣν και ὁπλα καλα εχειν. νικῶντι γαρ, ελεγε, τȣς πολεμιȣς την καλλιϛην ϛολην ἁρμοττειν, και αποθνησκοντα εν τῃ μαχῃ κεῖσθαι καλως εν καλῃ τῃ πανοπλιᾳ· τῳ γαρ ανδρι τῳ γενναιῳ ταυτ᾽ ειναι τα ενταφια, τα ὡς αληθως κοσμȣ̃ντα αυτον.

Αγγελος, Verkünder, von αγγελλω, ich kündige an.
θνησκω, τεθνημι.

δια-

διατελεω, ich harre bis zum Ende aus.
ενιοι, einige.
ᾔδειν, von ειδω, Plusquamperf.
μελει, es ist zur Sorge.
στολη, Zurüstung zum Kriege, 2) langer Rock, von στελλω.
πανοπλια, Waffenrüstung, von ὁπλον, und πας.
γενναιως, edelgebohren, 2) rechtschaffen ꝛc.
ἐνταφιος, was zur Grabstätte gehöret, 2) Grabschmuck.

Persische Erziehung.

Zweck, Ort des Unterrichts, Eintheilung der Schüler.

Οἱ περσικοι νομοι προλαβοντες επιμελονται, ὁπως την αρχην μη τοιȣ̃τοι εσονται ὁι πολῖται, ὡστε πονηρȣ̃ τινος εργȣ, και αισχρȣ εφιεσθαι. επιμελονται δε ὡδε· εστιν αυτοις ελευθερα αγορα καλȣμενη, ενθα τα τε βασιλεια και τα αλλα αρχεῖα πεποιηται εντευθεν τα μεν ωνια, και ὁι αγοραιοι, και αἱ τȣτων φωναι απεληλανται εις αλλον τοπον, ὡς μη μιγνυηται ἡ τȣτων τυρβη τῃ των πεπαιδευμενων ευκοσμια.

μια. διηρηται δε αυτη ἡ αγορα εις τετταρα μερη. τετων δ' εςιν ἑν μεν παισιν, ἑν δε εφηβοις, αλλο τελειοις ανδρασιν, αλλο τοις ὑπερ τα ςρατευσιμα ετη γεγονοσι.

Περσικος, persisch.
επιμελεομαι, ich sorge, von μελει.
πονηρος, böse, von πενομαι.
εφιεμαι, ich begebe mich hinein, 2) verlange etwas.
ελευθερος, frey.
ωνιος, ein feiles Gut, ωνεομαι, ich kaufe.
αγοραιος, Käufer, von αγορα.
φωνη, Stimme, Ruf, Lärm.
απελαυνω, ich treibe weg, entferne, von ελαυνω.
μιγνυμι, ich mische.
τυρβη, Tumult, Volksgewühl.
ευκοσμια, schöne Ordnung.
διαιρεω, ich zertheile, von αἱρεω.
εφηβος, Jüngling von 19 Jahren, von ἡβη, das mannbare Alter, 2) Göttinn der Jugend.
τελειος, vollkommen, von τελος, εος.
ςρατευσιμος, zum Kriege geschickt, ςρατος, Heer.

Pflicht

Pflicht, und Stunde im Erziehungshause zu erscheinen.

Νομῳ δε εις τας ἑαυτων χωρας ἑκαςοι τȣτων παρεισιν, οἱ μεν παιδες ἁμα τῃ ἡμερᾳ, και οἱ τελειοι ανδρες. οἱ δε γεραιτεροι, ἡνικ᾽αν ἑκαςω προχωρῃ, πλην εν ταις τεταγμεναις ἡμεραις, εν αἱς δεῖ αυτȣς παρεῖναι οἱ/δε εφηβοι και κοιμῶνται περι τα αρχεῖα συν τοις γυμνικοις ὁπλοις πλην των γεγαμηκοτων. ȣτοι δε ȣτε επιζητȣ̃νται, ην μη προρρηθῃ παρεῖναι· ȣτε πολλακις απεῖναι καλον.

Χωρα, ιον, Ort, Platz, 2) Acker, 3) Land.
ἑκαςος, ein jeder.
ἁμα, gleich, zugleich mit, 2) so bald.
τελειος, zu Ende gebracht, 2) volljährig, 3) vollkommen, von τελος.
γεραιος, alt. Die Attiker setzen gern den Komparativ.
ἡνικα, damal, als, wann.
προχώρεω, ich gehe hervor, 2) habe Fortgang.
προχωρει, es gefällt.
κοιμαω, ich mache schlafen, κοιμαομαι, ich schlafe.

αρχειον, Kurie, Pallast, von αρχη.
γυμνικος, gymnastisch, rüstig, was zur Uebung der nackten Kämpfer taugt, von γυμνος.
προῤῥεω, ich sage vorher, von ῥεω.

Auswahl der Lehrer für jedes Alter.

Αρχοντες δε εφ᾽ ἑκαςῳ τϐτων των μερων εισι δωδεκα (δωδεκα γαρ και περσων φυλαι διῃρηνται) και επι μεν τοις παισιν εκ των γεραιτερων ᾑρημενοι εισιν, ὁι αν δοκῶσι τϐς παιδας βελτιςϐς αποδεικνῦναι. επι δε τοις εφηβοις, εκ των τελειων ανδρων, οἱ αν αυτϐς τϐς εφηβϐς βελτιςϐς δοκῶσι παρεχειν· επι δε τοις τελειοις ανδρασιν, οἱ αν δοκῶσι παρεχειν αυτϐς μαλιςα τα τεταγμενα ποιϐντας, και τα παραγγελλομενα ὑπο της μεγιςης αρχης. εισιν δε και των γεραιτερων προςαται ᾑρημενοι, οἱ προστατευϐσιν, ὁπως και αυτοι τα καθηκοντα αποτελῶσιν.

Δωδεκα, oder δυοκαιδεκα, zwölf, von δεκα, zehn, und δυο, zwey.
διαιρεω, ich theile, zerschneide, von αιρεω.

προσ-

Bayerische Staatsbibliothek München

προστατευω, oder προστατιω, ich stelle hinzu 2) trage einem was auf, befehle.
προστατης. Befehler, 2) Aufseher.
διατελεω, ich bringe zu Ende, vollziehe.

Tugendstudium.

Ἁ δε ἑκαςῃ ἡλικια προστετακται ποιεῖν, διηγησομεθα, ὡς μαλλον δηλον γενηται, ἡ επιμελονται, ὡς αν βελτιςοι ειεν ὁι πολιται. ὁι μεν δε παιδες εις τα διδακαλεια Φοιτῶντες, διαγȣτι μανθανοντες δικαιοσυνην, και λεγȣσιν, ὁτι επι τȣτο ερχονται, ὡςπερ παρ᾽ ἡμιν ὁι τα γραμματα μαθησομενοι. ὁι δε αρχοντες αυτων διατελȣ͂σι το πλεῖςον μερος της ἡμερας δικαζοντες αυτοις. γιγνεται γαρ δη και παισι προς αλληλȣς, ὡςπερ ανδρασιν, εγκληματα και κλοπης και ἁρπαγης και βιας, και απατης, και κακολογιας, και αλλων οἱων εικος. ȣ̔ς δ᾽ αν γνῶσι τȣτων τι αδικȣ͂ντας, τιμωρȣ͂νται. κολαζȣσι δε και ȣ̔ς αν αδικως εγκαλȣ͂ντας ἑυρισκωσι· δικαζȣσι δε και εγκληματος, ȣ̔ ἑνεκα ανθρωποι μισȣσι μεν αλληλȣς μαλιςα, δικαζονται δε ἡκιςα, αχαριςιας· και ὁν αν γνῶσι δυναμενον μεν χαριν αποδιδοναι, μη αποδιδοντα δε,

 κολα-

κολαζουσι δε τουτον ισχυρῶς. οιονται γαρ τους αχαριστους, και περι Θεους αν μαλιστα αμελῶς εχειν, και περι γονεας, και πατριδα, και φιλους. ἑπεσθαι δε δοκεῖ μαλιστα τῃ αχαριστιᾳ ἡ αναισχυντια. και γαρ ἁυτη μεγιστη δοκεῖ ειναι επι παντα τα αισχρα ἡγεμων.

Ἡλικια, Statur, 2) jedes Alter.
διηγεομαι, ich führe es durch, 2) erzähle.
μαλα, sehr.
δηλος, scheinbar.
βελτιστος, von αγαθος.
διδασκαλειον, Schule, von διδασκω.
φοιταω, ich gehe oft, besuche.
δικαζω, ich richte, von δικη.
εγκλημα, τος, Anklage von καλεω.
κλοπη, oder κλεπος, εος, Diebstahl, von κλεπτω, ich stehle.
ἁρπαγη, Raub, von ἁρπαζω, ich raube.
ὁιος, welcher.
εικος, von εικως, οτος, wahrscheinlich, 2) schicklich, 3) billig, gerecht.
τιμωρεω, ich räche, 2) strafe, von τιω.
μισεω, ich hasse, von μισος εος, Haß.
αχαριστια, Undank, von χαρις, ιτος.
οιομαι, ich glaube.
αμελως, sorglos, von μελει.

αναισ-

αναισχυντια, Ausgeschämtheit, von αισχος, εος.

Macht des Beyspiels, Mäßigkeit, Gehorsam, Körperübung.

Διδασκȣσι δε τȣς παιδας και σωφροσυνην. μεγα δε συμβαλλεται εις το μανθανειν σωφρονεῖν αυτȣς, ὁτι και τȣς πρεσβυτερȣς ὁρωσιν ανα πασαν ἡμεραν σωφρονως διαγοντας· διδασκȣσι δε αυτȣς, και πειθεσθαι τοις αρχȣσι· μεγα δε και εις τȣτο συμβαλλεται, ὁτι ὁρωσι και τȣς πρεσβυτερȣς πειθομενȣς τοις αρχȣσιν ισχυρῶς. διδασκȣσι δε και εγκρατεῖς ειναι γαςρος και ποτȣ. μεγα δε και εις τȣτο συμβαλλεται, ὁτι ὁρωσι και τȣς πρεσβυτερȣς ȣ προσθεν απιοντας γαςρος ἑνεκα, πριν αν αφῶσιν ὁι αρχοντες· και ὁτι ȣ παρα μητρι σιτȣ͂νται ὁι παιδες, αλλα παρα τῳ διδασκαλῳ, ὁταν ὁι αρχοντες σημηνωσι. Φερονται και οικοθεν σιτον μεν, αρτον· οψον δε, καρδαμον· πιεῖν δε, ην τις διψῇ, κωθωνα, ὡς απο τȣ ποταμȣ αρυσασθαι. προς δε τȣτοις μανθανȣσι τοξευειν, και ακοντιζειν·

μεχρι μεν δη ἑξ η ἑπτακαιδεκα ετων απο γενεας ὁι παιδες ταυτα πραττουσιν· εκ τουτου δε εις τους εφηβους εξερχονται.

σνμβαλλομαι, ich errathe, 2) trage bey, 3) helfe.

εγκρατης, εος, der etwas in seiner Gewalt hat, 2) mäßig, von κρατης.

γαστηρ, ερος, Bauch, 2) Magen, 2) Eßlust.

σιτεω, ich ernähre, 2) speise, von σιτος.

σημαινω, ich gebe das Zeichen, 2) befehle, von σημα, τος.

καρδαμος, Kresse. Die Alten assen dieses Kraut roh.

διψαω, ich dürste, von διψη, Durst.

κωθων, ωνος, Becher.

ποταμος, Fluß, 2) Gewässer.

αρυω, ich schöpfe.

τοξευω, ich schieße mit dem Bogen, von τοξον, Bogen.

ακοντιζω, ich werfe den Spies, von ακων, οντος, oder ακοντιον, Spies.

εξερχομαι, ich gehe heraus, 2) komme.

Besondere Sorge für das Jünglingsalter, Jagdübung.

Ὁυτοι δε αυ ὁι εφηβοι διαγουσιν ὡδεδεκα ετη, αφ' ὁυ αν εκ παιδων εξελθωσι,

κοι

κοιμῶνται μεν περι τα αρχεῖα και φυλακης ἑνεκα της πολεως, και σωφροσυνης. δοκει γαρ αυτη ἡ ἡλικια μαλιϛα επιμελειας δεῖσθαι. παρεχȣσι δε και την ἡμεραν ἑαυτȣς μαλιϛα τοις αρχȣσι χρῆσθαι, ην τι δεωνται ὑπερ τȣ κοινȣ. και ὁταν μεν δεῃ, παντες μενȣσι περι τα αρχεῖα. ὁταν δε βασιλευς εξιῃ επι θηραν, εξαγει την ἡμισειαν της φυλακης. ποιεῖ δε τȣτο πολλακις τȣ μηνος. Εχειν δε δεῖ τȣς εξιοντας, τοξα παρα την φαρετραν, και εν κολεῷ κοπιδα, η σαγαριν· ετι δε και γερρον, και παλτα δυο, ὡϛε το μεν αφιεναι, τῳ δ᾽ αν δεῃ, εκ χειρος χρῆσθαι.

φυλακη, Wache, von φυλασσω, ich bewache, schütze.
παρεχω, ich gewähre, gebe mich hin, 2) verursache.
κοινον, Staat, von κοινος, gemein.
μενω, ich bleibe, 2) warte.
εξειμι, ich gehe heraus.
θηρα, Jagd, θηρ, ος, ein wildes Thier.
εξαγω, ich führe hinaus.
ἡμισυς, εια, υ, halb.
μην, ος, Monat.
κολεος, Scheide.

κοπις,

κοπις, δος, ein kleiner Säbel, von κοπτω ich haue ꝛc.
σαγαρις, δος, Streitaxt.
γεῤῥον, Perserschild, aus Reisern geflochten.
παλτα, Wurfspieß, Lanze, von παλλω, ich schwinge, schüttle.

Nutzen der Jagd.

Δια τȣτο δε δημοσιᾳ τȣ θηρᾶν επιμελονται, και βασιλευς, ὥσπερ και εν πολεμῳ, ἡγεμων αυτοις εστι, και αυτος δε θηρᾷ, και των αλλων επιμελεῖται, ὁπως αν θηρωεν, ὁτι αληθεστατη δοκεῖ ἁυτη ἡ μελετη των προς τον πολεμον ειναι. και γαρ πρωϊ ανιστασθαι εθιζει και ψυχη και θαλπη ανεχεσθαι, γυμναζει δε και ὁδοιποριαις, και δρομοις. αναγκη δε και τοξευσαι θηριον, και ακοντισαι, ὁπȣ αν παραπιπτῃ. και την ψυχην δε πολλακις αναγκη θηγεσθαι εν τῃ θηρᾳ, ὁταν τι των αλκιμων θηριων ανθιστῆται. παιειν μεν γαρ δεῖ το ὁμοσε γίγνομενον, Φυλαξασθαι δε το επιΦερομενον· ὥστε ȣ ῥαδιον ἑυρειν τι εν τῃ θηρᾳ απεστι των εν πολεμῳ παρόντων.

Δημο-

Δημοσια, öffentlich, von δημος, Volk, δημοσια (χωρα oder βȣλη) Ellyps.
θηραω, ich jage.
αληθης, εος, wahr, 2) geschickt.
πρωϊ früh, mit Anbruch des Tages.
ανιςημι ich richte mich auf, 2) stehe auf.
εθιζω, ich gewöhne.
ψυχος, εος, Kälte, Frost.
θαλπος, εος, Wärme, von θαλπω, ich wärme, erhitze.
ὁδοιπορια, Reise, Zug, von ὁδος, und πορεω.
δρομος, Lauf, von τρεχω.
θηγω, ich schärfe, 2) reize an, 3) ermahne.
παραπιπτω, ich falle nahe, 2) stürze herein.
αλκιμος, stark, von αλκη, Stärke, 2) Vorzug in jeder Rücksicht.
ὁμοσε, zusamm, an einem Orte, 2) handgemein.

Enthaltsamkeit, Hunger würzet das Mahl.

Εξερχονται δε επι την θηραν, αριςον εχοντες πλειον μεν, ὡς το εικος, των παιδων, τ'αλλα δε ὁμοιον και θηρῶντες μεν ȣκ αν αριςησαιεν· ην δε τι δεη θηριȣ ἑνεκα

κα επικαταμεῖναι, η αλλως βȣληθῶσι διατριψαι περι την θηραν, το αριςον τȣτο δειπνησαντες, την ὑςεραιαν αυ θηρῶσι μεχρι δειπνȣ· και μιαν αμφω ταυτας τας ἡμερας λογιζονται, ὁτι μιας ἡμερας σιτον δαπανῶσι. τȣτο δε ποιȣσι, τȣ εθιζεσθαι ἑνεκα, ἱνα και, εαν τι εν πολεμῳ δεησῃ, δυνωνται τȣτο ποιεῖν. και οψον δε τȣτο εχȣσιν ὁι τηλικȣτοι ὁ, τι αν θηρασωσιν· ει δε μη, το καρδαμον. ει δε τις αυτȣς οιεται η εσθιειν αηδως, ὁταν καρδαμον μονον εχωσιν επι τῳ σιτῳ, η πινειν αηδως, ὁταν ὑδωρ πινωσιν, αναμνησθητω, πως μεν ἡδυ μαζα και αρτος πεινῶντι φαγειν, πως δε ἡδυ ὑδωρ διψῶντι πιεῖν.

Αριςον, Morgenbrod, auch 2) Mittagmahl.
αριςαω, Ich halte Mahlzeit, speise am Morgen, oder Mittag.
επικαταμενω, ich bleibe lange zurück.
δειπνεω, ich nehme das Nachtmahl, von δειπνος, Nachtmahl; auch 2) jedes Mahl.
αυ wieder, zurück, 2) im Gegentheil.
λογιζομαι, ich betrachte, 2) halte für, 3) berechne.
δαπαναω, ich wende daran, 2) zehre auf.
τηλικȣτος, so groß, so alt, von ἡλικος, wie groß.

πηλικος; wie groß?
αηδος, unsanft, 2) unschmackhaft.
αναμιμνησκω, oder αναμναομαι, ich erinnere mich.
μαζα, Teig aus Mehl mit Wasser, Milch, oder Oel, 2) Brei, Kuchen.
πεινaω, ich hungere, von πεινα, Hunger.
Φαγω, ich esse.
διψαω, ich dürste, von διψη, Durst.

Wiederholter Jugendunterricht, Vorzug des öffentlichen Kämpfers, Vertheidigung der Heimath.

Ἁι δε αυ μενȣσαι Φυλαι διατριβȣσι μελετωσαι τα τε αλλα, ἁ παιδες οντες εμαθον, και τοξευειν, και ακοντιζειν· και διαγωνιζομενοι ταυτα προς αλληλȣς διατελȣ͂σιν. εισι δε και δημοσιοι τȣτων αγωνες, και αθλα προτιθεται. εν ᾗ δ᾽ αν των Φυλων πλεισοι ωσι δαημονεςατοι, και ανδρικωτατοι, και ευπειςοτατοι, επαινȣσιν ὁι πολῖται, και τιμῶσιν ȣ μονον τον νυν αρχοντα αυτων, αλλ᾽ και ὁςις αυτȣς παιδας οντας επαιδευσε. χρῶνται δε τοις μενȣσι των εφηβων ἁι αρχαι, ἡν τι η Φρȣρησαι

σαι δεησῃ η κακουργους ερευνησαι, η λῃστας ὑποδραμειν, η και αλλο τι ὁσα ισχυος, η ταχους εργα εστι. ταυτα μεν δη ὁι εφηβοι πραττουσιν. επειδαν δε τα δεκα ετη διατελεσωσιν, εξερχονται εις τους τελειους ανδρας.

Αγων, ωνος, Kampf, 2) Verdruß, 3) Gefahr.
προτιθημι, ich setze vor.
δαημων, ονος, kündig, 2) geschickt, von δαιω.
ανδρικος, mannbar, 2) tapfer, von ανηρ.
ευπειστος, gehorsam, von πειθω.
κακουργος, Bösewicht, von κακος, und εργον.
ερευναω, ich spüre auf, suche nach.
Λῃστης, oder Ληιστης, Mörder, Räuber, von λεια, Beute.
ὑποτρεχω, ich laufe heimlich unter was hin, 2) verfolge.
ιχυς, υος, Stärke, 2) Macht.
ταχυς, εος, Geschwindigkeit.

Pflich-

Pflichten der Månner, Waffenrüstung, Würdenverwaltung.

Αφ' ου δ' αν εξελθωσι χρονου εκ των εφηβων, ουτοι αυ πεντε και εικοσιν ετη διαγουσιν ὡδε. πρωτον μεν, ὡσπερ ὁι εφηβοι, παρεχουσιν ἑαυτους ταις αρχαις χρησθαι. ην τι δεῃ περι του κοινου, ὁσα σωφρονουντων τε ηδη εργα εστι, και ετι δυναμενων. ην δε που δεησῃ στρατευεσθαι, τοξα μεν ὁι ουτω πεπαιδευμενοι ουκετι εχοντες ουδε παλτα, στρατευονται, θωρακα τε περι τοις στερνοις, και γερρον εν τῃ αριστερᾳ, οἱον παραγραφονται ὁι Περσαι εχοντες· εν δε τῃ δεξιᾳ μαχαιραν η κοπιδα. και ἁι αρχαι πασαι εκ τουτων καθιστανται, πλην ὁι των παιδων διδασκαλοι· επειδαν δε τα πεντε, και εικοσιν ετη διατελεσωσιν, ειησαν μεν αν ουτοι πλειον τι η πεντηκοντα ετη γεγονοτες απο γενεας. εξερχονται δε τηνικαυτα εις τους γεραιτερους οντας τε, και καλουμενους.

Εικοσι, zwanzig.
σωφρονεω, ich denke reif, 2) bin vernünftig, lebe unbescholten.

ουκετι, nicht mehr.
στερνον, Brust.
δεξια, die Rechte (χειρ, ος)
μαχαιρα, Schwert, 2) Messer, von μαχομαι, ich kämpfe.
πεντηκοντα, fünfzig.
γενεα, Geburt, Geschlecht.

Weise Richter, Kläger, und Strafe des Beklagten.

Ὁι δε αυ γεραιτεροι ὁυτοι στρατευονται μεν ουκετι εξω της ἑαυτων, οικοι δε μενοντες δικαζουσι τα τε κοινα παντα, και τα ιδια. και θανατου δε ὁυτοι κρινουσι, και τας αρχας ὁυτοι πασας ἁιρουνται. και ην τις, η εν εφηβοις, η εν τελειοις ανδρασιν, ελλιπη τι των νομιμων, Φαινουσι μεν ὁι Φυλαρχοι ἑκαστον, και των αλλων ὁ βουλομενος. ὁι δε γεραιτεροι ακουσαντες εκκρινουσιν. ὁ δε εκκριθεις, ατιμος τον λοιπον βιον διατελει.

Νομιμος, gesetzmäßig, von νομος.
Φαινω, ich bringe an das Licht, 2) zeige, klage an.
Φυλαρχος, Zunftführer.

εκκρινω,

εκκρινω, ich sondere aus, 2) entsetze einer Würde, 3) verbanne aus einem Rang, von κρινω, unterscheide, 2) richte.

Vorrechte der öffentlichen Erziehung.

Ινα δε σαφεςερον δηλωθῃ πασα ἡ περσων πολιτεια, μικρον επανειμι. νυν γαρ εν βραχυτατῳ αν δηλωθειη, δια τα προειρημενα. λεγονται μεν γαρ Περσαι αμφι τας δωδεκα μυριαδας ειναι. τȣτων δε ȣδεις απεληλαται νομῳ τιμων και αρχων, αλλ᾽ εξεςι πασι Περσαις πεμπειν τȣς ἑαυτων παιδας εις τα κοινα της δικαιοσυνης διδασκαλεια. αλλ᾽ ὁι μεν δυναμενοι τρεφειν τȣς παιδας αργȣ̃ντας, πεμπȣσιν ὁι δε μη δυναμενοι ȣ πεμπȣσιν. ὁι δ᾽αν παιδευθωσι παρα τοις δημοσιοις διδασκαλοις, εξεςιν αυτοις εν τοις εφηβοις νεανισκευεσθαι· τοις δε μη διαπαιδευθεισιν ȣ̔τως, ȣκ εξεςιν. ὁι δ᾽αν εν τοις εφηβοις διατελεσωσι τα νομιμα ποιȣ̃ντες εξεςι τȣτοις εις τȣς τελειȣς ανδρας συναλιζεσθαι, και αρχων και τιμων μετεχειν. ὁι δ᾽αν αυ εν τοις παισι μη διατε-

τελεσωσιν, η εν τοις εφηβοις, ουκ εισερχονται εις τους τελειους. οἱ δ' αν αυ εν τοις τελειοις διαγενωνται ανεπιληπτοι, οὗτοι των γεραιτερων γινονται. οὕτω μεν δη οἱ γεραιτεροι δια παντων των καλων εληλυθοτες καθιςανται. και ἡ πολιτεια αυτη, ᾗ οιονται χρωμενοι βελτιςοι αν ειναι. ταυτα μεν δη κατα της των Περσων παιδειας εχομεν λεγειν.

Σαφης, εος, offenbar, deutlich.
επανειμι, ich gehe zurück.
προερεω, ich sage vorher.
αμφι, ohngefähr, um, wegen, mit, zu.
μυριας, δος, Zahl von 10000.
αργεω, αεργεω, ich verdiene das Brod nicht durch Arbeit, 2) bin müßig.
συναλιζω, ich versammle, von ἅλις, genug.
ανεπιληπτος, untadelhaft, der nicht ergriffen werden kann, von λαμβανω.

Ari=

Aristippus.

Zufriedenheit mit dem Wechsel des Glückes, Umgang, Weltweisheit, unschuldiger Genuß der Glücksgüter.

Αριϛιππος ἱκανος ἦν ἁρμοσασθαι και τοπῳ και χρονῳ και προσωπῳ· διο ποτε Πλατωνα προς αυτον ειπειν, σοι μονῳ δεδοται και χλαμιδα φορεῖν, και ῥακος. παριοντα ποτε αυτον λαχανα πλυνων Διογενης εσκωψε, και φησιν, ει ταυτα εμαθες προσφερεσθαι, ουκ αν τυραννων αυλας εθεραπευες. ὁ δε, και συ, ειπεν, ειπερ ηδεις ανθρωποις ὁμιλεῖν, ουκ αν λαχανα επλυνες. ερωτηθεις τι αυτῳ περιγεγονεν εκ φιλοσοφιας, εφη, το δυνασθαι πασι θαῤῥουντῶς ὁμιλεῖν. ονειδιζομενος ποτ', επι τῳ πολυτελῶς ζῆν, ει τουτ', εφη, φαυλον εϛιν, ουκ αν εν ταις των θεων ἑορταις εγινετο. ερωτηθεις, τι πλεον εχουσιν οι φιλοσοφοι; εφη, εαν παντες οι νομοι αναιρεθωσιν, ὁμοιως βιωσομεν.

προσωπον, was um die Augen herum ist, 2) Gesicht, 3) Person.

χλαμυς,

χλαμυς. δος, Oberkleid, das der Führer von Purpur, mit Gold gestickt, trug; auch überhaupt, 2) jedes gemeinen Kriegers.
ῥακος, εος, zerrissenes Gewand, von ῥησσω, ῥηγνυω, ῥηγνυμι, ich zerreiße.
λαχανον, Kohl, Kraut, von λαχαινω, ich grabe um.
πλυνω, ich wasche, 2) schelte jemand.
Διογενης, Diogenes.
αυλα, Ort unter freyem Himmel, 2) Vorhof, 3) Stall, 4) Pallast.
θεραπευω, ich bin Sklav, 2) verehre, 3) mache gesund, von Θεραπων, οντος, Sklav.
περιγινομαι, ich bleibe übrig.

Vorzug des Zöglings, Lektür.

Ερωτηθεις, τινι διαφερȣσιν ὁι πεπαιδευμενοι των απαιδευτων; εφη, ὡπερ ὁι δεδαμασμενοι ἱπποι των αδαμαςων. αμεινον εφη επαιτην η απαιδευτον ειναι· ὁι μεν γαρ χρηματων, ὁι δε ανθρωπισμȣ δεονται. Ερωτηθεις ὑπο τινος τι αυτȣ ὁ ὑιος αμεινων εςαι παιδευθεις; και ει μηδεν αλλο, ειπεν, εν γȣν τῳ θεατρῳ ȣ καθεδησεται λιθος επι λιθῳ. συνιςαντος τινος αυτῳ ὑιον, ητησε πεντακοσιας δραχμας.

τε δε ειπόντος, τοσετε δυναμαι ανδραποδον ωνησασθαι· πριῶ, εφη, και ἕξεις δυο. σεμνυνομενε τινος επι πολυμαθιᾳ, εφη, ὥσπερ εχ οἱ τα πλειςα εσθιοντες ὑγιαινεσι μαλλόν τών τα δεοντα προσφερεμενων; ἑτως εχ οἱ πολλα, αλλ οἱ χρησιμα αναγινωσκοντες εισι σπεδαῖοι.

Διαφερω, ich trage von einander, 2) trenne mich, 3) bin unterschieden.
δαμαζω, δαμαω, ich bändige, αδαμαςος, unbezwungen.
ἱππος, Pferd.
αμεινών, ονος, besser.
επαιτης, Bettler, επαιτεω, ich bettle, von αιτεω.
ανθρωπισμος, Menschlichkeit.
θεατρον, Schauplatz, von θεαομαι.
πεντακοσιοι, αι, α, fünfhundert, von πεντε.
δραχμα, ein 4 Groschen Stück.
ανδραποδον, ε, Fuß des Menschen, 2) Sklave, von ανηρ, und πες.
σεμνυνομαι, ich mache mich ehrwürdig, 2) prale.
πολυμαθια, Vielwisserey.
ὑγιαινω, ich bin gesund, von ὑγιης.
προσφερομαι, ich trage mich hinzu, gehe, 2) betrage mich, 3) trage zum Mund, genieße.

χρησιμος, was man gebrauchen kann, nütz-
lich, gut.

Eitler Stolz, Furcht des Philosophen, Lohn des Arbeiters, Geldverachtung.

Αυχᾶντος τινος επι τῳ κολυμβᾶν, ουκ αισχυνῃ, ειπεν, επι δελφινος εργοις αλαζονευομενος; πλεων ποτε, χειμωνος επιγενομενου, πανυ σφοδρα εταραττετο. εφη δη τις τον συμπλεοντων· ω Αριςιππε, και συ δεδοικας, ὡς ὁι πολλοι; ὁ δε, και μαλα γε εικοτως· ὑμιν μεν γαρ περι κακοδαιμονος εςι βιου ἡ σπουδη, και ὁ νυν κινδυνος, εμοι δε περι ευδαιμονος. προς τον αιτιωμενον, ὁτι Σωκρατους μαθητης ων αργυριον λαμβανει, και μαλα, ειπε. και γαρ Σωκρατη, πεμποντων αυτῳ τινων και σιτον και οινον, ολιγα λαμβανοντα, τα λοιπα αποπεμπειν· ειχε γαρ ταμιας τους πρωτους Αθηναιων, εγω δε Ευτυχιδην αργυρωνητον. του θεραποντος εν ὁδῳ βαςαζοντος αργυριον, και βαρυνομενου· αποχεε,

εφη,

εφη, το πλεον, και, ὁσον δυνασαι, βαςαζε.

Αυχεω, ich prale.
κολυμβαω, ich schwimme.
αισχυνομαι, ich schäme mich, von αισχος, εος.
Δελφιν, oder Δελφις, ινος, Delphin, ein Meerthier.
αλαζονευομαι, ich prale, von αλαζων, ονος, Praler.
ταραττομαι, ich werde bewegt, 2) erschreckt.
δεδοικα, von δειδω.
και μαλα γε εικωτος, und zwar mit beßtem Rechte.
σπȣδη, das Eilen, 2) Sorge, 3) Gunst, 4) Eifer, Fleiß, von σπευδω.
ὁ νυν (ων Ellyps.) die izt seyende, gegenwärtige.
κινδυνος, Gefahr.
ταμιας, ȣ, Austheiler der Speisen, 2) Verwalter.
Ευτυχιδης, Eutychides.
αργυρωνητης, ein um Silber gekaufter Sklav, von αργυρος, Silber, Geld ꝛc.
ωνεομαι, ich kaufe.
βαςαζω, ich trage.
βαρυνω, ich drücke durch Schwere, βαρος, εος, schwere Last.

 αποχεω,

αποχεω, oder αποχυω, ich gieße, schütte weg, von χεω.
ὁσος, so viel, wie viel.

Gleichgestimmheit der Seele.

Πανυ σφοδρα ερρωμενως εῳκει λεγειν ὁ Αρισιππος, παρεγγυων, μητε τοις παρελθουσιν επικαμνειν, μητε των επιοντων προκαμνειν. ευθυμιας γαρ δειγμα το τοιουτο, και ἱλεω διανοιας αποδειξις. προσετατε δε εφ᾽ ἡμεραν την γνωμην εχειν, και αυ παλιν της ἡμερας επ᾽ εκεινῳ τῳ μερει, καθ᾽ ὁ ἑκαστος, η πραττει τι, η εννοει. μονον γαρ εφασκεν ἡμετερον ειναι το παρον, μητε δε το φθανον, μητε το προσδοκωμενον· το μεν γαρ απολωλεναι, το δε αδηλον ειναι, ειπερ εσαι.

ερρωμενως, stark, muthvoll, weise, von ῥωννυμαι, ich werde gestärkt, ῥωμη, Stärke. εῳκειν, εοικειν. Plusquamp. Med. von εικω.
παρεγγυαω, ich gebe in die Hand, 2) ermahne, 3) befehle, 4) lehre, von εγγυη, Bürgschaft.

επικαμνω,

επικαμνω, ich arbeite, 2) bin müde, 3) ängstige mich.

ευθυμια, Wohlgemuthheit, 2) munterer Geist, von θυμος. ꝛc.

δειγμα, τος, Beweis, 2) Zeichen, von δεικνυμι.

εννοεω, ich denke, von νȣς.

Φθανω, ich komme vor, 2) eile.

προσδοκεω, ich erwarte, hoffe, von δοκαζω, δοκαω, ich beobachte, 2), erwarte, 3) meine.

απολλυμι, ich werde unglücklich, bin verloren, von ολλυμι, ich verderbe, 2) verliere.

αδηλος, nicht offenbar, 2) ungewiß, 3) undeutlich, von δηλος, offenbar, deutlich.

Plato.

Erst Dichter, dann Philosoph.

Πλατων τα πρωτα επι ποιητικην ὡρμησεν, και ἡρωικα εγραφε μετρα. ειτα αυτα κατεπρησεν ὑπεριδων αυτων, επει τοις Ὁμηρȣ αυτα αντικρινων ἑωρα κατα πολυ ἡττωμενα. επεθετο ȣν τραγωδιᾳ, και εμελλεν αγωνιζεσθαι, δȣς ηδη τοις ὑποκριταις τα ποιηματα. ακȣσας δε Σωκρατȣς ἁπαξ ἁιρεθεις ὑπο της εκεινȣ σειρηνος, τȣ αγω-

αγωνισματος ου μονον απεσχη τοτε, αλλα και τελεως το γραφειν τραγωδιαν απερριψε, και απεδυσατο επι φιλοσοφιαν.

Πλατων, ωνος, Plato, von πλατυς, εος, Breite; denn er hatte eine breite Stirne.
ποιητικη, Dichtkunst (τεχνη, Kunst)
ὁρμαω, ich setze in schnelle Bewegung, 2) ich setze mich (εμαυτον) in Bewegung, verlege mich eifrig, von ὁρμη, heftiger Antrieb, 2) Sturm, 3) Reise, 4) eifrige Begierde.
ἡρωικος, heldenmäßig, 2) sechsfüßige Verse, von ἡρως, ωος, Held, Halbgott.
καταπρηθω, ich verbrenne.
Ὁμηρος, Homer.
αντικρινω, ich halte entgegen, vergleiche, von κρινω.
ἡτταομαι, ich bin geringer, werde besiegt, von ἡσσων, oder ἡττων, ονος, geringer, schwächer.
τραγωδια, Trauerspiel.
αγωνιζομαι, ich streite um rc.
ὑποκριτης, wer eine andere Person vorstellt, also Bildhauer, Schauspieler, 2) Heuchler.
Σειρην, ηνος, Sirene, die mit ihrem sanften Liede den Hörer kettet, von Σειρα, Kette.
αποριπτω, ich werfe weg, 2) lasse ab.

αποσ-

αποδυομαι, ich ziehe mich aus, (gleich dem Kämpfer) 2) mache mich rüstig.

Luxus der Akragantiner.

Πλατων ιδων Ακραγαντινȣς, και οικοδομȣ̃ντας πολυτελω̃ς και ὁμοιως δειπνȣ̃ντας, ειπεν, ὁτι αρα ὁι Ακραγαντινοι οικοδοιμȣ̃σι, ὡς αει βιωσομενοι, δειπνȣ̃σι δε, ὡς αει τεθνηξομενοι. λεγει δε τιμαιος, και ὁτι αργυραις ληκυθοις, και ςλεγγισιν εχρω̃ντο, και ελεφαντινας κλινας ειχον ὁλας.

Ακραγαντινος, ein Akragantiner.
τιμαιος, Timäus.
ληκυθος, Oelkrug, Balsambüchse, 2) zu künstliche Rede.
ςλεγγις, ιδος, Werkzeug mit kurzen Zähnen, den Schweis ꝛc. abzuschaben.
ελεφαντινος, elfenbeinern, von ελεφας, ντος, Elephant, 2) Elfenbein.
ὁλος, ganz.

Weis-

Weisheit verträgt sich gut mit Geselligkeit.

Πλατων συνεσκηνωσεν αγνῶσιν ανθρωποις, και αυτος ων αυτοις αγνως. ουτως δε αυτους εχειρωσατο, και ανεδησατο τῃ συνουσιᾳ συνεστιωμενος τε αυτοις αφελως, και συνδιημερευων εν πασιν, ὡς ὑπερησθῆναι τους ξενους τῃ του ανδρος συντυχιᾳ. ουτε δε Ακαδημιας εμεμνητο, ουτε Σωκρατους* αυτογε μεν τουτο ενεφανισεν αυτοις, ὁτι καλεῖται Πλατων. επει δε ηλθον εις τας Αθηνας, ὑπεδεξατο αυτους ευ μαλα φιλοφρονως. και ὁι ξενοι, αγε, ειπον, ω Πλατων, επιδειξον ἡμιν και τον ὁμωνυμον σου τον Σωκρατους ὁμιλητην, και επι την Ακαδημιαν ἡγησαι την εκεινου, και αποσυστησον τῳ ανδρι, ἱνα τι και αυτου απολαυσωμεν. ὁ δε ηρεμα ὑπομειδιασας, ὡσπερ ουν και ειωθει, αλλ' εγω, φησιν, αυτος εκεινος ειμι. οἱ δε εξεπλαγησαν, ει τον ανδρα εχοντες μεθ' ἑαυτων τον τοσουτον, ηγνοησαν, ατυφως αυτου συγγενομενου αυτοις, και δειξαντος, ὁτι δυναται και ανευ των συνηθων λογων χειρουσθαι τους συνοντας.

Συσκηναω,

Συσκηναω, εω, und οω, ich wohne unter einem Zelt, σκηνη, Scene, Gezelt.
χειροομαι, ich unterwerfe, bezwinge, 2) mache zum Freunde.
συνεςιαομαι, ich esse mit, genieße mit andern ein Mahl, von εςια, Heerd, συνεςιη, Mahl.
αφελως, einfach, 2) genügsam.
συνδιημερευω, Ich bringe den Tag zu.
ὑπερηδομαι, ich freue mich sehr, von ἡδυς.
συντυχια, Zufall, 2) unversehene Bekanntschaft.
φιλοφρονως, mit freundlichem Sinne, gesellig.
αποσυςατεω, ich stelle vor, 2) empfehle, von ἱςημι.
απολαυω, ich genieße, habe einen Nutzen, von λαω, ich sehe.
ὑπομειδαω, oder ιαω, ich lächle sanft.
εϑω, ich bin gewohnt, von εϑος, εος, Perfet. Med.
εκπληττομαι, ich werde in Schrecken gesetzt, staune, von πλησσω, ich schlage, 2) verwunde, 3) rühre.
τοσυτος, so groß, so viel, von ὁσος.
αγνοεω, ich kenne nicht.
ατυφως, nicht aufgeblasen, nicht stolz, von τυφω.

Un=

Undankbarer Schüler.

Πλατων τον Αριϛοτελη εκαλει πωλον. τι δε εβϐλετο αυτῳ το ονομα εκεινο; δηλονοτι ὡμολογηται, τον πωλον, ὁταν κορεσθῇ τϐ μητρῳϐ γαλακτος, λακτιζειν την μητερα. ηνιττετο ϐν και Πλατων αχαριϛιαν τινα τϐ Αριϛοτελϐς. και γαρ εκεινος τα μεγιϛα εις φιλοσοφιαν παρα Πλατωνος λαβων σπερματα, και εφοδια, ειτα ὑποπλησθεις των αριϛων, και αφηνιασας, αντῳκοδομησεν αυτῳ διατριβην, και αντιπαρεξηγαγεν εν τῳ περιπατῳ εταιρϐς εχων και ὁμιλητας, και εγλιχετο αντιπαλος ειναι Πλατωνι.

Δηλονοτι, nemlich, es ist scheinbar, daß rc.
ὁμολογεω, ich stimme ein, 2) bezeige, 3) deute an.
πωλος, ein Junges z. B. Füllen.
γαλα, ακτος, Milch.
αινισσομαι, ich gebe ein Räthsel, 2) gebe zu verstehen, von αινος.
σπερμα, τος, Saame, von σπειρω, ich säe.
αφηνιαζω, ich werfe den Zügel ab, von ἡνια, Zügel.
αντοικοδομεω, ich baue entgegen.

διατριβη,

διατριβη, das Hinbringen der Zeit, 2) Aufenthalt, 3) Schule.
αντιπαρεξαγω, ich führe einen zum Troß hinaus.
περιπατος, das Spazieren, 2) Ort der gelehrten Unterredung. Aristoteles lehrte spazierend; daher hießen die Schüler Peripatetiker.
γλιχομαι, ich strebe nach Etwas.
αντιβαλος, Widersacher, Gegner.

Gemeiner Besitz der Güter ist die Grundstütze der Gesetzgebung.

Ἡ Πλατωνος δοξα, και ὁ της κατ' αυτον αρετης λογος, και εις Αρκαδας αφικετο. και ουν εδεηθησαν αυτου, πρεσβεις αποστειλαντες, συν τῃ ανωτατω σπουδῃ αφικεσθαι σφισι τον ανδρα, ουκ επι μονῃ τῃ των νεων προστασιᾳ, ουδ' ἱνα αυτοις συγγενηται επι τοις λογοις τοις κατα φιλοσοφιαν· αλλα γαρ και, το ετι τουτων μειζον, νομοθετην αυτον εκαλουν. ουκουν εμελλον ατυχησειν του ανδρος· και γαρ ἡσθη ὁ του Αριστωνος τῃ κλησει, και δη και εμελλεν ὑπακουσεσθαι. ηρετο μεν τοι τους

ἡκοντας,

ἥκοντας, πῶς εχȣσι προς το ισον εχειν ἁπαντες; επει δε εμαθε παρ᾽ αυτων, ὁτι και πανυ αλλοτριως, ȣδε πεισειν αυτȣς τιμᾶν την ισονομιαν, απειπατο την προς αυτȣς επιδημιαν.

Δοξα, Meinung, 2) Gerücht, 3) Ruhm.
αρετη, Fertigkeit in jeder guten Sache, also 1) Tugend, 2) Wissenschaft, 3) jede gute Eigenschaft.
Αρκας, δος, Arkader.
ανω, hoch.
μονος, allein.
προϛασια, Vorsteheramt, Aufsicht.
μελλω, ich werde, 2) zaudere, 3) bin träge.
Αριϛων, ωνος, Vater des Plato.
ὑπακȣω, ich horche, gehorche, von ακȣω, ich höre.
ερομαι, oder ειρομαι, ich frage, von ειρω.
αλλοτριος, fremd, 2) unschicklich, 3) abgeneigt.
ισονομια, Gleichheit der Gesetze, Güter rc.
απειπω, ich sage ab, künde auf, 2) werde muthlos.
επιδημια, Reise, von δημος, Volk.

Gelehrtes Gespräch würzt die Tafel.

Τιμοθεος, ϛρατηγος των Αθηναιων, αποϛας ποτε των δειπνων των πολυτελῶν, παραληφθεις ὑπο τȣ Πλατωνος εις το εν ακαδημιᾳ συμποσιον, και ἑϛιαθεις αφελως ἁμα, και μȣσικως, εφη προς τȣς οικειȣς επανελθων· ὁτι αρα ὁι παρα Πλατωνι δειπνȣ͂ντες, και τῃ ὑϛεραιᾳ καλως διαγȣσιν. εκ δη τȣτȣ διεβαλε Τιμοθεος τα πολυτελῆ δειπνα, ὡς παντως εις την ὑϛεραιαν ȣκ ευφραινοντα.

Τιμοθεος, Timotheus.
αφιϛημι, ich stehe ab, 2) verlasse, gehe weg.
παραλαμβανω, ich nehme auf, empfange.
μȣσικως, gelehrt, musikalisch.
επανερχομαι, ich kehre zurück.
ὑϛεραιος, der folgende. (Ellyps. ἡμερα)
διαβαλλω, ich werfe hinüber. 2) verläumde, 3) verachte.
ευφραινω, ich mache fröhlich.

Der

Der Weise verdient die Achtung der Beherrscher.

Κατῆλθε Πλατων εν Σικελιᾳ κλητος, πολλα επι πολλοις επιςειλαντος τȣ Διονυσιȣ, και ανηγαγεν αυτον επι το ἁρμα ὁ νεος Διονυσιος, αυτος μεν ἡνιοχῶν, παραιβατην δη ποιησαμενος τον Αριςωνος. τοτε δη φασι τινα των Ὁμηρȣ ȣκ απαιδευτον, ἡσθεντα τῃ οψει ταυτῃ επειπειν τα εξ Ιλιαδος εκεινα, ολιγον παρατρεψαντα.

— — — μεγα δ᾽ εβραχε φηγινος αξων
βριθοσυνῃ· δεινον γαρ αγε βροτον, ανδρα τ᾽ αριςον.

ὑποπτης ων εις παντας, ο Διονυσιος ὁμως εις Πλατωνα τοσαυτην εσχεν αιδω, ὡς εκεινον μονον εισιεναι προς αυτον μη ερευνωμενον.

Κλητος, berufen, eingeladen, von καλεω.
Διονυσιος, Dionysius.
ἁρμα, τος, Wagen.
ἡνιοχεω, ich halte den Zügel, von ἡνια, Zügel, und εχω.
παραιβατης, der etwas überschreitet; also Wagenbesteiger, von παρα, und βαινω.
απαιδευτος, ungelehrt, von παιδευω.
παρατρεπω, ich kehre um, 2) ändere.

βραχω,

βραχω, ich raßle, knarre.
Φηγινος, was von der Buche ist, von Φηγος, Buche.
αξων, ονος, Achse.
βριθοσυνη, Last, Schwere, von βριθω, ich bin schwer.
ὑποπτης, argwöhnisch, von οπτομαι, und ὑπο.
ὁμως, doch, gleichwohl, von ὁμος.
ερευναω, ich spüre aus, 2) durchsuche.

Diogenes.

Die Werke der Natur geben Unterricht, der Mensch bedarf wenig.

Διογενης μυν θεασαμενος διατρεχοντα, και μητε κοιτην επιζητουντα, μητε σκοτος ευλαβουμενον, η ποθουντα τι των δοκουντων απολαυστων, πορον εξευρε της περιστασεως· τριβωνα διπλωσας πρῶτος, δια το αναγκην εχειν, και ενευδειν αυτῳ. πηραν τε εκομισατο, ενθα αυτῳ τα σιτια ην. και παντι τοπῳ εχρῆτο εις παντα, αριστῶν τε, και καθευδων, και διαλεγομενος. ὁτε και Αθηναιους εφασκε, (δεικνυς την του Διος στοαν) και πομπειον αυτῳ κατεσκευακεναι ενδιαι-

ενδιαιτᾶσθαι. βακτηρια δε επηρεισατο ασθε-
νησας· πιθον δε εσχεν οικιαν. και θερϐς μεν
επι ψαμμϐ ζεςης εκυλινδειτο, χειμωνος
δε ανδριαντας κεχιονισμενϐς περιελαμβανε,
πανταχοθεν ἑαυτον συνασκῶν.

Μυς, υος, Maus.
διατρεχω, ich laufe vorüber.
κοιτη, Lager, von κειμαι.
σκοτος, εος, Dunkelheit, Finsterniß.
ευλαβεομαι, ich greife die Sache wohl, behutsam an, 2) fürchte, bin scheu.
απολαυςος, genießbar, von απολαυω, oder von λαω, ich sehe, 2) genieße.
περιςασις, εος, Umstand, 2) Wechsel der Lebensart, 3) Gelegenheit ꝛc.
τριβων, ωνος, abgeriebenes Kleid, alter Mantel, von τριβω.
αναγκη, Noth.
ενευδω, ich schlafe darinne, von ευδω.
πηρα, Börse, 2) Reisesack, Ranzen.
κομιζομαι, ich trage, 2) bekomme, 3) kehre zurück.
ςοα, ein Säulengang.
πομπειον, prächtiges Gebäude, Pallast, von πομπευω, ich schicke, 2) behandle stolz, 3) trette prächtig einher.
ενδιαιταομαι, ich esse irgendwo.
επερειδω, ich setze fest, unterstütze.
πιθος, Faß.

ζεςος,

ζεϛος, siedheiß, von ζεω, ich siede.
κυλινθεω, κυλιω, oder κυλινδω, ich wälze.
χιονιζω, ich beschneie.
παντακοθεν, von allen Seiten her, auf alle Weise.
συνασκεω, ich übe mit.

Bettlerstolz, verfehlter Zweck der Wissenschaften.

Πατῶν ποτε τȣ Πλατωνος ϛρωματα εφη, πατῶ τον Πλατωνος τυφον; προς ὃν ὁ Πλατων, ετερῳ γε τυφῳ Διογενες. Τȣς δε Γραμματικȣς εθαυμαζε, τα μεν τȣ Οδυσσεως κακα αναζητȣ̃ντας, τα τε ιδια αγνοȣ̃ντας. και μην και τȣς μȣσικȣς τας μεν εν τῃ λυρᾳ χορδας ἁρμοττεσθαι, αναρμοϛα δε εχειν της ψυχης τα ηθη. τȣς μαθηματικȣς αποπλεπειν μεν προς τον ἥλιον, και την σεληνην, τα δ' εν ποσι πραγματα παρορᾶν. τȣς ῥητορας τα δικαια μεν εσπȣδακεναι λεγειν· πραττειν δε ȣ̓δαμως.

Πατεω, ich trette.
ϛρωμα, τος, Decke, Teppich, von ϛορεω, ich streue hin, 2) breite hin, 3) werfe zu Boden.

τυφος, Rauch, 2) Stolz, von τυφω, ich blase, erwecke einen Rauch.

γραμματικος, der Gelehrte einer Sprache, Poesie, Historie ꝛc.

Οδυσσευς, εος, Ulysses. Daher die Leiden des Dulders in der Odyssee.

λυρα, Leyer.

χορδη, Darm, 2) Saite.

αναρμοςος, nicht zusammpassend, unharmonisch.

μαθηματικος, mathematisch, Μαθηματικος, Mathematiker, von μαθημα, τος, Wissenschaft, von μανθανω.

Ῥητωρ, ορος, Redner, von ῥεω, ich sage.

Pädagogik, dankbare Zöglinge.

Ὁυτως εδιδασκε τȣς παιδας, μετα τα λοιπα μαθηματα, ὡςε ἱππευειν, τοξευειν, σφενδονᾶν, ακοντιζειν. επειτα εν τῃ παλαιςρᾳ ȣκ επετρεπε τῳ παιδοτριβῃ αθλητικως αγειν, αλλα αυτος ερυθηματος χαριν, και ευεξιας. κατειχον δε ὁι παιδες πολλα ποιητων. εν οικῳ τε εδιδασκε διακονεῖσθαι λιτῃ τροφῃ χρωμενȣς και ὑδωρ πινοντας. εξηγε δ' αυτȣς και επι κυνηγεσιᾳ. εν χρῳ κȣριας τε και ακαλλωπι-

τες ειργαζετο, και ανυποδητες, και σιωπηλες, καθ' ἀυτες βλεποντας εν ταις ὁδοις. ὁι δε και αυτε Διογενες επιμελειαν εποιεντο, και προς τες γονεας αιτητικως ειχον.

Σφενδοναω, ich schleudere, von σφενδονη, Schleuder.
ερυθημα, τος, Röthe, gesunde Farbe des Gesichts, von ερευθος, εος.
ευεξια, Gesundheit, Wohlhabenheit.
διακονεω, ich diene, von κονεω.
λιτος, η, ον, einfach, 2) schlecht.
τροφη, Nahrung, von τρεφω.
κυνηγησια, Jagd, von κυων, ονος, Hund, und ηγεομαι.
χροος, ε, Haut, von χροα, Farbe.
ανυποδητος, unbeschuhet, von υποδημα, τος, von δεω. σιωπηλος, oder ηρος, verschwiegen.
βλεπω, ich sehe.
αιτητικως, bittend, von αιτεω. αιτητικως εχειν, empfehlen.

Werth des Menschen, sonderbare Rache, stäte Tugend.

Λυχνον μεθ' ἡμεραν ἁψας, ανθρωπον, φησι, ζητῶ. Φωνησας ποτε, Ιω αν-

θρωποι, συνελθοντων, καθικετο τῃ βακτηριᾳ, ειπων, ανθρωπȣς εκαλεσα, ȣ καθαρματα. εισελθων ποτε ἡμιξυρητος εις νεων συμποσιον, πληγας ελαβε. μετα δε εγγραψας τα ονοματα των πληξαντων, περιῃει εξημμενος· ὡςε αυτȣς ὑβρει περιεθηκε καταγινωσκομενȣς και επιπληττομενȣς. προς τȣς ειποντας γερων ει, και λοιπον ανες. τι δε εφη, ει δολιχον εδραμον, προς τῳ τελει εδει με ανειναι, και μη μαλλον επιτειναι;

Λυχνος, Leuchte, Lampe.
καθαρμα, τος, Sühnopfer, Menschen, die man erzörnten Göttern schlachtete; 2) Auswurf der Menschheit, von καθαιρω, ich reinige.
ξυρητος, geschoren, und ἡμι, halb, von ξυραω, εω, ευω, wie κειρω.
πληγα, Schlag, Streich, von πληττω.
περιειμι, ich gehe umher.
εξαπτω, ich binde an, 2) zünde an.
δολιχος, lang.
εδραμον, von τρεχω.
επιτεινω, ich spanne an, 2) vergrössere die Mühe.

Macht

Macht des Beyspiels, Spott der Salbung, seine Schmarotzer, Zeit des Mahles, grössere Sorg fürs Vieh, als Kinder.

Θεασαμενος παιδιον ταις χερσι πῖνον, εξεῤῥιψε της πηρας την κοτυλην ειπων, παιδιον με νενικηκεν ευτελειᾳ. εξεβαλε δε και το τρυβλιον, ὁμοιως παιδιον θεασαμενος, επειδη κατεαξε το σκευος, τῳ κοιλῳ αρτῳ τȣ ψωμιȣ την φακην ὑποδεχομενον. τῳ μυρῳ τȣς ποδας αλειψαμενος, εφη, απο μεν της κεφαλης εις τον αερα απιεναι το μυρον, απο δε των ποδων εις την οσφρησιν. προς τȣς ἑρπισαντας επι την τραπεζαν μῦς, ιδȣ, φησι, και Διογενης παρασιτȣς τρεφει. προς τον πυθομενον, ποιᾳ ὡρᾳ δεῖ αριςᾶν; ει μεν πλȣσιος, εφη, ὁταν θελῃ, ει δε πενης, ὁταν εχῃ. εν μεγαρευσιν ιδων, τα μεν προβατα τοις δερμασιν εσκεπασμενα, τȣς δε παιδας αυτων γυμνȣς, εφη, λυσιτελεςερον εςι μεγαρεως ειναι κριον η ὑιον.

Εκριπτῶ,

Συλλογιζομαι, ich bedenke, 2) schließe.
κοινος, gemein.
Αλεξανδρος, Alexander.
ἡλιοομαι, ich werde von der Sonne beschienen.
αποσκοτεω, ich mache Finsterniß, 2) nehme Finsterniß weg, entferne den Schatten, von σκοτος, εος.
κικαλλω, ich schmeichle, kose.
ὑλακτεω, ich belle.
ὁριζω, ich begränze, 2) bestimme.
ζωον, Thier, ein belebtes Geschöpf, von ζαω.
απτερος, ungefiedert, von πτερον, Flügel.
τιλλω, ich rupfe.
προστιθημι, ich setze hinzu.
πλατυωνυχος, mit breiten Nägeln versehen, von πλατυς, und ονυξ, χος, Nagel.

Leicht ergänztes Haus, Verdienst des reichen Mannes, launigte Kritik.

Ηγαπατω και προς Αθηναιων. μειρακιε γεν τον πιθον αυτε συντριψαντος, τῳ μεν πληγας εδοσαν, εκεινῳ δε αλλον παρειχον. θεασαμενος ποτε τες δικαςας τινα Φιαλην ὑφῃρημενον αγοντας, εφη, ὁι

οἱ μεγαλοι κλεπται τον μικρον αγεσι· τον πλεσιον αμαθῆ, προβατον ειπε χρυσομαλλον. παχεος κιθαρωδε προς παντων μεμφομενε, αυτος μονος επῄνει. ερωτηθεις δε δια τι; εφη, ὅτι τηλικετος ων κιθαρῳδει και ε λῃςευει. τον κιθαρῳδον αει καταλειπομενων ὑπο των ακροατων ησπασατο, χαιρε αλεκτωρ· τε δε ειποντος, δια τι; ὅτι, εφη, ᾀδων παντας εγειρεις.

Φιαλη, flache Hand, 2) Opferschaale, 3) Tasse.

κλεπτης, Dieb, von κλεπτω.

χρυσομαλλος, was das goldne Vließ trägt. μαλλος, Zotte, langes Haar, z. B. der Schafe.

παχυς, εος, dick, 2) dumm.

κιθαρωδος, Zytherspieler, von κιθαρα, und αειδω.

μεμφομαι, ich schelte, tadle.

τηλικετος, solch einer; so groß, so beschaffen, von ἡλικος.

λῃςευω, ich mache Beute, plündere, raube, von λεια, ας, (Jonisch ληις, ιδος) Beute.

ακροατης, Hörer, 2) Schüler, von ακροαομαι, ich höre, 2) gehorche, 3) bin Schüler.

χαιρω, ich freue mich, χαιρε, sey gegrüßt rc.

Duld=

Duldsamkeit; Genuß der Freunde, Ebenbild der Götter, Bosheit, Heucheley und Lästersucht, Vorzug der freundlichen Rede, Weiberhaß.

Ἠτει ποτε ανδριαντα· ερωτηθεις δε δια τι τȣτο ποιει; μελετῶ, ειπεν, αποτυγχανειν. ερωτηθεις, πως χρῆται Διονυσιος τοις φιλοις; εφη, ὡς θυλακοις· τȣς μην πληρεις κρημνῶν, τȣς δε κενȣς ῥιπτων. την φιλαργυριαν ειπε μητροπολιν παντων των κακων. τȣς αγαθȣς ανδρας θεων ελεγεν εικονας ειναι. ερωτηθεις τι των θηριων κακιϛα δακνει; εφη, των μεν αγριων, συκοφαντης· των δε ἡμερων, κολαξ. τον προς χαριν λογον, εφη, μελιτινην αγχονην ειναι. την γαϛερα, χαρυβδιν τȣ βιȣ. ιδων ποτε γυναικας απ᾽ ελαιας απηγχονισμενας, ειθε γαρ, εφη, παντα τα δενδρα τοιȣτον καρπον ηνεγχεν.

Θυλακος, θυλαξ, κος, Sack, Schlauch, Tasche.

κρημναω,

κρημναω, ich stürze in den Abgrund, 2) hänge auf.
ῥιπτω, ich werfe weg.
μητροπολις, εος, Mutterstadt, Hauptstadt.
δακνω, ich beiße, 2) steche, 3) tadle.
συκοφαντης, Kläger des Feigendiebes, 2) Lästerer, von φαινω, und συκον, Feige.
κολαξ, κος, Schmeichler.
μελιτινος, aus Honig gemacht, hönigsüß.
αγχονη, Strick, 2) Erdroßlung, von αγχω, ich erdroßle, 2) ängstige.
χαρυβδις, εος, Karybdis, 2) Würbel in der sicilianischen Meerenge, 3) Meerschlund.

Farbe der Unschuld, der schmackhafteste Wein, Elend des Lebens, entlassener Sklave, Sklavenname.

Ιδων ποτε μειρακιον ερυθριῶν, Θαῤῥει, εφη, τοιυτον εςι της αρετης το χρῶμα. ερωτηθεις, ποιον οινον ἡδεως πινει; εφη, τον αλλοτριον. προς τον ειποντα, κακον ειναι το ζῆν, ȣ το ζῆν, ειπεν, αλλα το κακως ζῆν. προς τȣς συμβȣλευοντας τον αποδραντα αυτȣ δȣλον ζητεῖν, γελοιον, εφη,

εφη, ει Μανης μην χωρις Διογενης ζῇ, Διογενης δε χωρις Μανε ε δυναται. ερωτηθεις δια τι οι δελοι ανδραποδα εκληθη, ὅτι φησι, τες ποδας ανδρων ειχον, την δε ψυχην, ὁποιαν συ νυν ὁ εξεταζων.

Ερυθριαω, ich erröthe, von ερευθος, εος, Schamröthe.
θαῤῥεω, θαρσεω, ich habe Zutrauen.
χρωμα, τος, Farbe.
Μανης, Manes, Sklav des Diogenes.
χωρις, sonder, ohne, besonders.
ανδραποδον, Fuß eines Menschen, 2) Sklave.

Die kleine Stadt mit grossen Thoren, Hunger bestimmt den Eßort, Männerstadt.

Εις Μυνδον ελθων, και θεασαμενος μεγαλας τας πυλας, μικρον δε την πολιν, ανδρες Μυνδιοι, εφη, κλεισατε τας πυλας, μη ἡ πολις ὑμων εξελθῃ. ονειδιζομενος ποτε, ὁτι εν αγορᾳ εφαγεν, εν αγορᾳ γαρ, εφη, και επεινησα. επανηρχετο εκ Λακεδαιμονος εις Αθηνας· προς ὁν τον πυθομενον,

θομενον, ποι και ποθεν; εκ της ανδρωνιτε-
δος, ειπεν, εις την γυναικωνιτιν.

Μυνδος, Mündus, die Stadt, μυνδιος, Mündier.
Φαγω, ich esse.
επανερχομαι, ich komme zurück.
ανδρων, ωνος, ανδρωνιτις, δος, Ort, wo Männer wohnen, 2) Männerstadt.
γυναικωνιτις, δος, Weiberaufenthalt.

Kindliche Ehrfurcht, keusche Rede, Wandel entspreche den Worten, Armuth des Verschwenders, schlechter Schütz, Würde der Erziehung.

Προς τον καταφρονȣντα τȣ πατρος, ȣκ αισχυνῃ, εφη, καταφρονων τȣτȣ, δι ȣ μεγα φρονεις; ιδων ευπρεπη νεανισκον, απρεπως λαλȣντα, ȣκ αισχυνῃ, εφη, εξ ελεφαντινȣ κολεȣ μολιβδινην ελκων μαχαιραν. ονειδιζομενος, ότι εν καπηλειῳ πινει, και εν κȣρειῳ, φησι, κειρομαι. τȣς λεγοντας μεν τα σπȣδαια, μη ποιȣντας

δε

δε ελεγε μηδεν διαφερειν κιθαρας· και γαρ ταυτην μηδε ακȣειν, μητε αισθανεσθαι. ασωτον ητει μνᾶν; πυθομενȣ δε, δια τι τȣς μεν αλλȣς οβολον αιτεῖ, αυτον δε μνᾶν; ὁτι, ειπε, παρα μεν των αλλων παλιν ελπιζω λαβεῖν· παρα δε σȣ, θεων εν γȣνασι κειται, ει παλιν ληψομαι. ιδων τοξοτην αφυη, παρα τον σκοπον εκαθισεν, ειπων, ινα μη πληγῶ. την παιδειαν ειπε, τοις μεν νεοις σωφροσυνην, τοις δε πρεσβυτεροις παραμυθιαν, τοις δε πενησι πλȣτον, τοις δε πλȣσιοις κοσμον ειναι.

Αισχυνομαι, ich schäme mich.
ευπρεπης, εος, schmuck, sehr schön.
μολιβδινος, bleyern, von μολιβδος, Bley.
ἑλκω, ich ziehe, 2) rieche.
καπηλιον, Schenke, von καπηλος, Kaufmann, 2) Wirth.
Μνᾶ, 100 Drahmen, 18 Reichsthaler.
ασωτος, ασωςος, der nicht gerettet werden kann, ein Verschwender, von σωζω.
οβολος, ȣ, Pfenning.
ληψομαι, von λαμβανω.
τοξοτης, Bogenschütz.
παραμυθια, Trost, freundliche Zurede, von μυθος, jede Rede, 2) Fabel.

Grosse

Grosse Schülerzahl, Wahl der nützlichen Künste, ein guter Erzieher gleicht einem guten Genius.

Εισελθων εις διδασκαλȣ, και μȣσας μεν ιδων πολλας, μαθητας δε ολιγȣς, συν θεοις, εφη, διδασκαλε, πολλȣς μαθητας εχεις. μȣσικης τε και γεωμετρικης, και αςρολογιας, και των τοιȣτων ασπȣδαιος ην, ὡς αχρηςων και ȣκ αναγκαιων. ευςοχωτατος δε εγενετο εν ταις απαντησεσι των λογων, ὡς δηλον εξ ὡν προειρηκαμεν· πλεων εις Αιγιναν και πειραταις ἁλȣς, απαχθεις επιπρασκετο· και τȣ κηρυκος ερωτωντος, τι οιδε ποιειν, εφη, ανθρωπων αρχειν. ωνειται δη αυτον ὁ Ξενιαδης, και επεςησε τοις ἑαυτȣ παιδιοις και πασαν ενεχειρισε την οικιαν. ὁ δε ȣτως εν πασι αυτην διετιθει, ὡςε εκεινος περιϊων, αγαθος, ελεγε, δαιμων εις την οικιαν μȣ εισεληλυθε.

Αχρηςος, unnöthig, was nicht zum Gebrauche dient, von χραομαι.

ευςοχος,

ευςοχος, gut, zielend, 2) sinnreich, von ςοχαζομαι, ich ziele gerade, 2) ahnde.
προρεω, ich sage vor.
Αιγινα, Aegine.
αλισκω, ich fange.
πιπρασκω, ich verkaufe, von περαω.
ωνεομαι, ich kaufe.
Ξενιαδης, Xeniades.

Tod, Grabschrift.

Λεγεται προς τα εννενηκοντα ετῆ βιȣς τελευτῆσαι, βοος ποδα ωμον φαγων. ὁι γνωριμοι επεςησαν τε αυτῳ κιονα, και επ' αυτῳ λιθȣ παριȣ κυνα. ὑςερον δε και ὁι πολιται αυτȣ χαλκαις εικοσιν ετιμησαν αυτον, και επεγραψαν ȣτω.

γηρασκει και χαλκος ὑπο χρονȣ· αλλα σον ȣτι
κυδος ὁ πας αιων, Διογενες, καθελει,
Μȣνος επει βιοτᾶς αυταρκεα δοξαν εδειξας
Θνατοις, και ζωης οιμον ελαφροταταν.

Βȣς, βοος, Rind, ὁ, Ochs; ἡ, Kuhe.
ωμος, roh, 2) wild, grausam.
γνωριμος, bekannt, 2) fremd, von γινωσκω.
κιων, ονος, Säule.
παριος λιθος, parischer Stein.
γηραω, γηρασκω, ich ältere.

κυδος,

κυδος, Ehre.
μυνος, statt μονος.
οιμος, οιμη, Wege.
ελαφρος, leicht, 2) geschwind.

Φιλιππος Αριστοτελει χαιρειν.

Ισθι μοι γεγονοτα υιον. πολλην ουν τοις θεοις χαριν εχω, ουχ ουτως επι τη γενεσει του παιδος, ως επι τω κατα την σην ηλικιαν αυτον γεγονεναι. ελπιζω γαρ, αυτον υπο σου τραφεντα, και παιδευθεντα αξιον εσεσθαι και ημων, και της των πραγματων διαδοχης.

Ισημι, ich weiß, statt ισαθι, Präs. Imperativ. σος, ση, σον.
τρεφω, ich ernähre, 2) erziehe.
πραγμα, τος, Geschäft, 2) Umstand, 3) Macht, 4) Reichthum.
διαδοχη, Nachfolge, 2) Abstammung.

Αλεξανδρος Αριστοτελει ευ πραττειν.

Ουκ ορθως εποιησας, εκδους τους ακροατικους των λογων. τινι γαρ ετι διοισομεν ημεις των αλλων, ει, καθ' ους επαιδευ-

θημεν λογους, ουτοι παντων εσονται κοινοι; εγω δε βουλοιμην αν ταις περι τα αριστα εμπειριαις, η ταις δυναμεσι διαφερειν. ερρωσο.

Ορθως, gerade, recht.
ακροατικος, was gehört wird, Vorlesung, von ακροαομαι, ich höre.
διοισω, 1. Futur. von διαφερω.

Αριστοτελης βασιλει Αλεξανδρω ευ πραττειν.

Εγραψας μοι περι των ακροατικων λογων, οιομενος δειν αυτους φυλαττειν εν απορρητοις. ισθι ουν αυτους και εκδεδομενους, και μη εκδεδομενους. ξυνετοι γαρ εισι μονοις τοις ἡμων ακουσασιν. ερρωσο.

Εκδιδωμι, ich gebe in die Welt hinaus.
ξυνετος, was sich zusamm schicken läßt, verständig, faßlich, klug.

Ισωκρατης Αλεξανδρω χαιρειν.

Προς τον πατερα σου γραφων επιστολην, ατοπον ωμεν ποιησειν, ειπερ επι

τον αυτον οντα σε τοπον εκεινω μητε προσερω, μητε ασπασομαι, μητε γραψω τι τοιϐτον, ὁ ποιησει, τϐς αγοϐντας μη νομιζειν ηδη με παραφρονεῖν δια το γηρας, μηδε παντaπασιν ληρεῖν, αλλ' ετι το καταλελειμμενον μοι μερος, και λοιπον ον, ϐκ αναξιον ειναι της δυναμεος, ἡν εσχον νεωτερος ων. ακϐω δε παντων λεγωντων, ὡς Φιλανθρωπος ει, και Φιλαθηναιος, και Φιλοσοφος, ϐκ αφρονως ποιῶν, αλλα ννεχοντως. των τε γαρ πολιτων αποδεχεσθαι σε των ἡμετερων ϐ τϐς ημεληκοτας αυτων, και πονηρων πραγματων επιθυμϐντας, αλλ' οις συνδιατριβων, ϐκ αν λυπηθειης, συμβαλλων τε και κοινωνων πραγματων ϐδεν αν βλαβειης, ϐκ αδικηθειης, ὡςπερ χρη πλησιαζειν τϐς ευφρονϐντας. των δε φιλοσοφιων ϐκ αποδοκιμαζειν μεν ϐδε την επι τας εριδας, αλλα νομιζειν, ειναι χρησιμον εν ταις ιδιαις διατριβαις, ϐ μην ἁρμοττειν ϐτε τοις τας μοναρχιας εχϐσιν, ϐτε τοις τϐ πληθος προεςῶσιν· ϐδε γαρ συμφερειν, ϐδε πρεπειν τοις μειζον των αλλων φρονϐσι, ϐτ' αυτοις

εριζειν προς τȣς συμπολιτευομενȣς, ȣδε τοις αλλοις επιτρεπειν προς αυτȣς αντιλεγειν. ταυτην μεν ȣκ αγαπᾷν σε την διατριβην, προαιρεῖσθαι δε την παιδειαν την επι τȣς λογȣς, δις χρωμεθα επι τας πραξεις τας προςπιπτȣσας καθ᾽ ἑκαςην την ἡμεραν, και μεθ᾽ ὧν βȣλευομεθα επι των κοινων. δι᾽ ἡν νυν τε δοκεῖς επι των μελλοντων επιεικως τοις αρχομενοις προσταττειν, και ȣκ ανοητως, ἁ δει ποιειν ἑκαςȣς περι δε των καλων, και δικαιων, και των τȣτοις εναντιων ορθως κρινειν. προς τε τȣτοις κολαζειν, η τιμᾷν ὡς προσηκον εςιν, ἑκατερȣς. σοφρονεῖς ȣν ταυτα μελετῶν. ελπιδα γαρ τῳ τε πατρι και τοις αλλοις παρεχεις, ὡς αν πρεσβυτερος γενομενος εμμεινῃς τȣτοις, τοσȣτον προεξεις τῃ φρονησει των αλλων, ὁσον περ ὁ πατηρ σȣ διενηνοχεν ἁπαντων.

Επιςολη, was man schickt, Briefe, von επι und ςελλω.

προσερεω, ich rede zu jemand.

ληρεω, ich thue ungereimte Dinge, 2) betrage mich als Kind.

ληρος,

ληρος, Kinderspiel, 2) Tand.
καταλειπω, ich lasse übrig.
Φιλανθρωπος, menschenfreundlich.
νȣνεχοντως, verständig, weise, von νȣς, und εχω.
αποδεχομαι, ich nehme auf, 2) lobe.
πονηρος, elend, 2) böse, schlimm, von πενομαι.
επιθυμεω, ich begehre, verlange, von θυμος.
βλαπτω, ich schade.
πλησιαζω, ich nähere mich, 2) gehe vertraut um, 3) folge nach, beschäftige mich, von πελας, nahe.
μοναρχια, Monarchie, von μονος, und αρχομαι.
συμΦερω, ich trage mit, 2) stimme überein.
πρεπω, ich bin geziert, πρεπει, es ist wohl anständig.
εμμενω, ich bleibe, harre aus.
ενηνοχα, Perf. Medium, statt ηνοχα, von ενεχω, von Φερω.

Φαλαρις Παυρολα τῳ ὑιῳ.

Μαλιϛα μεν αμΦοτερȣς τȣς γονεας, ω παι, ϛεργειν σοι προσηκει, και περι πλει-

πλειςου ποιεῖσθαι. τουτο γαρ και σεμνον, και αλλως ευσεβες ὑιῳ μεμνῆσθαι της των γεγεννηκοτων, και τοσαυτ' ευεργετησαντων χαριτος. επει τοι πατρος αμελησον μαλλον, η μητρος· ου γαρ απο των ιςων και ὁμοιων τα πατρος αν ειη δικαια προς τεκνων αυξησιν, και τα μητρος. αλλ' ἡ μεν μυριοις ηντλησε πονοις. ὁ δε πατηρ εκ τραφεντος ὑπο της τεκουσης, και τελειωθεντος, απολαυσεως μετεχειν αξιοῖ, δυσκολου πειραθεις ουδενος. ιδιαιτερον δε των αλλων ἡ ση μητηρ δια τας εμας φυγας περι της σης κεκοπιακε τελειωσεως, τας ὑπερ αμφοιν μονα φροντιδας ὑποςᾶσα. ὡςε και συ τας εις ἑκατερυς τους γονεας ευχαριςιας μιᾳ μητρι τῃ παντα πονησασῃ αποδος. πεπληρωσεται γαρ σοι και τα προς τον πατερα δικαια δια των εις μητερα φιλανθρωπων. ουδεν γαρ πλειον απαιτησω εις εμαυτον, αν εις ταυτην ευσεβησῃς· αλλα δε και προσειληφεναι παρα σου πολυ μερος ευεργεσιας ὁμολογησω. πρεπει γαρ σοι μητρι χαριν

περι

περι πολλων αποδιδοντι μεγαλης ευεργεσιας αρχην κτησασθαι προς πατερα.

Παυρολας, Paurolas, Sohn des Phalaris.
μαλιςα, vorzüglich, von μαλα, sehr, viel.
ςεργω, ich liebe.
περι πλειςου ποιεω, ich schätze am höchsten, von πολυς.
αυξησις, εως, Vermehrung, 2) Erziehung, Wohlbefinden, von αυξανω, ich vermehre.
αντλαω, ich schöpfe, 2) dulde.
τικτω, ich gebähre, 2) zeuge, 3) verursache.
τελειοω, ich bringe zu Ende, 2) bilde rc.
απολαυσις, εος, Nutzen, 2) Genuß, 3) Vergnügen, von λαω.
πειραω, ich prüfe, von πειρα.
ιδιαιτερος, vorzüglich, besonders, von ιδιος, eigen.
Φυγη, Flucht, von Φευγω.
κοπιαω, ich arbeite, 2) dulde, von κοπος.
Φροντις, ιδος, Sorge.
υΦιςημι, ich setze unter, 2) bestehe, 3) erdulde.
πληροω, ich erfülle.
προςειληΦεναι, (ει attisch) von ληβω, λαμβανω.

Τῳ

Τῳ Παυρολᾳ.

Τα μεν παρα πατρος εις ὑιον εσχηκας δικαια, Παυρολα· τα δε εκ σου πατρι δυναμενος, ουκ αντιπαρεχων, αμαρτανεις. πυνθανομαι γαρ, σε παιδειας, ὁ πολλακις εμεμψαμην, ουκ επιμελεῖσθαι. αλλην δε χαριν ουκ επιζητῶ λαβεῖν παρα σου ταυτην ὑςερησας. ισθι δε, ὁτι και το παιδειας συμφερον, εαν χαρισασθαι βουληθης, ουκ ὁ ληψομενος την χαριν, αλλ᾽ ὁ δωσων μαλλον καθεξει.

Αντιπαρεχω, ich gewähre entgegen, 2) erwiedere.
αμαρτανω, ich verirre mich, fehle, begehe ein Verbrechen.
μεμφομαι, ich schelte, tadle.
ὑςερεω, ich folge hernach, 2) komme zu späte, 3) erhalte nicht.

Αξιοχῳ.

Σεμνυνεσθαι μεν, ὡςπερ επ᾽ αλλῳ τινι των καλων, και επ᾽ ευγενειᾳ εικος εςιν· εγω δε μιαν ευγενειαν, αρετην οιδα, τα δ᾽ αλλα παντα τυχην. και γενοιτ᾽ αν

ὁ μεν

ὁ μεν εκ Φαυλων αγαθος, και βασιλεων, και παντων ευγενεϛατος. ὁ δε εξ αγαθων Φαυλος, αυτος τε ἑαυτȣ και των ταπεινοτατων δυςγενεϛατος· ὡςε ψυχης επαινον αυχει προς Συρακȣσιȣς, μη προγανων τεθνηκυιαν εν αδοξοτεροις διαδοχοις ευγενειαν.

Συρακȣσιος, Syrakuser,
ὁι προγονοι, Vorgebohrne, Voraltern.

Φαλαρις Λακριτω.

Αχθομενω μεν σοι βαρεως επι τη τȣ παιδος τελευτη πασα συγγνωμη. καγω δε σφοδρα συμπαθων, ὡς ἑις των οικειων το συμβεβηκος ἡγȣμενος, μειζον αχθομαι. και τοι ϛεῤῥοτερα Φυσει προς τα τοιαυτα χρωμενος δια το μηδεν οφελος ὁραν μηδε τοις αμετρως ανιωμενοις. παραμυθια δε εϛω σοι μεγαλη της επ᾽ αυτω συμφορας πρωτον μεν, ὁτι ὑπερ πατριδος αγωνιζαμενος εν πολεμω συν αριϛεια τεθνηκεν. ειθ᾽ ὁτι νικων καλλιϛȣ τελȣς ὑπο της ἑιμαρμενης ηξιωται, το δε τελευταιον, ὁτι

μηδεν

μηδεν ἁμαρτων παρα τον βιον ὑπεσφραγισαι την ιδιαν αρετην θανατῳ. ὁ μεν γαρ εν τῳ ζῆν αγαθος, αδηλον, ει μεταβαλει προς το χειρον. ἁι τυχαι γαρ ανθρωπων το πλειςον, ουχ ἁι γνωμαι κρατουσιν. ὁ δε τελευτησας ακατηγορητος εν τῳ καλλιςῳ σχηματι της δοξης καθιδρυται. νομισας ουν αξιας παρ' αυτου χαριτας επειληφεναι γενεσεως και ανατροφης, το καλον καγαθον μεχρι τελος αυτον γεγονεναι, ταυτην αυτῳ αμοιβην αντιδος, το πραως και ευπαρηγορητως την επ' αυτῳ λυπην ενεγκεῖν.

Λακριτος, Lakritus.
αχθομαι, ich trage eine Last, 2) leide, dulde, 3) bin zornig.
βαρεως, schwer, hart.
συγγνωμη, Uebereinstimmung, 2) Verzeihung.
συμβεβηκως, von συμβαινω, das Vorgekommene, Geschehene, Vorfall.
ςερρος, oder ςερεος, dicht, fest, hart, aushaltend.
ανιαω, oder ανιαζω, ich betrübe.
συμφορα, das Zusammtragen, 2) Zufall, 3) Schicksaal, das gute, oder böse.

αρι-

αριστεια, Heldenmuth, 2) Ruhm, von Αρης.

ειμαρμενη, (αναγκη oder τελευτη) das zugetheilte Loos, Schicksal, von μειρω, ich theile, μειρομαι, ich loose.

επισφραγιζω, ich versiegle, von σφραγις, ιδος, Siegel.

ακατηγορητος, untadelhaft, von α und κατηγορεω, ich rede öffentlich wider einen, 2) klage an, von αγορα.

σχημα, τος, Gestalt, 2) Anzug, Kleidung, von εχω.

καθιδρυω, ich heiße niedersitzen, ιδρυομαι, ich werde hingestellt, errichtet.

ανατροφη, Erziehung, Ernährung, von τρεφω.

αμοιβη, Verwechslung, 2) Vergeltung, von αμειβω, ich ändere, gehe vorbey.

αντιδιδωμι, ich gebe wieder.

ευπαρηγορητως, leicht tröstbar, von παρηγορεω, ich tröste.

Αμφινομῳ.

Ου διδοναι χαριτας οιομαι δωρȣμενος αγαθοις ανδρασιν, αλλα πολυ μαλλον παρ᾽ αυτων λαμβανειν. ὁθεν αξιῶ, μη ὡς προδεδωκοτα με χαριν, αλλα ὡς προσο-

φειλοντα

Φειλοντα σοι, δια το βȣληθηναι, σε λαβειν, ἁ επεμψαμεν, γραφε. ερρωσο.

Αμφινομος, Amphinomus.
δωρεομαι, ich schenke.
προσοφειλω, ich bin schuldig.

Ταις Στησιχορȣ θυγατρασιν.

Ταυρομενεῖται μεν, ὑπερ ὡν γραφετε προς με, εντολην εχειν, λεγȣσαι, παρα τȣ πατρος, ὁτε μετηλαττε τον βιον, ȣδεμιας ησαν επιτηδειοι τυχεῖν επιεικιας. ȣδεν γαρ ὑπ᾽ εμȣ πωποτε πλημμεληθεντες ȣτ᾽ ελλαττων ȣτε μειζων, εξηνεγκαν αδικως τον κατ᾽ εμȣ πολεμον. Στησιχορος δε ȣ μονον ταυτης της χαριτος αξιος εςι παρ᾽ εμȣ τυχεῖν, ἡν αιτεῖται δι᾽ ὑμων; αλλ᾽ ει και τι των αδυνατων εςι μειζον. και γαρ ει τεθναναι δοκεῖ τισιν, ὁπερ ȣδεις αν ευφρονων ειποι, εμοι γȣν ὁ τοιȣτος ȣ τεθνηκε. μη γαρ τοσȣτον ισχυσειε το κατα ταυρομενειτων μισος, ὡςε Στησιχορον αιτησαμενον τι μη λαβεῖν, ὡν Φαλαρις εχει την εξȣσιαν. παντας μεν γαρ ανθρωπȣς

ὑπ᾽

ὑπ᾽ εκεινȣ πρεπει νικᾶσθαι. το περιττοτερον δε παντων εμε, τον εν τοσαυταις μυριασιν ανθρωπων, ὧν επειραθην, ανδρος επιφανεςεραν ψυχην ουκ ιδοντα. διο και τα χρηματα αυτοις αποδουναι προστεταχα. και την χαριν ταυτην ου δεδωκεναι τῳ πατρι ὑμων μα τους θεους, αλλ᾽ αυτος παρ᾽ εκεινου μαλλον ειληφεναι νομιζω.

Ταυρομενειται, die Taurometiten.

εντολη, Befehl, Geboth, von τελλω, ich entstehe, mache.

επιεικια, Mäßigung des strengsten Rechts, 2) Gelindigkeit, Gnade, von εικω.

πλημμελεω, ich weiche vom Maaße ab, 2) beleidige, 3) begehe ein Verbrechen, von μελος, εος, abgemessenes Lied, 2) Glied am Leibe, z. B. Arm, und πλην, anders.

ισχυω, ich bin stark, vermag, von ισχυς, υος.

εξουσια, Freyheit, 2) Macht, von εξεςι, es ist erlaubt.

Τοις

Τοις Στησιχορου παισιν.

Του μεν πενθους τινα αν τις αλλην ἱκανωτεραν ὑμιν παρακλησιν εισενεγκοιτο, παιδες, η την αρετην του γονεως, εφ᾽ ᾧ το πενθος φερεσθε. ȣ γαρ δακρυεσθαι τα Στησιχορȣ πρεπον, αλλ᾽ ὑμνεισθαι. και καθ᾽ ὁλου μεν ουκ αν εβουλομην ἡμας, ουτε θρηνους, ουτε αικισμους προσεσθαι σωματων. ὁτι τα τοιαυτα ανθρωποις εςιν ἁρμοττα δυςηνοις, ὡν ουχ ἡ τελευτη τας ολοφυρσεις προσηκουσας, αλλ᾽ ὁ βιος εχει. μαλλον δε τουτοις εςι δακρυων αξιος ὁ θανατος, ου Στησιχορῳ ζησαντι μεν ετη τοσαυτα συν ταις ἁγιωταταις θεαις εν χοροις και μελεσι μουσων, ονομασθησομενῳ δε επι τιμαις και ςεφανοις. ὁμολογουμενως γαρ ουτε παρ᾽ ἡμιν, ουτε παρα τοις αλλοις ανθρωποις μειζον. ἡ γαρ αθανατος του θεου μοιρα, προς το παν ουσα, αυτη και ουχ ἑτερα τις εμοι γε ειναι δοκει. ὡςε, ω παιδες, μεγαλου και ὑπερφυȣς πατρος φρονησαιμεν αξια του τεκνωσαντος, ου γαρ μικρος ὑμιν αγων, μη πολυ καταδεεςερους εκεινου ὑμας γενεσθαι. πενθειτε μηδαμως

ευτυχῆ

ευτυχῆ μοιραν ἡρωος, ȣχ ενι, μακαρισθησομενην χρονῳ, παντι δε αιωνι. μη δε των τιμων, ἁς ψηφιζονται ὡς επιθεῳ ἱμεραιοι, το λαμπροτατον ὑφαιρεισθε, την δοξαν. ουκ γαρ εκεινος, ὁν ἡμεις ισμεν, ηχθεσθη θανατου προθεσμια συναιρουμενος, ουδε των ἡρωων τους γενναιοτατους, επει περι δοξης εθνησκον εν τοις καλλιςοις ποιημασιν ὑμνησας, (ἁπερ ὑμιν χρηματα μεν του παντος αξια, παραδειγματα δε βιου σωφρονεςατα) αυτος, ὁποθ᾿ ἡκεν ἡ μοιρα προς το περας, απτοητως εθνησκεν. ευ γαρ ιςε ω παιδες, ου γαρ ὑφ᾿ ἡμιν γενομενος (αιχμαλωτος) εχθροις ουσιν εδεισεν, ουδε ὡς δεινον τι πεισεσθαι μελλων επεκλασθη, πολυ δε γενναιοτερος αιχμαλωτος ἡμιν ην, η αντιπαλος· ἡττηθη γουν τα πικρα της τυραννιδος ὑπο σοφιας, ουδ᾿ οτι ουν εχοντος μου δρασᾶι κατ αυτου δεινον· ὁ γαρ εδρων, εχαριζομην. εγω δε μυριοις πονοις προθυμηθεις ἑλειν, επει τουτου περιεγενομην, ουδεν εσχον ἑτερον αἱρεθεις ὑπο τουτου μαλλον, η χαριν ειδεναι, κᾶν ευεργεσιαν παρ᾿ ἡμων εθελησῃ λαμβανειν.

εφ᾿

εφ᾽ ῳ ουδε οφειλεσθαι χαριν εμαυτῳ νομιζω, περιποιησαμενος εις δωδεκα μαλιςα αυτον ετη, τοσαυτα γαρ εςιν, ἁ πρεσβεβιωκεν· εγω δε οφελειν, ὁτι και τα αλλα προεπερρωσεν ἡμας και θανατου καταφρονησαι μονος ανθρωπων επεισεν.

θρηνος, ου, ὁ, oder εος, το, Trauer, Jammer, von θρηνεω.
αικισμος, das Brust zerschlagen, 2) Klagen, von αικιζω, ich schlage, quäle.
καταναγκαζω, ich erzwinge.
δυςηνος, unglücklich, von δυς und ςενω, ich seufze, oder ἱςημι.
ολοφυρσις, εως, oder ολοφυρμος, ου, Klage, Jammer, von ολοφυρομαι, ich beklage, betraure.
ἁγιος, heilig, rein.
μοιρα, ein Theil, Schicksal, 2) die Parcen, 3) Vorsicht, von μειρω.
ὑπερφυης, εος, was über die Natur ist, erhaben, edel, ragend, von φυσις, εως.
τεκνοω, ich erzeuge, bin Urheber, schaffe.
καταδεης, unvollkommen, 2) dürftig, 3) klein, 4) unedel, von δεομαι.
μακαριζω, ich preise glücklich, von μακαριος, glücklich, 2) selig.
αιων, ονος, Aeone, lange Zeit, Zeitraum von Jahrhunderten.

Ἱμεραιος,

ὑμνεω, ich lobe im hohen Sang, in Hymnen, auch 2) beklage, 3) schelte.

παραδειγμα, ατος, Beyspiel, Muster, von παρα, und δεικνυμι.

απτοητος, unerschrocken, von πτοεω, ich schrecke.

αντιπαλος, Gegenstreiter, Widersacher.

πικρος, bitter, 2) unsanft, 3) zornig.

προθυμεω, ich verlange, wünsche vorher.

προσβιοω, ich lebe hinzu.

Ἱμεραιοις.

Ἐγω παντα μεν ὑπερ Στησιχορου πραττειν ετοιμος ειμι, καν ει προς αυτην εδει με την μοιραν ὁπλα αραμενον περι του θανατου διαγωνισασθαι, ουκ αν ωκνησα, εφ᾽ ᾡ τε θειον ανδρα περι καλους ὑμνῳδιας επαινουμενον ὑμιν, και τοις αλλοις ανθρωποις περισωσασθαι, ὁν εξ ἁπαντων ἁι καθαρωταται θεαι μουσαι προυτιμησαν ὑμνοπολων, δι᾽ οὑ μελη και χορους εξηνεγκαν. λογισασθε δε, ὡς, ὁποι ποτ᾽ αν ταφῇ Στησιχορος, Ἱμεραιος εστι, και πασης μεν πατριδος κληθησεται δια την αρετην, μενει δε ὑμετερος. ἁμα δε μηδε οιεσθε ἑνα των νεκρων Στησιχορον, αλλ᾽ εν τοις ποιημα-

ποιημασιν ειναι, ἁ κοινα παντων ανθρωπων πεποιηται. δεξασθ' ω Ἱμεραιοι παρα μεν ὑμιν γεννηθεντα τραφηναι τον ἡρωα και παιδευθεντα βιωναι γηρασκοντα εν ὑμνοις και μελεσι· παρα δε Καταναιοις τελευτησαι· και εν μεν Ἱμερᾳ νεως ἱςασθω Στησιχορȣ μνημειον αρετης αθανατον· εν δε κατανῃ το σπȣδαζομενον ὑπ' αυτων ταφος. περι μεν ȣν τȣτȣ, ὁπως αν αμεινον δοξειεν ὑμιν αυτοις, πρασσετε, μητε χρηματων των επ' εμοι μητε ὁπλων ενδεεῖς ειναι νομιζοντες, μητ' ανδρων. τον δ' ανδρα μη ςενετε, μητ' ολοφυρεσθε, τεθνηκε μεν γαρ το σωμα το Στησιχορȣ, τ' ȣνομα δε παραλαβων ὁ ανηνυτος αιων ευκλεες εν βιῳ, μακαριον δε εν μνημαις αναθησεται. τα μεν τοι μελη και επη και παντοια ποιηματα παραινῶ και δημοσιᾳ εν πασι τοις ἱεροις αναγραψασθαι και ιδιᾳ ἑκαςον εν τῳ σφετερῳ οικῳ· τοτε γαρ αφανιζοιτο Στησιχορος, ὁταν τȣτων τι μη φυλαττηται. ὡςτε εις τȣς αλλȣς ανθρωπȣς διαπεμψασθε επιμελῶς, ειδοτες, ὁτι μαλλον τȣ γραψαντος ανδρος ἡ τρεψασα

πολις

πολις τον τοιϐτον ὑπο παντων θαυμασθησεται.

οκνεω, ich bin träge, zögere, 2) weigere mich.
περισωζω, ich rette.
καθαρος, rein, keusch, von καθαιρω.
ὑμνοπολως, Liedersänger, von ὑμνος und πολεω.
ὑμετὲρος, der eurige.
ανηνυτος, endlos, von ανυω, ich vollende.
ευκλεης, εος, berühmt, von ευ, wohl, und κλειω, ich rühme, 2) schließe auf.
παραινεω, ich ermahne.
σφετερος, sein.
αφανιζω, ich bringe vom Tageslicht, 2) vertilge, von φαινω.

Γρηγοριος Ναζιανζηνος τῳ Νικοβϐλῳ.

Το λακωνιζειν ου τϐτο εςιν, ὁπερ οιει, ολιγας συλλαβας γραφειν, αλλα περι πλειςων ολιγας. οὑτως εγω και βραχυλογωτατον Ὁμηρον λεγω. και πολυν τον αντιμαχον. πως; τοις πραγμασιν κρινων το μηκος, αλλ᾽ϐ τοις γραμμασι.

Νικοβϐλος, Nikobul.
λακωνιζω, ich rede lakonisch.
αντιμαχος, Antimachus, ein Wortreicher und gedankenleerer Author.
μηκος, Länge.

Αμφιλοχιε προς Σελευκον.

Χαιρειν κελευω τον καλον τε καγαθον υιον Σελευκον ευγενης ριζης κλαδον. πρωτον μεν εν, φοβον τε και ποθον εχε θεε. Θεος γαρ πασιν αρχη και τελος τοις ευφρονεσι γιγνεται παντος βιε. το δευτερον δε τον τροπον ασκει, τεκνον, πραον, ταπεινον, εγκρατη, ςερρον, γλυκυν, αβασκανον, δικαιον, ανδρειον, σοφον, σεμνον, φιλεργον, ευπαθη και σωφρονα. κοσμος γαρ ετος και νεοις και πρεσβυταις, μη χρημασι τοσετον αλλα τω τροπω πλετειν. το σον γαρ τετο. συ τοινυν, ω παι, τοις τροποις πλετων, αει θησαυρον εξεις, ε κλοπαις συλεμενον, ου δε αυ τυραννων χερσιν εξαντλεμενον, η βαρβαρων οπλοισιν εκπορθεμενον. τετον μεν οντως οντα τον πλετον φυλαττων σμηχε τοις μαθημασι, βιβλοις ποιητων, ιςορικων συγγραμμασι, και ταις τρεχουσαις ρητορων ευγλωττιαις, λεπταις δε μεριμναις φιλοσοφων ασκουμενος. ταυτοις δε απασιν εμφρονως εντυγχανε, σοφως απαντων συλ-

λεγων

λεγων το χρηστιμον, Φευγων δ' ἑκαςου την βλαβην κεκριμενως, σοφης μελιττης εργον εκμιμȣμενος, ἡτις εφ' ἁπασιν ανθεσι καθιζανει, τρυγα δε ἑκαςου πανσοφως το χρησιμον, αυτην εχουσα την Φυσιν διδασκαλον. συ μεν εκ λογισμου των μεν αφθονως δρεπου των οφελοντων· ει δε τι βλαβην Φερει, συνεις το Φαυλον, οξεως αφιπτασο· ωκυπτερος γαρ εςιν ανθρωποις ὁ νους. καταΦρονει μεν τους μυθους ασεμνους, δαιμονιων διδαγματα, λογους δε τιμῶν, ὡςπερ εξ ἑνος Φυτου και τας ακανθας Φευγε, και ῥοσον δρεπου. Φευγειν των κακων ὁμιλιας, και τας εν αυταις ἡδονας χρη τον νεον· πολλοι γαρ εισιν, ὁι τους νεους πειρῶσι τους απλουςρους· τουτους Φυλαττου. και γαρ, ὡς Παυλω δοκεῖ, Φθειρουσιν ηθη χρηςθ' ὁμιλιαι κακαι. ναι μεν εκεινο σΦοδρα σοι τηρητεον; μισεῖ θεατρων, θηριων, δυσερειν κακων θεαν, βιου ματαιοτητας. τι δ' αν λεγοι τις ασματων αισχρων νοσȣς, μελη τε θηλυνοντα καρδιας. συ δε αντι τουτων χαιρε τοις μαθημασιν, εξ ὡν, ὁ, τι

κρα-

κρατιϛον ασκησει τροπον. επαν δε τον νουν μετριως προγυμνασῃς, ὡς εν παλαιϛρᾳ, ποικιλοις συγγραμμασιν, αυταις εναθλει ταις θεοπνευϛαις γραφαις διττων διαθηκων συλλεγων πλȣτον μεγαν, της μεν παλαιας, της δε καινης. ταυταις ἁπασαν ασμενως σπουδην νεμε, παρ᾽ ὡν μαθησῃ χρηϛον εξασκειν τροπον, και τον γ᾽ αληθη και μονον θεον σεβειν. αις ει συ πεισθῃς, εκφυγῃς κοσμου παγας, ματαιοτητα δ᾽ ελπιδων ριψεις κατω, πλουτον δε φευγοντα δαψιλει χερι σπειραις πενησιν, ασφαλες μενων θερος. εν ουρανοις γαρ το σπαρεν θησαυρεις. χριϛῳ δ᾽ εποιο τῳ σοφῳ θεȣ λογῳ. ω τριςμακαριϛος, ω τριϛολβιος συ γε, πολλοις γερουσι και νεοις αϛηρ φαινεις. λαμπει γαρ αϛρων μαλλον ευσεβης βιος, και σε προφητων, μαρτυρων, αποϛολων χορος περιϛας, ὡςπερ οικειον μελος ϛεψει προπεμπων επινικιον κροτον. τρυγων δ᾽ απαυϛον δοξαν ἡσθησῃ τοτε μεσος χορευων αγγελων ϛεφηφορος. ερρωσο, και μεμνησο των γεγραμμενων.

Σελευκος, Seleukus.
κελευω, ich heiße, befehle, hier wie salvere iubeo, von κελομαι, ich ermahne zu Etwas.
κλαδος, Zweig, Sproß.
ποθος, Verlangen, 2) Liebe.
εγκρατης, der Gewalt habende, 2) mäßig, von κρατος, εος.
αβασκανος, bezauberunglos, neidlos, von βασκαινω, ich bezaubere, beneide, 2) verläumde.
εξαντλεω, ich schöpfe aus, 2) beraube, von αντλος, Unflat im Grunde des Schiffes.
εκπορθεω, ich verwerfe, 2) plündere, von περθω.
σμηχω, σμαω, σμεω, ich wische ab, reinige, bilde aus.
λεπτος, dünn, gering, schwach, witzig.
μεριμνα, Sorg, 2) Fach.
μελιττα, Biene.
εκμιμεομαι, ich ahme nach, von μιμεομαι.
τρυγαω, ich ernde, 2) halte Weinlese, von τρυγη, Ernde, 2) Weinlese.
αφθονως, ohne Neid, reichlich.
δρεπω, ich pflücke Blumen, 2) ernde, von δρεπανον, Sichel.
οξεως, heftig, scharf, schnell.
αφιπταμαι, ich fliege davon, von ἱπταμαι, ich fliege.
ωκυπτρος, schnell beflügelt, von ωκυς, schnell, und πτερον, Flügel.

διδαγμα, τος, Lehre, von διδασκω.
φυτον, Gewächs, Pflanze, von φυω.
ακανθα, Dorn.
ὁμιλια, Umgang, von ὁμιλος, Haufe, Menge.
απλοος, einfach, 2) aufrichtig, 3) unschuldig.
φθειρω, φθεω, ich verderbe.
ναι, in der That, wahrhaftig.
μισεω, ich hasse.
ματαιοτης, τος, Unsinn, Narrheit, 2) Eitelkeit.
θεοπνευςος, von Gott begeistert, eingeflößt, von πνεω, und θεος.
διττος, zweyfach, doppelt.
διαθηκη, Testament, 2) Vermächtniß.
παλαιος, alt, von παλαι, ehemal, schon lange.
παγη, oder παγις, ιδος, Fallzeug, Schlinge, Garn, von πηγνυμι, ich füge zusam̃, befestige.
δαψιλης, εος, reichlich.
χριςος, der Gesalbte, von χριω, ich salbe.
τριςμακαριος, dreymal seelig, von μακαρ, ος.
τριςολβιος, dreymal glücklich, von ολβος, Glück, 2) Reichthum.
προφητης, Vorherverkünder, Seher.
κροτος, das Zusammschlagen der Hände, 2) Lob.
απαυςος, unaufhörlich.
χορευω, ich tanze singend, von χορος, Gesellschaft, 2) Kreistanz.
ςεφηφορος, Kranzträger, von ςεφος, εος, und φερω.

Bayerische Staatsbibliothek München
Bayerische Staatsbibliothek München

BSB Bayerische StaatsBibliothek
MDZ Münchener DigitalisierungsZentrum Digitale Bibliothek

Weinzierl, Franz Xaver,

Xavier Weinzierls Kurze griechische Sprachlehre mit beygefügter Krestomathie nach der leichtesten etymologischen Methode

München 1787

L.gr. 426
urn:nbn:de:bvb:12-bsb10585416-5
VD18 14769816-001